

**ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ
ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ
(Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.)**

ΓΡΑΦΕΙΟ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ Δ.Σ.

Αθήνα, 13/07/2022

ΑΡΜΟΔΙΕΣ Δ/ΝΣΕΙΣ: **1. ΑΜΕΣΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ & ΑΓΟΡΑΣ**

Αρ. Πρωτ.: 44735

2. ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

3. ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΑΛΙΕΙΑΣ

4. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ

ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΗ : ΔΗΜΟΣΙΟ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Προς: Ως Πίνακας Διανομής

**ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΠΕΡΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΒΑΣΕΙ
ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΕΤΟΥΣ 2022**

Έκδοση	Ημερομηνία	Εκδότης	Υπεύθυνος Σύνταξης
1		Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.	Δ/νση Άμεσων Ενισχύσεων & Αγοράς

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1	ΟΡΙΣΜΟΙ	8
2	ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (ΟΣ)	12
2.1	ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	12
2.2	ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ	13
3	ΕΝΙΑΙΑ ΑΙΤΗΣΗ ενισχυσησ (ΕΑΕ)	16
3.1	ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ	17
3.2	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ – ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΗ ΥΠΟΒΟΛΗ	17
3.3	ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΩΝ ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	18
3.4	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΤΟΠΙΝ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	18
3.5	ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΠΡΟΦΑΝΩΝ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ	19
3.6	ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ	20
3.7	ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	22
3.7.1	ΠΡΟΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΗ ΕΝΙΑΙΑ ΑΙΤΗΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗΣ	22
3.7.2	ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	25
3.7.3	ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΧΡΗΣΗΣ ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΩΝ	30
3.8	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	33
3.9	ΜΕΤΡΑ – ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ (Π.Δ.) ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ	34
4	ΔΗΛΟΥΜΕΝΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ – ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ	36
4.1	ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΓΗΣ	36
4.2	ΔΗΛΟΥΜΕΝΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ - ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ	36
4.3	ΔΗΛΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	37
4.4	ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΑ ΜΕ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΠΙΟΥ ΚΑΙ ΔΕΝΔΡΑ	38
5	ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	39
5.1	ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΑΜΕΣΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ	39
5.2	ΕΝΕΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΟΣ	39
5.3	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	40
5.3.1	ΦΟΡΕΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ	40
5.3.2	ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ	40
5.3.3	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΟΠΟΙΗΣΗ	40
5.3.4	ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	40
5.3.5	ΔΗΛΩΣΗ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	43
5.3.6	ΜΗ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	45
5.3.7	ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	46
5.4	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΠΩΦΕΛΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ («ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ»)	46
5.4.1	ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	46

5.4.2	ΤΡΟΠΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	47
5.4.3	ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΓΕΩΡΓΩΝ	47
5.5	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΓΕΩΡΓΟΥΣ ΝΕΑΡΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ	51
5.5.1	ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΟΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ	51
5.5.2	ΤΡΟΠΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	52
5.6	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΜΙΚΡΟΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΩΝ	52
5.6.1	ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΑΠΕΝΤΑΞΗ ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ	52
5.6.2	ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ	52
5.6.3	ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	53
5.7	ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΣΤΗΡΙΞΗ	53
5.8	ΕΙΔΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΒΑΜΒΑΚΙ	54
6	ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ	55
7	ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΑΜΕΣΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ	56
7.1	ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ	57
7.1.1	ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΗ ΥΠΟΒΟΛΗ	57
7.1.2	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ	57
7.2	ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΆΛΛΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΤΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΕΚΤΑΣΗ	59
7.2.1	ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ, ΤΙΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΆΛΛΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ	59
7.2.2	ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΕΚΤΑΣΗ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ)	60
7.2.3	ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	65
7.3	ΚΥΡΩΣΗ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΑΡΑΛΕΙΨΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ	67
8	ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ κυρωσεισ	68
8.1	ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΒΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΚΥΡΩΣΕΩΝ	68
8.2	ΕΠΙΒΟΛΗ ΜΕΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΩΝ	69
8.3	ΣΕΙΡΑ ΤΩΝ ΜΕΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΠΙΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΜΕΣΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ	69
9	ΑΝΩΤΕΡΑ ΒΙΑ ΚΑΙ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ (ΑΒ/ΕΠ)	70
9.1	ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ	70
9.2	ΑΒ/ΕΠ ΓΙΑ ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΗ ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΑΕ	71
9.3	ΑΒ/ΕΠ ΓΙΑ ΤΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ Η ΤΙΣ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΑΜΕΣΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΑΣΕΙ ΕΚΤΑΣΗΣ	72
9.4	ΑΒ/ΕΠ ΓΙΑ ΤΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ Η ΤΙΣ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΑΜΕΣΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΒΑΣΕΙ ΖΩΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ	73

Έχοντας υπόψη:

A. Τις διατάξεις:

- α) των άρθρων 13 μέχρι και 29 του ν. 2637/1998 (Α'200) «Σύσταση Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων», όπως τροποποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν με το άρθρο 4 του ν. 2732/1999 (ΦΕΚ 154 Α'), το άρθρο 24 του ν. 2945/2001 (ΦΕΚ 223 Α') και το άρθρο 29 παρ. 1-8 του Ν. 3147/2003 (ΦΕΚ 135/Α'/03).
- β) της παρ.2 του αρ.62 του νόμου 4235/2014 «Διοικητικά μέτρα, διαδικασίες και κυρώσεις στην εφαρμογή της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας στους τομείς των τροφίμων, των ζωοτροφών και της υγείας και προστασίας των ζώων και άλλες διατάξεις αρμοδιότητας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

B. Τους Κανονισμούς (ΕΕ) αριθ.:

1. 484/2022 εκτελεστικού κανονισμού της Επιτροπής για παρεκκλίσεις από τον Καν.(ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και από τον κατ' εξουσιοδότηση Καν.(ΕΕ) αριθ. 639/2014 της Επιτροπής όσον αφορά την τήρηση ορισμένων όρων που συνδέονται με την πράσινη ενίσχυση για το έτος υποβολής αιτήσεων 2022.
2. 540/2021 εκτελεστικού κανονισμού της Επιτροπής για την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 809/2014 όσον αφορά ορισμένες υποχρεώσεις κοινοποίησης, επιτόπιους ελέγχους σχετικά με τις αιτήσεις ενίσχυσης για ζώα και τις αιτήσεις πληρωμής στο πλαίσιο μέτρων στήριξης για ζώα, καθώς και σχετικά με την υποβολή της ενιαίας αίτησης, των αιτήσεων ενίσχυσης ή των αιτήσεων πληρωμής.
3. 1394/2016 κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού της Επιτροπής (L225/50 της 19.08.2016) σχετικά με την τροποποίηση του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 809/2014 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση
4. 639/2014 κατ' εξουσιοδότηση Κανονισμού της Επιτροπής (L181/1 της 20.06.2014) «για τη συμπλήρωση του Καν.(ΕΕ) αριθμ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους/στις γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής και για την τροποποίηση του παραρτήματος Χ του εν λόγω κανονισμού», όπως τροποποιημένος ισχύει
5. 641/2014 εκτελεστικού κανονισμού της Επιτροπής (L181/74 της 20.06.2014) «για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του Καν.(ΕΕ) αριθμ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους/στις γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής», όπως τροποποιημένος ισχύει
6. 640/2014 εκτελεστικού κανονισμού της Επιτροπής (L181/48 της 20.06.2014) «για τη συμπλήρωση του Καν.(ΕΕ) αριθμ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και τους όρους απόρριψης ή ανάκτησης πληρωμών καθώς και τις διοικητικές κυρώσεις που εφαρμόζονται στις άμεσες ενισχύσεις, τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση», όπως τροποποιημένος ισχύει
7. 809/2014 εκτελεστικού κανονισμού της Επιτροπής (L227/69 της 31.07.2014) «για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του Καν. (ΕΕ) αριθμ. 1306 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση», όπως τροποποιημένος ισχύει

8. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L347/608 της 20.12.2013) «περί θεσπίσεως κοινών κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους/στις γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της Κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση του Καν. (ΕΚ) αριθ. 637/2008 και του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ.73/2009 του Συμβουλίου», όπως τροποποιημένος ισχύει
9. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 347/549 της 17.12.2013) «σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ, 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και (ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου»
10. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 347/671 της 17.12.2013) «για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 922/72, (ΕΟΚ) αριθ. 234/79, (ΕΚ) αριθ. 1037/2001 και (ΕΚ) αριθ. 1234/2007 του Συμβουλίου».
11. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 347/487 της 17.12.2013) για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου
12. 229/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L78/41 της 13.03.2013) «σχετικά με τον καθορισμό ειδικών μέτρων για τη γεωργία στα μικρά νησιά του Αιγαίου και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1405/2006 του Συμβουλίου».
13. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (L 347/320 της 20.12.2013) σχετικά με το Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006
14. Έγγραφο εργασίας αριθ. A/16864/2008 «Κατευθυντήριες γραμμές για τη μέτρηση της έκτασης των αγροτεμαχίων αμπελώνων στο πλαίσιο των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 479/2008 και 555/2008
15. Έγγραφο εργασίας αριθ. AGR 49533/2002 «Σχετικά με τα ‘προφανή λάθη’ σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2419/2001 της Επιτροπής»
16. Τις ανακοινώσεις που απέστειλε το ΥΠΑΑΤ προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή 19^η Φεβρουαρίου 2021, σχετικά με τις λεπτομέρειες εφαρμογής του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης, της ενίσχυσης για γεωργικές πρακτικές επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον, την ενίσχυση των γεωργών νεαρής ηλικίας, του καθεστώτος των μικροκαλλιεργητών και των συνδεδεμένων ενισχύσεων σε εθνικό επίπεδο, όπως ισχύουν.
17. 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/EK (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων)
18. 2393/2017 (OMNIBUS) του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2017 για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής, (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής, (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και (ΕΕ) αριθ. 652/2014 για τη θέσπιση διατάξεων σχετικά με τη διαχείριση των δαπανών που αφορούν, αφενός, τη διατροφική

αλυσίδα, την υγεία των ζώων και την καλή μεταχείριση των ζώων και, αφετέρου, την υγεία των φυτών και το φυτικό αναπαραγωγικό υλικό.

- 19. 2020/2020 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 23ης Δεκεμβρίου 2020 σχετικά με τη θέσπιση ορισμένων μεταβατικών διατάξεων για τη στήριξη από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) τα έτη 2021 και 2022 και για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 όσον αφορά τους πόρους και την εφαρμογή τους τα έτη 2021 και 2022 και του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 όσον αφορά τους πόρους και την κατανομή αυτής της στήριξης τα έτη 2021 και 2022**

Γ. Τις Αποφάσεις:

1. KYA με αριθ. 982/88573/22.04.2019 (ΦΕΚ 1444/B/24.04.2019) «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20-12-2013, σ. 608), και των Κανονισμών (ΕΕ) αριθμ. 809/2014 (ΕΕ L 227 της 31-7-2014, σ. 69) και 639/2014 (ΕΕ L 181 της 20-6-2014, σ. 1) της Επιτροπής, σχετικά με τους όρους και τις προϋποθέσεις καλλιέργειας των ποικιλιών κάνναβης του είδους Cannabis sativa L με περιεκτικότητα σε τετραϋδροκανναβινόλη μέχρι 0,2%, για τη χορήγηση της βασικής ενίσχυσης.
2. KYA με αριθ. 255/58529/ 22.03.2019 (ΦΕΚ 1112/B/03.04.2019) «Λεπτομέρειες εφαρμογής των άρθρων 4 και 32 του κανονισμού (ΕΕ) 640/2014 και του άρθρου 2 του κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013, όσον αφορά τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες αναγνώρισης των γεγονότων ανωτέρας βίας και εξαιρετικής περίστασης και των φυσικών περιστατικών σε βοοειδή και σε αιγοπρόβατα».
3. YA με αριθμ. 915/69142/15.05.2018 (ΦΕΚ 1812/B'/21.05.2018) "Διαδικασία μίσθωσης βοσκήσιμων γαιών, συγκρότηση και λειτουργία επιτροπών ελέγχου χωροταξικής ορθότητας της κατανομής δικαιωμάτων χρήσης της βοσκής, κατά τη μεταβατική περίοδο μέχρι την έγκριση των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης"
4. YA με αριθμ. 664/66652/2016 Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 328609/28.09.2009 κοινή υπουργική απόφαση «Συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή του Κοινοτικού καθεστώτος, όσον αφορά την ενίσχυση της τοπικής παραγωγής γάλακτος που προορίζεται για την παραγωγή παραδοσιακών τυριών στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους – Καν(ΕΚ) 1405/2006 του Συμβουλίου» (Β'2117/20.09.2009), όπως ισχύει
5. YA με αριθμ. 1242/52354/12.05.2015 Τροποποίηση της με αριθμ. 104/7056/21.02.2015 (ΦΕΚ 147/B/2015)«Εθνικές επιλογές, διοικητικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων κατ' εκτέλεση του Καν.(ΕΕ) 1307/2013 και του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου
6. YA με αριθμ. 7/3325 Τροποποίηση και συμπλήρωση της υπ' αριθμ. 242466/10-2-2010 υπουργικής απόφασης περί λεπτομερειών εφαρμογής της υπ' αριθμ. 328609/28-09-2009 κοινή υπουργική απόφαση «Συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή του Κοινοτικού καθεστώτος, όσον αφορά την ενίσχυση της τοπικής παραγωγής γάλακτος που προορίζεται για την παραγωγή παραδοσιακών τυριών στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους – Καν(ΕΚ) 1405/2006 του Συμβουλίου» και των κανονισμών Καν (ΕΚ) 1405/2006 του Συμβουλίου και Καν (ΕΚ)1914/2006 της Επιτροπής.
7. KYA 1123/126631/18.11.2015 τροποποίηση της KYA 873/55993/20.05.2015 «Κατανομή βοσκοτόπων στους κτηνοτρόφους της χώρας»
8. YA 2056/140051/29.12.2017, YA 1032/70098/28.06.2017 και YA 558/39122/05.04.2017 τροποποιήσεις της YA 1332/93570/23.08.2016 «Διαδικασία μίσθωσης βοσκήσιμων γαιών

συγκρότηση και λειτουργία επιτροπών ελέγχου χωροταξικής ορθότητας της κατανομής δικαιωμάτων χρήσης της βοσκής, κατά τη μεταβατική περίοδο μέχρι την έγκριση των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης»

9. KYA με αριθμ.4036(ΦΕΚ 8/Α' /27-1-2012) «Διάθεση φαρμάκων στην αγορά, ορθολογική χρήση αυτών και συναφείς διατάξεις»
10. YA με αριθ. 104/7056/21.02.2015 (ΦΕΚ 147/Β/2015)«Εθνικές επιλογές, διοικητικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων κατ' εκτέλεση του Καν.(ΕΕ) 1307/2013 και του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου» όπως ισχύει
11. KYA με αριθμ. 580/35912/15-4-2015 Τροποποίηση της υπ' αριθ. 687/295610/24-5-2007 απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων περί συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Κοινοτικού καθεστώτος όσον αφορά τις ενισχύσεις για την βελτίωση της παραγωγής και εμπορίας των προϊόντων της μελισσοκομίας στα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους.
12. YA με αριθμ. 1876/38970/3-4-2015 Τροποποίηση της υπ' αριθμ. 1553/43506/6-04-2012 απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός των αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΚ) αριθμ. 1405/2006 του Συμβουλίου και 1914/2006 της Επιτροπής, σχετικά με την εφαρμογή του Προγράμματος Στήριξης των μικρών νησιών του Αιγαίου Πελάγους.
13. YA με αριθ. E8 1831/39763/07.04.2015 «Σύστημα επιθεώρησης εξοπλισμού εφαρμογής γεωργικών φαρμάκων και διαδικασία χορήγησης πιστοποιητικού επιθεώρησης»
14. YA με αριθ. 1406/52601/2016 (ΦΕΚ 1291/Β/2016) περί διαδικασίας μεταβίβασης δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης σε εφαρμογή των διατάξεων των καν(ΕΕ) 1307/2013 και 639/2014.
15. N. 4462/2017 (παρ. 2 & 3 άρθρου 2) τροποποίηση στο N. 3889/2010 (άρθρα 14,17,19) περί διαδικασιών Κύρωσης Δασικών Χαρτών.
16. KYA με αριθ. 873/55993/20-05-2015 του Υπουργού και Αναπληρωτή Υπουργού Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας περί Κατανομής βοσκοτόπων στους κτηνοτρόφους της χώρας, όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθ. 1123/126631/2015 KYA και ισχύει.

Με την παρούσα εγκύκλιο καθορίζονται τα εξής:

1 ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς της παρούσας εγκυκλίου, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «**Άμεσες Ενισχύσεις**: οι πληρωμές που καταβάλλονται απ' ευθείας στο γεωργό στο πλαίσιο των καθεστώτων βασικής ενίσχυσης, ενίσχυσης για τις επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον πρακτικές, ενίσχυσης για νέους γεωργούς, προαιρετικής συνδεδεμένη στήριξης, ειδικής ενίσχυσης για το βαμβάκι, ενίσχυσης για τους μικροκαλλιεργητές και τα ειδικά μέτρα για τη γεωργία υπέρ των μικρότερων νησιών του Αιγαίου που αναφέρονται στο κεφάλαιο IV του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 229/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
2. «**Γεωργός**: το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή η ομάδα φυσικών ή νομικών προσώπων, που διαθέτει εκμετάλλευση επί της ελληνικής επικράτειας και ασκεί γεωργική δραστηριότητα.
3. «**Εκμετάλλευση**: το σύνολο των παραγωγικών μονάδων που χρησιμοποιεί για γεωργικές δραστηριότητες και διαχειρίζεται ένας γεωργός στην ελληνική επικράτεια.
4. «**Γεωργική δραστηριότητα**: (α) η παραγωγή, η εκτροφή ζώων ή η καλλιέργεια γεωργικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων της συγκομιδής, της άμελξης, της αναπαραγωγής ζώων και της εκτροφής ζώων για γεωργική εκμετάλλευση και (β) η διατήρηση της γης σε κατάσταση, που να την καθιστά κατάλληλη για βοσκή ή καλλιέργεια χωρίς προπαρασκευαστικές ενέργειες πέραν των συνήθων γεωργικών μεθόδων και μηχανημάτων.
5. «**Γεωργικά προϊόντα**: τα προϊόντα, εξαιρουμένων των αλιευτικών προϊόντων, που απαριθμούνται στο Παράρτημα I των Συνθηκών, καθώς και το βαμβάκι.
6. «**Γεωργική έκταση**: οποιαδήποτε έκταση αρόσιμης γης, μόνιμων βοσκοτόπων και μόνιμων λειμώνων ή μόνιμων καλλιεργειών.
7. «**Αρόσιμη γη**: η γη που καλλιεργείται για φυτική παραγωγή ή εκτάσεις διαθέσιμες για φυτική παραγωγή, συμπεριλαμβανομένων των εκτάσεων υπό καθεστώς παύσης καλλιέργειας σύμφωνα με τα άρθρα 22, 23 και 24 του Καν. (ΕΚ) 1257/1999, με το άρθρο 39 του Καν. (ΕΚ) 1698/2005 και με το άρθρο 28 του Καν. (ΕΕ) 1305/2013, ανεξαρτήτως του αν πρόκειται για γη υπό θερμοκήπια ή υπό σταθερό ή υπό κινητό κάλυμμα.
8. «**Μόνιμες καλλιέργειες**: οι μη εναλλασσόμενες καλλιέργειες, εκτός από τους μόνιμους βοσκότοπους και τους μόνιμους λειμώνες, οι οποίες καταλαμβάνουν τη γη για περίοδο τουλάχιστον πέντε ετών και αποδίδουν επαναλαμβανόμενες συγκομιδές, συμπεριλαμβανομένων των φυτωρίων καθώς και των πρεμνοφύων δασών μικρού περίτροπου χρόνου.
9. «**Μόνιμος βοσκότοπος**: η γη που χρησιμοποιείται για την ανάπτυξη αγρωστωδών ή άλλων ποώδων κτηνοτροφικών φυτών με φυσικό τρόπο (αυτοφυή) ή με καλλιέργεια (σπαρμένα) και δεν έχει περιληφθεί στην αμειψισπορά επί πέντε έτη ή περισσότερο, καθώς και, εφόσον ληφθεί σχετική απόφαση των κρατών μελών, που δεν έχει οργανωθεί επί πέντε έτη ή περισσότερο. Μπορούν να περιλαμβάνονται άλλα είδη όπως θάμνοι και/ή δέντρα που προσφέρονται για βοσκή και, εφόσον ληφθεί σχετική απόφαση των κρατών μελών, άλλα είδη όπως θάμνοι και/ή δέντρα που παράγουν ζωτροφές, υπό τον όρο ότι επικρατούν τα αγρωστώδη και λοιπά ποώδη κτηνοτροφικά φυτά. Τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να αποφασίζουν να θεωρούν μόνιμο βοσκότοπο: i) γη που προσφέρεται για βοσκή και εντάσσεται σε καθιερωμένες τοπικές πρακτικές όπου τα αγρωστώδη και λοιπά ποώδη κτηνοτροφικά φυτά δεν επικρατούν παραδοσιακά στις εκτάσεις βοσκής, και/ή ii) γη που προσφέρεται για βοσκή όπου τα αγρωστώδη και λοιπά ποώδη κτηνοτροφικά φυτά δεν επικρατούν στις εκτάσεις βοσκής ή απουσιάζουν από αυτές.
10. «**Καθιερωμένες τοπικές πρακτικές**: α) πρακτικές παραδοσιακού χαρακτήρα που εφαρμόζονται συνήθως και/ή β) πρακτικές που είναι σημαντικές για τη διατήρηση των οικοτόπων που απαριθμούνται στο Παράρτημα I της Οδηγίας 92/43/EOK του Συμβουλίου και βιοτόπων και

ενδιαιτημάτων που καλύπτονται από την οδηγία 2009/147/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.

11. «**Άγρωστώδη ή λοιπά ποώδη κτηνοτροφικά φυτά**»: όλα τα ποώδη κτηνοτροφικά φυτά που παραδοσιακά απαντώνται στους φυσικούς βιοσκοτόπους ή συνήθως περιλαμβάνονται σε μείγματα σπόρων προς σπορά βιοσκοτόπων ή λιβαδιών, είτε χρησιμοποιούνται για τη βιοσκή ζώων είτε όχι.
12. «**Φυτώρια**»: οι ακόλουθες εκτάσεις με νεαρά ξυλώδη φυτά που καλλιεργούνται στο ύπαιθρο με σκοπό τη μεταφύτευση: (α) φυτώρια αμπέλων και έρριζων υποκειμένων, (β) φυτώρια οπωροφόρων δέντρων και φυτών με ράγες, (γ) φυτώρια καλλωπιστικών φυτών, (δ) εμπορικά φυτώρια δασικών δέντρων, εκτός από αυτά που καλλιεργούνται για τις ανάγκες της ίδιας της εκμετάλλευσης σε δασικές περιοχές, (ε) φυτώρια δέντρων και θάμνων για φύτευση σε κήπους, πάρκα, παρυφές δρόμων και πρανή (π.χ. φυτών θαμνοστοιχιών, τριανταφυλλιών και άλλων καλλωπιστικών θάμνων, καλλωπιστικών κωνοφόρων), συμπεριλαμβανομένων σε όλες τις περιπτώσεις των υποκειμένων και των νεαρών φυτών τους.
13. «**Πρεμνοφυή δάση μικρού περίτροπου χρόνου**»: εκτάσεις που είναι φυτεμένες με είδη δέντρων του κωδικού ΣΟ 0602 90 41 και αποτελούνται από ξυλώδεις πολυετείς καλλιέργειες, με έρριζα υποκείμενα ή παραφυάδες που παραμένουν στο έδαφος μετά τη συγκομιδή και αναπτύσσουν νέους βλαστούς την επόμενη περίοδο και με μέγιστο κύκλο συγκομιδής που καθορίζεται από τα κράτη μέλη.
14. «**Χρήση**»: η χρήση έκτασης από την άποψη του είδους της καλλιέργειας, των μόνιμων λειμώνων, των μόνιμων βιοσκοτόπων ή των χορτολιβαδικών εκτάσεων ή της φυτικής κάλυψης ή της απουσίας καλλιέργειας.
15. «**Άγροτεμάχιο**»: μια συνεχής έκταση γης εντός του Αγροτεμαχίου Αναφοράς που δηλώνεται από έναν γεωργό και καλύπτει μία μόνο ομάδα καλλιεργειών. Ωστόσο, όπου απαιτείται χωριστή δήλωση της χρήσης μιας έκτασης στο πλαίσιο μιας μόνο ομάδας καλλιεργειών, η προαναφερθείσα χρήση μειώνει και άλλο το αγροτεμάχιο, αν χρειασθεί.
16. «**Άγροτεμάχιο Αναφοράς**»: γεωγραφικά οριοθετημένη έκταση η οποία φέρει ενιαία στοιχεία αναγνώρισης, όπως έχουν καταχωρισθεί στο Σύστημα Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων.
17. «**Δηλωθείσα έκταση**»: η έκταση που δηλώνεται από τον/την γεωργό στο πλαίσιο της ενιαίας αίτησης ενίσχυσης.
18. «**Προσδιορισθείσα έκταση**»: όσον αφορά τα καθεστώτα στρεμματικών ενισχύσεων, η έκταση ως προς την οποία πληρούνται όλα τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή οι λοιποί όροι χορήγησης της ενίσχυσης, ανεξαρτήτως του αριθμού δικαιωμάτων ενίσχυσης που έχει στη διάθεσή του ο/η δικαιούχος. Όσον αφορά τα μέτρα στήριξης βάσει της έκτασης, οι εκτάσεις ή τα αγροτεμάχια που προσδιορίζονται μέσω διοικητικών ή επιτόπιων ελέγχων καθώς και των μηχανογραφικών ελέγχων.:
19. «**Σύστημα γεωγραφικών πληροφοριών**» («ΣΓΠ»): οι τεχνικές ηλεκτρονικού συστήματος γεωγραφικών πληροφοριών.
20. **Σύστημα Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων («ΣΑΑ»)**: το χαρτογραφικό υπόβαθρο του ΟΣ.
21. «**Πώληση**»: η πώληση ή οποιαδήποτε άλλη οριστική μεταβίβαση έγγειας ιδιοκτησίας ή δικαιωμάτων ενίσχυσης.
22. «**Μίσθωση**»: σύμβαση μίσθωσης ή παρόμοια συναλλαγή.
23. «**Μεταβίβαση**»: νοείται η μίσθωση ή πώληση γης ή δικαιωμάτων ενίσχυσης ή η πραγματική ή προσδοκώμενη μεταβίβασή τους λόγω κληρονομιάς ή άλλη οριστική μεταβίβασή τους. Ο ορισμός δεν καλύπτει την επιστροφή των δικαιωμάτων κατά τη λήξη μίσθωσης.

24. «**Δικαιούχος**»: ο/η γεωργός όπως ορίζεται στο στοιχείο 2 της παρούσας παραγράφου, είναι ενεργός γεωργός σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην παράγραφο 5.2 της παρούσας εγκυκλίου και υπέχει υποχρεώσεις πολλαπλής συμμόρφωσης κατά την έννοια του άρθρου 92 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και/ή ο/η δικαιούχος που λαμβάνει στήριξη αγροτικής ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 10 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου.
25. «**Μη συμμόρφωση**»: α) οποιαδήποτε περίπτωση μη εκπλήρωσης των κριτηρίων επιλεξιμότητας, τις δεσμεύσεις ή τις λοιπές υποχρεώσεις που συνδέονται με τους όρους χορήγησης της ενίσχυσης ή στήριξης, β) όσον αφορά την πολλαπλή συμμόρφωση, η μη συμμόρφωση με τις σχετικές με τη διαχείριση κανονιστικές διατάξεις που προβλέπονται από την ενωσιακή νομοθεσία, με τα πρότυπα καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης των εκτάσεων σύμφωνα με το άρθρο 94 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, ή με τη διατήρηση μόνιμων βοσκοτόπων που αναφέρεται στο άρθρο 93 παράγραφος 3 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.
26. «**Μικρά νησιά Αιγαίου**»: όλα τα νησιά του Αιγαίου Πελάγους, εκτός από την Κρήτη και την Εύβοια (για τους σκοπούς του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 229/2013).
27. «**Άλλη δήλωση**»: νοείται κάθε δήλωση ή έγγραφο, εκτός από τις αιτήσεις στήριξης ή τις αιτήσεις πληρωμής, που πρέπει να υποβάλλεται ή να διατηρείται από τον/την δικαιούχο ή το τρίτο μέρος για τη συμμόρφωση προς ειδικές διατάξεις που αφορούν ορισμένα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης.
28. «**Μέτρα Αγροτικής Ανάπτυξης στο πεδίο ισχύος του ολοκληρωμένου συστήματος**»: τα μέτρα στήριξης που εφαρμόζονται σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) και τα άρθρα 28 έως 31, 33 και 34 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, εξαιρουμένων των μέτρων όσον αφορά το κόστος εγκατάστασης.
29. «**Σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής των ζώων**»: το σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής βοοειδών που θεσπίζεται με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1760/2000 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και/ή το σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής αιγοπροβάτων που θεσπίζεται με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 21/2004 του Συμβουλίου (3) αντίστοιχα.
30. «**Ηλεκτρονική βάση δεδομένων για τα ζώα**»: η ηλεκτρονική βάση δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 3 στοιχείο β) και το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1760/2000 και/ή το κεντρικό μητρώο ή η ηλεκτρονική βάση δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχείο δ), το άρθρο 7 και το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 21/2004, αντίστοιχα.
31. «**Καθεστώς ενισχύσεων για ζώα**»: τα μέτρα συνδεδεμένης στήριξης, σε περίπτωση που η ετήσια ενίσχυση χορηγείται βάσει αριθμού ζώων.:
32. «**Μέτρα στήριξης που αφορούν ζώα**»: τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης ή είδη δράσεων η στήριξη των οποίων εξαρτάται από τον αριθμό των ζώων ή τον αριθμό των μονάδων ζωικού κεφαλαίου που έχουν δηλωθεί.
33. «**Δηλωθέντα ζώα**»: τα ζώα που αποτελούν αντικείμενο αίτησης ενίσχυσης για ζώα στο πλαίσιο του καθεστώτος ενίσχυσης για ζώα ή αποτελούν αντικείμενο αίτησης ενίσχυσης στο πλαίσιο μέτρου στήριξης που αφορά ζώα.
34. «**Δυνητικά επιλέξιμο ζώο**»: το ζώο το οποίο καταρχήν πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας για ενίσχυση στο πλαίσιο του καθεστώτος ενισχύσεων για ζώα ή για στήριξη στο πλαίσιο μέτρου στήριξης που αφορά ζώα κατά το εξεταζόμενο έτος.
35. «**Προσδιορισθέν ζώο**»: όσον αφορά καθεστώς ενισχύσεων για ζώα, το ζώο για το οποίο πληρούνται όλοι οι όροι που περιλαμβάνονται στους κανόνες για τη χορήγηση της ενίσχυσης· ή όσον αφορά μέτρο στήριξης που αφορά ζώα, ένα ζώο που προσδιορίζεται μέσω διοικητικών ή επιτόπιων ελέγχων.

36. «**Καθεστώτα στρεμματικών ενισχύσεων**»: τα καθεστώτα ενίσχυσης των τίτλων III, IV (βάσει έκτασης) και V του κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013.
37. «**Μέτρα στήριξης βάσει της έκτασης**»: τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης ή το είδος των δράσεων η στήριξη των οποίων εξαρτάται από το μέγεθος της δηλωθείσας έκτασης.
38. «**Παρατυπίες**»: οποιαδήποτε περίπτωση μη τίրησης των κανόνων που αφορούν τη χορήγηση της συγκεκριμένης ενίσχυσης.
39. «**Πυκνότητα βόσκησης**»: για τις ανάγκες του ελέγχου της ελάχιστης γεωργικής δραστηριότητας σε βοσκοτόπους και του ελέγχου της συμμόρφωσης με το πρότυπο της προστασίας των μόνιμων βοσκοτόπων στο πλαίσιο της Πολλαπλής Συμμόρφωσης, ορίζεται: «Το πηλίκο του συνόλου των Μονάδων Μεγάλων Ζώων (MMZ) και βρίσκονται στην κατοχή του/της γεωργού οποιαδήποτε ημέρα του έτους, με βάση τα στοιχεία που δηλώνει στην ενιαία αίτησή του και τα αποτελέσματα των επιτόπιων και/ ή των διοικητικών ελέγχων, προς το σύνολο των εκταρίων των βοσκοτόπων που κατέχει τη συγκεκριμένη ημέρα με βάση την ενιαία αίτησή του ή τα αποτελέσματα των επιτόπιων και/ ή των διοικητικών ελέγχων.»
40. «**Πολλαπλή συμμόρφωση**»: οι κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης και η καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση, σύμφωνα με τα άρθρα 93 και 94 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.
41. «**Τομείς πολλαπλής συμμόρφωσης**»: οι τρεις διαφορετικοί τομείς των κανονιστικών απαιτήσεων διαχείρισης, κατά την έννοια του άρθρου 93 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, η διατήρηση των μόνιμων βοσκότοπων κατά την έννοια του άρθρου 93 παράγραφος 3 και η καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση, σύμφωνα με το άρθρο 94 του εν λόγω κανονισμού.
42. «**Πρότυπα**»: τα πρότυπα που ορίζονται σύμφωνα με το άρθρο 94 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και το παράρτημά του II αυτού, καθώς και οι υποχρεώσεις σε σχέση με τους μόνιμους βοσκότοπους, όπως ορίζονται στο άρθρο 93 παράγραφος 3 του εν λόγω κανονισμού.
43. «**Απαίτηση**»: στο πλαίσιο της πολλαπλής συμμόρφωσης, σημαίνει κάθε μεμονωμένη κανονιστική απαίτηση διαχείρισης, η οποία απορρέει από τα άρθρα μιας συγκεκριμένης πράξης που αναφέρονται στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και διαφέρει επί της ουσίας από κάθε άλλη απαίτηση της ίδιας πράξης.
44. «**Πράξη**»: καθεμία από τις μεμονωμένες οδηγίες και κανονισμούς που απαριθμούνται στο παράρτημα II του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013.

2 ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ (ΟΣ)

Σύμφωνα με το άρθρο 67 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, η χώρα μας συγκροτεί και διαχειρίζεται ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης, ελέγχου και τήρησης αρχείων, (εφεξής καλούμενο "Ολοκληρωμένο Σύστημα"), το οποίο τηρείται από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. και χρησιμοποιείται για τον έλεγχο, την πληρωμή των ενισχύσεων και την επιβολή ενδεχόμενων κυρώσεων.

Το ολοκληρωμένο σύστημα εφαρμόζεται στα καθεστώτα στήριξης που απαριθμούνται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 καθώς και στη στήριξη που χορηγείται σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β), τα άρθρα 28 έως 31, τα άρθρα 33 και 34 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1305/2013

Ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, περιλαμβάνει διατάξεις για τη διαχείριση και τον έλεγχο που θα ασκούνται στα κράτη μέλη, σε σχέση με όλα τα καθεστώτα ενίσχυσης που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, από τις οποίες, στη χώρα μας θα εφαρμόζονται μόνον όσες αφορούν στα επιλεγμένα καθεστώτα ενίσχυσης.

2.1 ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το Ολοκληρωμένο Σύστημα εφαρμόζεται στα εξής καθεστώτα ενίσχυσης:

- A. Στο καθεστώς της βασικής ενίσχυσης, της πράσινης ενίσχυσης και της ενίσχυσης για γεωργούς νεαρής ηλικίας (του τίτλου III του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013).
- B. Στο καθεστώς ειδικής ενίσχυσης για το βαμβάκι (του τίτλου IV, κεφάλαιο 2 του Κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013) και στα καθεστώτα συνδεδεμένης στήριξης (του τίτλου IV, κεφάλαιο 1 του ίδιου κανονισμού), στους τομείς που αναγράφονται παρακάτω καθώς και στο πρόγραμμα αναδιάρθρωσης αμπελώνων:

1. Ρύζι
2. Σκληρό Σίτο
3. Βόειο κρέας
4. Βιομηχανική τομάτα
5. Πορτοκάλια χυμοποίησης
6. Αιγοπρόβειο κρέας
7. Κορινθιακή σταφίδα
8. Όσπρια ανθρώπινης κατανάλωσης
9. Πρωτεΐνούχα κτηνοτροφικά ψυχανθή
10. Σπόροι σποράς
11. Σπαράγγια
12. Μεταξοσκώληκες
13. Σακχαρότευτλα
14. Ειδική συνδεδεμένη ενίσχυση για τους/τις γεωργούς που εκτρέφουν βοοειδή, διέθεταν ειδικά δικαιώματα με βάση τον καν. (Ε.Κ) 73/2009, και δεν δηλώνουν επιλέξιμες εκτάσεις
15. Ροδάκινα προς χυμοποίηση
16. Ειδική συνδεδεμένη ενίσχυση για τους/τις γεωργούς που εκτρέφουν αιγοπρόβατα, διέθεταν ειδικά δικαιώματα με βάση τον καν. (Ε.Κ) 73/2009, και δεν δηλώνουν επιλέξιμες εκτάσεις

17. Καρποί με κέλυφος

18. Μήλα

19. Πρωτεΐνούχα Κτηνοτροφικά Σανοδοτικά Ψυχανθή

Γ. Στην ενίσχυση για μικροκαλλιεργητές (του τίτλου V του Κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013)

Δ. Στο κοινοτικό πρόγραμμα στήριξης για τα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους, που αφορά στα ειδικά μέτρα στήριξης των τοπικών γεωργικών προϊόντων, προκειμένου να διασφαλισθεί η συνέχιση και η ανάπτυξη των τοπικών εργασιών της γεωργικής παραγωγής σ' αυτά και ειδικότερα στα μέτρα ενίσχυσης :

1. Ανά εκτάριο για τη διατήρηση των ελαιώνων στις παραδοσιακές ζώνες καλλιέργειας της ελιάς, υπό καλές συνθήκες παραγωγής.
2. Ανά εκτάριο για τη διατήρηση της καλλιέργειας αμπέλων για την παραγωγή οίνων στις ζώνες παραδοσιακής παραγωγής.
3. Ανά δέντρο για τη διατήρηση της παραδοσιακής καλλιέργειας της μαστίχας Χίου.
4. Ανά εκτάριο για την καλλιέργεια πατάτας.
5. Ανά εκτάριο για την καλλιέργεια φασολιού και βρώσιμου λαθουριού και φάβας Σαντορίνης
6. Ανά εκτάριο για την καλλιέργεια τοματακίου Σαντορίνης.
7. Ανά εκτάριο για την καλλιέργεια δαμάσκηνων Σκοπέλου.
8. Ανά εκτάριο για την καλλιέργεια αγκινάρας Τήνου.
9. Ανά εκτάριο για την καλλιέργεια εσπεριδοειδών και
10. Για την παραγωγή γάλακτος με προορισμό την παραγωγή τυριού και γιαούρτης.
11. Ανά εκτάριο για την καλλιέργεια κριθαριού στη Λήμνο.
12. Ενίσχυση για μελισσοκομία

Ε. Στη στήριξη που χορηγείται σύμφωνα με τα μέτρα του άρθρου 21 παρ. 1 στοιχεία α) και β), των άρθρων 28 έως 31 και των άρθρων 33 και 34 του κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013 για την Αγροτική Ανάπτυξη.

ΣΤ. Στη διαχείριση και τον έλεγχο των κανόνων της πολλαπλής συμμόρφωσης και της δημοσιονομικής πειθαρχίας (τίτλος IV κεφάλαιο I τμήμα 2 και τίτλος VI του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013).

Στο εξής, όπου γίνεται αναφορά στα «καθεστώτα ενίσχυσης», νοούνται τα καθεστώτα ενίσχυσης του στοιχείου **A**, στα «καθεστώτα συνδεδεμένης στήριξης» νοούνται οι τομείς παραγωγής του στοιχείου **B**, το «καθεστώς των μικροκαλλιεργητών» νοείται το στοιχείο **Γ**, το 1^ο από τα ειδικά μέτρα στήριξης των μικρών νησιών του Αιγαίου του στοιχείου **Δ** και τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης του στοιχείου **Ε** της παρούσας παραγράφου, εκτός εάν γίνεται συγκεκριμένη αναφορά σε κάποια από αυτά.

2.2 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Το ολοκληρωμένο σύστημα περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) ηλεκτρονική βάση δεδομένων·
- β) σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων
- γ) σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής των ζώων
- δ) σύστημα προσδιορισμού και καταγραφής των δικαιωμάτων ενίσχυσης·

- ε) ενιαία αίτηση ενίσχυσης
 στ) ολοκληρωμένο σύστημα ελέγχου
 ζ) ενιαίο σύστημα καταγραφής της ταυτότητας κάθε δικαιούχου ο οποίος υποβάλλει ενιαία αίτηση.
 η) Σύστημα διεπαφής με τους αγρότες στο πλαίσιο των ελέγχων μέσω παρακολούθησης.

Ειδικότερα:

α) Ηλεκτρονική βάση δεδομένων

Στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων καταγράφονται, για κάθε γεωργική εκμετάλλευση, τα δεδομένα που περιέχονται στην ενιαία αίτηση ενίσχυσης.

β) Σύστημα Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων

Το Σύστημα Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων έχει δημιουργηθεί με βάση ορθοφωτοχάρτες και αγροτεμάχια αναφοράς (ενότητες) σε ψηφιακή μορφή και αφορά την καταγραφή όλων των αγροτεμαχίων με συγκεκριμένο 13ψήφιο χαρτογραφικό κωδικό στη βάση Συστήματος Γεωγραφικών Πληροφοριών. Η 13ψήφια κωδικοποίηση ενός αγροτεμαχίου λαμβάνεται από το Αγροτεμάχιο Αναφοράς και συνεπώς προκύπτει ανά έτος με τα πλέον επικαιροποιημένα χαρτογραφικά δεδομένα του Σ.Α.Α.

Το Σύστημα Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων περιέχει τμήμα αναφοράς για τις περιοχές οικολογικής εστίασης.

Επίσης περιέχει τμήματα αναφοράς από άλλες χαρτογραφικές πηγές για τη χρήση γης και τις ιδιότητές της, καθώς και επιμέρους υποσυστήματα διαχείρισης του.

γ) Σύστημα προσδιορισμού και καταγραφής των δικαιωμάτων ενίσχυσης

Το σύστημα προσδιορισμού και καταγραφής των δικαιωμάτων ενίσχυσης είναι ηλεκτρονικό μητρώο σε επίπεδο επικράτειας, το οποίο επιτρέπει την επαλήθευση των δικαιωμάτων και τη διενέργεια ελέγχων διασταύρωσης με τις αιτήσεις ενίσχυσης και το σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων ιδίως όσον αφορά τους διασταυρωτικούς ελέγχους, εξασφαλίζει ουσιαστική ιχνηλασμότητα των δικαιωμάτων ενίσχυσης, ιδίως ως προς τα ακόλουθα στοιχεία:

- ✓ τον/την κάτοχο
- ✓ τις ετήσιες τιμές
- ✓ την ημερομηνία σύστασης
- ✓ την προέλευση, ιδίως όσον αφορά τη χορήγησή της, τα αρχικά, εθνικά ή περιφερειακά αποθέματα, καθώς και την αγορά, μίσθωση και κληρονομική διαδοχή·
- ✓ τους τυχόν περιφερειακούς περιορισμούς.

Το σύστημα επιτρέπει επίσης την άμεση και απευθείας πρόσβαση, μέσω της αρμόδιας αρχής, στα δεδομένα που αφορούν τουλάχιστον τα προηγούμενα τέσσερα διαδοχικά ημερολογιακά έτη.

δ) Ενιαία αίτηση ενίσχυσης

Η ενιαία αίτηση αποτελεί τη μοναδική αίτηση χορήγησης άμεσης ενίσχυσης για τα καθεστώτα ενίσχυσης του στοιχείου **Α**, τα καθεστώτα συνδεδεμένης στήριξης του στοιχείου **Β**, το καθεστώς των μικροκαλλιεργητών του στοιχείου **Γ** και του κοινοτικού προγράμματος στήριξης για τα μικρά Νησιά Αιγαίου του στοιχείου **Δ** και τις ενισχύσεις του στοιχείου **Ε** της παραγράφου 2.1 της παρούσας εγκυκλίου. Η ενιαία αίτηση περιλαμβάνει τα βασικά στοιχεία του/της παραγωγού και τα αναλυτικά στοιχεία του φυτικού και του ζωικού κεφαλαίου της εκμετάλλευσής του σε ειδικά έντυπα (βλέπε παράγραφο 3 της παρούσας).

Στο εξής, όπου γίνεται αναφορά σε «**αίτηση ενίσχυσης για οποιοδήποτε τομέα**» στο πλαίσιο των καθεστώτων του στοιχείου **A**, ή σε «**αίτηση συνδεδεμένης ενίσχυσης για οποιοδήποτε τομέα γεωργίας**» στο πλαίσιο των μέτρων ειδικής στήριξης του στοιχείου **B**, ή σε «**αίτηση ενίσχυσης για οποιοδήποτε γεωργική δραστηριότητα**» στο πλαίσιο των ειδικών μέτρων στήριξης για τα μικρά νησιά του Αιγαίου Πελάγους του στοιχείου **D**, ή σε «**αίτηση στήριξης-πληρωμής**» στο πλαίσιο της στήριξης που χορηγείται σύμφωνα με τα μέτρα του άρθρου 21 παρ. 1 στοιχεία α) και β), των άρθρων 28 έως 31 και των άρθρων 33 και 34 του κανονισμού (ΕΕ) 1305/2013 για την Αγροτική Ανάπτυξη του στοιχείου **E**, της παραγράφου 2.1 της παρούσας εγκυκλίου, **εννοείται το αίτημα** (η εκφρασθείσα πρόθεση) του/της γεωργού για τη χορήγηση της συγκεκριμένης ενίσχυσης μέσω της υποβληθείσας ενιαίας αίτησης.

ε) Ολοκληρωμένο σύστημα ελέγχου.

Προβλέπονται και πραγματοποιούνται διοικητικοί έλεγχοι σε επίπεδο αίτησης καθώς και κεντρικοί μηχανογραφικοί έλεγχοι – συμπεριλαμβανομένων των διασταυρούμενων ελέγχων – (σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας και επικράτειας) και επιτόπιοι έλεγχοι (κλασικοί ή μέσω τηλεπισκόπησης), κατά τρόπον ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματική εξακρίβωση της τήρησης των όρων για την καταβολή των ενισχύσεων, καθώς και των **απαιτήσεων** και **προτύπων** που σχετίζονται με την πολλαπλή συμμόρφωση.

σ) Ενιαίο σύστημα καταγραφής της ταυτότητας κάθε γεωργού.

Ως «ενιαίο σύστημα καταγραφής της ταυτότητας κάθε γεωργού» χρησιμοποιείται ο ενεργός Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) αυτού. Ο ΑΦΜ εξασφαλίζει μοναδικό προσδιορισμό της ταυτότητάς του σε σχέση με όλες τις αιτήσεις ενίσχυσης που υποβάλλει ο/η ίδιος/-α γεωργός.

Η ταυτοποίηση του/της γεωργού από την εφαρμογή ηλεκτρονικής υποβολής ενιαίας αίτησης ενίσχυσης, γίνεται με τη χρήση των προσωπικών κωδικών στο TAXISnet. Η αίτηση για τη χορήγηση και τη διαχείριση των κωδικών αυτών γίνεται αποκλειστικά μέσω του συστήματος TAXISnet.

3 ΕΝΙΑΙΑ ΑΙΤΗΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ (ΕΑΕ)

1. Ενιαία αίτηση είναι η **μοναδική αίτηση χορήγησης ενίσχυσης** που καλείται να υποβάλλει ο/η γεωργός κατ' έτος, προκειμένου να του καταβληθούν **οι άμεσες ενισχύσεις** των καθεστώτων στήριξης και των μέτρων της παραγράφου 2.1 της παρούσας.

Δικαιούχος που δεν αιτείται ενίσχυση στο πλαίσιο καθεστώτος στρεμματικής ενίσχυσης, αλλά ζητεί ενίσχυση στο πλαίσιο άλλου καθεστώτος που περιλαμβάνεται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 ή στο πλαίσιο καθεστώτων στήριξης του αμπελοοινικού τομέα δυνάμει των άρθρων 46 και 47 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, δηλώνει, εάν έχει στη διάθεσή του γεωργικές εκτάσεις όπως ορίζεται στην παράγραφο 1, στοιχείο 6 της παρούσας, τις εν λόγω εκτάσεις στο έντυπο της αίτησης ενίσχυσης που υποβάλλει στο οποίο απαριθμεί τις εκτάσεις αυτές.

Δικαιούχος που υπέχει μόνο υποχρεώσεις πολλαπλής συμμόρφωσης σύμφωνα με τα άρθρα 91 και 92 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 δηλώνει στο έντυπο της αίτησης ενίσχυσης τις εκτάσεις που έχει στη διάθεσή του για κάθε ημερολογιακό έτος κατά το οποίο ισχύουν οι εν λόγω υποχρεώσεις.

2. Ο/η γεωργός υποβάλλει μία μόνο ενιαία αίτηση κατ' έτος, η οποία αποτελεί:

α) δήλωση της συνολικής γεωργικής εκμετάλλευσης, η οποία, ανάλογα με την περίπτωση, περιλαμβάνει:

- i) τα είδη, την αξία και τον αριθμό των δικαιωμάτων ενίσχυσης, όπως αυτά διαμορφώνονται,
- ii) όλα τα αγροτεμάχια της εκμετάλλευσης, είτε αφορούν το καθεστώς της βασικής ενίσχυσης είτε λοιπά καθεστώτα ενίσχυσης είτε οποιαδήποτε άλλη καλλιέργεια,
- iii) το πλήθος του ζωικού κεφαλαίου ανά είδος και κατηγορία ζώου,
- iv) κάθε απαραίτητη πρόσθετη πληροφορία.

β) αίτηση χορήγησης ενίσχυσης για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης

γ) αίτηση χορήγησης ενίσχυσης για το καθεστώς ειδικής ενίσχυσης για το βαμβάκι, της παραγράφου 2.1 στοιχείο **B** της παρούσας

δ) αίτηση χορήγησης συνδεδεμένης ενίσχυσης για τους τομείς γεωργίας της παραγράφου 2.1 στοιχείο **B** της παρούσας και

ε) αίτηση χορήγησης ενίσχυσης για το καθεστώς της παραγράφου 2.1 στοιχείο **Γ** της παρούσας

στ) αίτηση χορήγησης στήριξης για τα προγράμματα του στοιχείου **Δ**

ζ) αίτηση **στήριξης-χορήγησης** των μέτρων στήριξης αγροτικής ανάπτυξης του στοιχείου **Ε**

3. Η υποβολή ενιαίας αίτησης ενίσχυσης αποτελεί υποχρέωση του/της παραγωγού προκειμένου να του καταβληθούν οι δικαιούμενες ενισχύσεις. Τυχόν λανθασμένη δήλωση των στοιχείων της εκμετάλλευσής του, θα έχει ως συνέπεια την επιβολή κυρώσεων.

4. Η ενιαία αίτηση προσυμπληρώνεται με βάση την έκταση που καθορίστηκε το προηγούμενο έτος (2021) ανά αγροτεμάχιο και διατίθενται στο/στη γεωργό βιοθητικά, προκειμένου να υποβάλλει την αίτηση του το έτος 2022.

5. Κατά την ηλεκτρονική συμπλήρωση του εντύπου της ενιαίας αίτησης, ο/η δικαιούχος δύναται να διορθώνει το προσυμπληρωμένο έντυπο εάν έχουν επέλθει μεταβολές ή εάν οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο προσυμπληρωμένο έντυπο είναι ανακριβείς. **Η ορθή συμπλήρωση της αίτησης, αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του/της γεωργού.**

6. Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να προσδιορίζουν και να δηλώνουν με σαφή τρόπο την έκταση κάθε αγροτεμαχίου. Η Ενιαία Αίτηση είναι πλήρως γεωχωρική.

7. Όσον αφορά την ειδική καλλιεργητική ενίσχυση για το βαμβάκι που προβλέπεται στον τίτλο IV κεφάλαιο 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, η ενιαία αίτηση περιέχει:

- α) το όνομα της ποικιλίας του χρησιμοποιούμενου βαμβακόσπορου·
- β) το όνομα και τη διεύθυνση της εγκεκριμένης διεπαγγελματικής οργάνωσης της οποίας ο/η δικαιούχος είναι μέλος.

3.1 ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

1. Η ενιαία αίτηση περιέχει όλες τις αναγκαίες πληροφορίες για τη διαπίστωση της επιλεξιμότητας για την ενίσχυση ή/και τη στήριξη, και ειδικότερα:
  - i. **τα στοιχεία ταυτότητας του/της δικαιούχου·**
    - επισημαίνεται ότι η οποιαδήποτε επικοινωνία με τον παραγωγό πραγματοποιείται μέσω των στοιχείων επικοινωνίας (τηλέφωνο, Δ/νση Ηλεκτρονικού ταχυδρομείου) που έχουν καταχωρηθεί στην ΕΑΕ.
  - ii. **τις λεπτομέρειες των καθεστώτων συνδεδεμένης στήριξης και των ειδικών μέτρων στήριξης στα μικρά νησιά Αιγαίου ή/και μέτρων αγροτικής ανάπτυξης·**
  - iii. **τα στοιχεία αναγνώρισης όλων των αγροτεμαχίων της εκμετάλλευσης, την έκτασή τους σε εκτάρια, τη θέση τους και, ανάλογα με το αίτημα ενίσχυσης, τη χρήση τους, το είδος, το μέγεθος και τη θέση των περιοχών οικολογικής εστίασης και το κατά πόσον πρόκειται για αρδευόμενο ή μη, αγροτεμάχιο, καθώς και τα στοιχεία ολόκληρου του ζωικού κεφαλαίου (πλήθος ζώων ανά είδος και κατηγορία)**
  - iv. κατά περίπτωση, τα στοιχεία που επιτρέπουν τη **σαφή αναγνώριση των μη γεωργικών εκτάσεων** για τις οποίες ζητείται στήριξη στο πλαίσιο των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης·
  - v. κατά περίπτωση, **τα δικαιολογητικά έγγραφα** που απαιτούνται για τη διαπίστωση της επιλεξιμότητας για το συγκεκριμένο καθεστώς ή/και μέτρο·
  - vi. **δήλωση του/της δικαιούχου** ότι γνωρίζει τους όρους συμμετοχής στα εν λόγω καθεστώτα αίμεσων ενισχύσεων ή/και μέτρων αγροτικής ανάπτυξης·
  - vii. **δήλωση ανάληψης δεσμεύσεων και υποχρεώσεων του/της γεωργού.**
2. Για την αναγνώριση όλων των αγροτεμαχίων της εκμετάλλευσης που αναφέρεται στο **στοιχείο 1 σημείο iii της παρούσας παραγράφου**, κατά την καταχώρηση, αναγράφεται η μέγιστη επιλέξιμη έκταση ανά αγροτεμάχιο αναφοράς για τους σκοπούς του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης. Επιπλέον, στις οιθόνες των Κέντρων Υποβολής Δηλώσεων μέσω του ΟΠΣ 2022 – GIS διακρίνονται τα όρια των αγροτεμαχίων αναφοράς, μέσα στα οποία ο/η γεωργός εντοπίζει και υποδεικνύει τα αγροτεμάχια του, τα οποία στη συνέχεια ψηφιοποιούνται.

3.2 ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ – ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΗ ΥΠΟΒΟΛΗ

1. **Για το τρέχον έτος (2022), η καταληκτική προθεσμία υποβολής λήγει την 14^η Ιουλίου, ημέρα Πέμπτη.**

Επισημαίνεται ότι, όταν η λήξη της προθεσμίας για την υποβολή αίτησης ενίσχυσης ή η τελευταία πιθανή ημερομηνία εκπρόθεσμης υποβολής, συμπίπτει με αργία, Σάββατο ή Κυριακή, τότε θεωρείται ότι συμπίπτει με την πρώτη επόμενη εργάσιμη ημέρα.

2. Εκτός από τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας και τις εξαιρετικές περιστάσεις η υποβολή μετά την εν λόγω καταληκτική ημερομηνία:

α) της ενιαίας αίτησης ενίσχυσης συνεπάγεται μείωση των ποσών κατά 1% ανά εργάσιμη ημέρα που ο/η κάτοχος εκμετάλλευσης θα είχε δικαίωμα να λάβει ως ενίσχυση, εάν η αίτηση είχε υποβληθεί εμπρόθεσμα,

β) της αίτησης χορήγησης ή αύξησης της αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης συνεπάγεται μείωση κατά 3% ανά εργάσιμη ημέρα των ποσών που πρέπει να καταβληθούν σε σχέση με δικαιώματα ενίσχυσης που **χορηγούνται/ή αυξάνουν την αξία τους το 2022** στον/την δικαιούχο.

Επισημαίνεται ότι οι ανωτέρω ποινές δεν επιφέρουν καμία μείωση στον αριθμό των δικαιωμάτων της ενιαίας ενίσχυσης που κατέχει ο/η γεωργός, παρά μόνο στα δικαιούμενα ποσά.

3. Σε περίπτωση καθυστέρησης μεγαλύτερης των 25 ημερολογιακών ημερών (δηλαδή υποβολής της αίτησης μετά την Δευτέρα 8 Αυγούστου 2022), η αίτηση θεωρείται απαραδεκτή.

3.3 ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΩΝ ΔΙΑΣΤΑΥΡΩΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

Στο πλαίσιο των διοικητικών μηχανογραφικών ελέγχων λειτουργεί σύστημα προκαταρκτικών διασταυρωτικών ελέγχων, το οποίο περιλαμβάνει τους κάτωθι ελέγχους:

α) των δηλούμενων δικαιωμάτων ενίσχυσης και των δηλούμενων αγροτεμαχίων, αντίστοιχα, ώστε να αποφεύγεται η πολλαπλή χορήγηση της ίδιας ενίσχυσης για το ίδιο ημερολογιακό έτος ή έτος υποβολής αιτήσεων και τυχόν αδικαιολόγητη σώρευση ενισχύσεων οι οποίες χορηγούνται στο πλαίσιο των καθεστώτων στρεμματικής ενίσχυσης που απαριθμούνται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 και στο παράρτημα VI του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου και των μέτρων στήριξης της αγροτικής ανάπτυξης.

β) των δικαιωμάτων ενίσχυσης, ώστε να επαληθεύεται η ύπαρξή τους και η επιλεξιμότητα για ενίσχυση·

γ) μεταξύ των αγροτεμαχίων που δηλώνονται στην ενιαία αίτηση και των χαρτογραφικών πληροφοριών που απεικονίζονται και εμπεριέχονται στο Σύστημα Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων και στο Αγροτεμάχιο Αναφοράς, ώστε να επαληθεύεται η επιλεξιμότητα των ίδιων των εκτάσεων για καθεστώτα άμεσων ενισχύσεων ή/και μέτρα αγροτικής ανάπτυξης·

Τα αποτελέσματα κοινοποιούνται στον/την δικαιούχο εντός 26 ημερολογιακών ημερών από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της ενιαίας αίτησης, δηλαδή έως την **Τρίτη 9 Αυγούστου 2022**. Επισημαίνεται ότι όταν η τελευταία πιθανή ημερομηνία κοινοποίησης των αποτελεσμάτων των προκαταρκτικών ελέγχων στον/στην δικαιούχο συμπίπτει με αργία, Σάββατο ή Κυριακή, τότε θεωρείται ότι η προθεσμία λήγει την πρώτη επόμενη εργάσιμη ημέρα., ωστόσο εάν οι τελευταίες πιθανές ημερομηνίες εκπρόθεσμης υποβολής που αναφέρονται στο σημείο 3.2 θεωρείται ότι ήδη λήγουν την πρώτη εργάσιμη ημέρα, τότε η τελευταία πιθανή ημερομηνία κοινοποιήσεων θεωρείται ότι λήγει τη δεύτερη επόμενη εργάσιμη ημέρα.

3.4 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΚΑΤΟΠΙΝ ΠΡΟΚΑΤΑΡΚΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

1. Πριν από το πέρας της καταληκτικής ημερομηνίας για την υποβολή της ενιαίας αίτησης, οποιαδήποτε μεταβολή της οδηγεί σε εκ νέου οριστικοποίηση της αίτησης την ημέρα τροποποίησης και υποβολή της.

2. Μετά το πέρας της καταληκτικής ημερομηνίας για την υποβολή της ενιαίας αίτησης, μπορούν να προστεθούν ή να προσαρμοστούν στην ενιαία αίτηση ενίσχυσης μεμονωμένα αγροτεμάχια ή

μεμονωμένα δικαιώματα ενίσχυσης, υπό τον όρο ότι τηρούνται οι απαιτήσεις που προβλέπονται στα συγκεκριμένα καθεστώτα άμεσων ενισχύσεων ή μέτρα αγροτικής ανάπτυξης.

Υπό τους ίδιους όρους μπορούν να γίνουν τροποποιήσεις σχετικά με τη χρήση ή το καθεστώς άμεσων ενισχύσεων ή το μέτρο αγροτικής ανάπτυξης για μεμονωμένα αγροτεμάχια ή σχετικά με τα δικαιώματα ενίσχυσης που έχουν ήδη δηλωθεί στην ενιαία αίτηση.

Εάν οι τροποποιήσεις που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο έχουν επίπτωση στα δικαιολογητικά έγγραφα ή σε συμβάσεις που πρέπει ενδεχομένως να υποβληθούν, τα εν λόγω έγγραφα ή συμβάσεις μπορούν να τροποποιηθούν αναλόγως.

3. Μετά την κοινοποίηση των αποτελεσμάτων των προκαταρκτικών διασταυρωτικών ελέγχων της παραγράφου 3.3, ο/η δικαιούχος μπορεί να τροποποιήσει την ενιαία αίτηση προκειμένου να συμπεριλάβει όλες τις αναγκαίες διορθώσεις για τα μεμονωμένα αγροτεμάχια ή τμήματα αυτών για τα οποία, από τους προκαταρκτικούς διασταυρωτικούς ελέγχους, προέκυψε ότι πρόκειται για ενδεχόμενη μη συμμόρφωση.

4. Οι τροποποιήσεις που επέρχονται σύμφωνα με το σημείο 1, αποτυπώνονται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα (Ο.Π.Σ) του ΟΠΕΚΕΠΕ για το έτος 2022 το αργότερο έως την 14 Ιουλίου **2022, ημέρα Πέμπτη.**

Εκτός από τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας και τις εξαιρετικές περιστάσεις, η υποβολή τροποποίησης της ενιαίας αίτησης μετά την Πέμπτη 14 Ιουλίου και μέχρι την Δευτέρα 8 Αυγούστου, συνεπάγεται μείωση κατά 1% ανά εργάσιμη ημέρα των ποσών που σχετίζονται με την πραγματική χρήση των συγκεκριμένων αγροτεμαχίων. Τροποποιήσεις της ενιαίας αίτησης μετά την ημερομηνία αυτή θεωρούνται **απαράδεκτες**.

Οι γεωργοί που, για οποιοδήποτε λόγο, επιθυμούν να τροποποιήσουν στοιχεία των αιτήσεών τους κατά τα παραπάνω, υποβάλλουν σχετικό αίτημα στο αρμόδιο Κέντρο Υποδοχής Δήλωσης στο οποίο είχαν απευθυνθεί, συνοδευόμενο με τα απαραίτητα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης σε ηλεκτρονική μορφή. Οι πιστοποιημένοι φορείς υλοποιούν το αίτημα και κατά το μέρος που πληρούνται οι προϋποθέσεις, πραγματοποιούν τις σχετικές τροποποιήσεις στην αίτηση. Γεωργοί που είχαν υποβάλει την αίτηση με απευθείας χρήση της εφαρμογής τροποποιούν απευθείας την αίτησή τους.

5. Οι τροποποιήσεις **κατόπιν των προκαταρκτικών ελέγχων της παραγράφου 3.3** που επέρχονται σύμφωνα με το σημείο 2 κοινοποιούνται από τους/τις δικαιούχους στην αρμόδια αρχή το αργότερο **9 ημερολογιακές ημέρες** μετά την καταληκτική ημερομηνία για την κοινοποίηση στο δικαιούχο των αποτελεσμάτων των προκαταρκτικών ελέγχων (9 Αυγούστου 2022), δηλαδή έως **Πέμπτη 18 Αυγούστου 2022.**

6. Εάν οι αρμόδιοι φορείς έχουν ήδη ενημερώσει τον/την δικαιούχο για περιπτώσεις μη συμμόρφωσης στην ενιαία αίτηση ή στην αίτηση πληρωμής ή εάν έχει ειδοποιήσει τον/την δικαιούχο για την πρόθεσή της να διενεργήσει επιτόπιο έλεγχο ή εάν ο επιτόπιος έλεγχος αποκαλύψει τυχόν περιπτώσεις μη συμμόρφωσης, δεν επιτρέπονται τροποποιήσεις σύμφωνα με τα στοιχεία 1 και 2 για τα αγροτεμάχια που αφορούν οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης.

7. Οι γεωργοί για τους οποίους θα πραγματοποιηθεί έλεγχος με τη μέθοδο των τεχνικών παρακολούθησης γης θα έχουν το δικαίωμα μεταβολής της αίτησης τους μετά από μήνυμα λάθους και μέχρι ημερομηνίας που θα ανακοινωθεί. Οι έλεγχοι με τη μέθοδο των τεχνικών παρακολούθησης θα πραγματοποιηθούν στο πλαίσιο της ΕΑΕ2022 στις Περιφερειακές Ενότητες Καρδίτσας, Τρικάλων και Ημαθίας.

3.5 ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΠΡΟΦΑΝΩΝ ΣΦΑΛΜΑΤΩΝ

1. Οι αιτήσεις ενίσχυσης, οι αιτήσεις στήριξης ή αιτήσεις πληρωμής και τυχόν δικαιολογητικά έγγραφα που παρέχει ο/η δικαιούχος μπορούν να διορθώνονται και να προσαρμόζονται ανά πάσα στιγμή μετά

την υποβολή τους σε περιπτώσεις προφανών σφαλμάτων τα οποία αναγνωρίζει η αρμόδια αρχή βάσει συνολικής αξιολόγησης της συγκεκριμένης περίπτωσης και υπό την προϋπόθεση ότι ο/η δικαιούχος ενήργησε καλή την πίστει.

Η αρμόδια αρχή δύναται να αναγνωρίζει προφανή σφάλματα μόνον εφόσον μπορούν να διαπιστωθούν απευθείας στο πλαίσιο τυπικού ελέγχου των στοιχείων που περιλαμβάνονται στα δικαιολογητικά έγγραφα.

Η διόρθωση τέτοιων σφαλμάτων είναι δυνατή για ακούσια λάθη που δεν υποκρύπτουν δόλο. Ο ελεγκτής πρέπει να είναι πεπεισμένος ότι ο/η γεωργός έχει ενεργήσει καλή τη πίστει. Πρέπει να αποκλείεται κάθε περίπτωση απάτης και αυτός που οφείλει πρώτος να αποδείξει ότι πρόκειται για προφανές λάθος είναι ο ίδιος ο/η γεωργός. Αν ο/η γεωργός διαπράξει το ίδιο ή παρόμοιο λάθος περισσότερες από μία φορές, οι πιθανότητες να πρόκειται για προφανές λάθος είναι πολύ πιο περιορισμένες.

Οι γεωργοί που, για οποιοδήποτε λόγο, επιθυμούν να μεταβάλουν στοιχεία των αιτήσεών τους, στο πλαίσιο διόρθωσης προφανών σφαλμάτων, υποβάλλουν σχετικό αίτημα που απευθύνεται στις αρμόδιες Περιφερειακές Διευθύνσεις και Μονάδες του ΟΠΕΚΕΠΕ, συνοδευόμενο με τα κατά περίπτωση απαραίτητα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης.

Οι Π.Δ. προβαίνουν σε έλεγχο του αιτήματος και προχωρούν σε έγκριση ή απόρριψη της/των μεταβολής/ών της.

Στην περίπτωση που ο έλεγχος των δικαιολογητικών δεν μπορεί να οδηγήσει σε ασφαλές αποτέλεσμα, οι ελεγκτές μπορούν να προβούν σε επιτόπιο έλεγχο. Σε περίπτωση μη αποδοχής της ανάγκης διόρθωσης (υπό την έννοια του προφανούς λάθους), δεν πραγματοποιείται καμία αλλαγή και ενημερώνεται με κάθε πρόσφορο μέσο ο/η παραγωγός.

Λεπτομέρειες για τις διορθώσεις της ενιαίας αίτησης λόγω προφανών σφαλμάτων, περιγράφονται αναλυτικά σε εγκυκλίους του ΟΠΕΚΕΠΕ.

3.6 ΑΝΑΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

Επιτρέπεται η διαγραφή μιας αίτησης στο σύνολό της ή εν μέρει έως τις 31/05/2023 και εφόσον ισχύουν οι κάτωθι προϋποθέσεις :

1. Κατόπιν αιτήματος του/της γεωργού επιτρέπεται η διαγραφή μιας ενιαίας αίτησης ενίσχυσης στο σύνολό της. Σε αυτή τη περίπτωση απαιτείται από τον/την γεωργό Υπεύθυνη Δήλωση με θεώρηση γνησίου υπογραφής από αρμόδια εθνική αρχή είτε στην Περιφερειακή Δ/νση, Περιφερειακή ή Νομαρχιακή Μονάδα ΟΠΕΚΕΠΕ της περιοχής του είτε απευθείας στην Κεντρική Υπηρεσία, είτε μέσω του αρμόδιου Κέντρου Υποδοχής Δηλώσεων στο οποίο είχε απευθυνθεί, στην οποία αιτείται τη διαγραφή της Ενιαίας Αίτησης .
2. Επιτρέπεται η εν όλω ανάκληση αιτήματος Άμεσων Ενισχύσεων.
3. Επιτρέπεται η εν μέρει ανάκληση αιτήματος Άμεσων Ενισχύσεων, Συνδεδεμένων Καθεστώτων στην αίτηση και σε μεμονωμένο αγροτεμάχιο.
4. Επιτρέπεται η ανάκληση Αιτήματος Συμμετοχής σε μέτρα/δράσεις του ΠΑΑ 2014-2020 στην αίτηση και σε μεμονωμένο αγροτεμάχιο.
5. Οι ανακλήσεις κατά τα παραπάνω, επαναφέρουν τον αιτούντα στη θέση που βρισκόταν πριν υποβάλει την εν λόγω αίτηση ενίσχυσης ή τμήμα της αίτησης ενίσχυσης.
6. Στην περίπτωση αιτήματος διαγραφής μιας ενιαίας αίτησης ενίσχυσης για την οποία έχει ήδη καταβληθεί το ποσό της ενίσχυσης τότε ο/η γεωργός που επιθυμεί τη διαγραφή της αίτησης

επιστρέφει το αντίστοιχο ποσό στο λογαριασμό **6445030050014 (IBAN GR3001710170006445030050014)** υπέρ ΕΛΕΓΕΠ που τηρεί ο ΟΠΕΚΕΠΕ στην Τράπεζα Πειραιώς αναφέροντας στο καταθετήριο το όνομα, το ΑΦΜ του/της και την ένδειξη του καθεστώτος άμεσης ενίσχυσης που αφορά η κατάθεση. Το αποδεικτικό κατάθεσης υποβάλλεται μαζί με το αίτημα διαγραφής είτε στην Περιφερειακή Δ/νση, Περιφερειακή ή Νομαρχιακή Μονάδα ΟΠΕΚΕΠΕ της περιοχής του, είτε απευθείας στην Κεντρική Υπηρεσία, είτε μέσω του αρμόδιου Κέντρου Υποδοχής Δηλώσεων στο οποίο είχε απευθυνθεί.

7. Στην περίπτωση αιτήματος διαγραφής αιτήματος πληρωμής - συμμετοχής σε μέτρο αγροτικής ανάπτυξης και απένταξης από αυτό, για το οποίο έχει ήδη καταβληθεί το ποσό της ενίσχυσης, τότε ο/η γεωργός που επιθυμεί την ανάκληση του εν λόγω αιτήματος επιστρέφει το αντίστοιχο ποσό στο λογαριασμό **6445030050014 (IBAN GR3001710170006445030050014)** υπέρ ΕΛΕΓΕΠ που τηρεί ο ΟΠΕΚΕΠΕ στην Τράπεζα Πειραιώς αναφέροντας στο καταθετήριο το όνομα, το ΑΦΜ του και την ένδειξη του Μέτρου-Δράσης που αφορά η κατάθεση. Κατόπιν αποστέλλει αποδεικτικό κατάθεσης στην αρμόδια Περιφερειακή Δ/νση και Μονάδα του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. Το αίτημα διαγραφής συνοδευόμενο από το αποδεικτικό κατάθεσης και ΥΔ απένταξης από το Μέτρο Αγροτικής Ανάπτυξης αποστέλλεται στην αρμόδια Δ/νση της Κ.Υ. προς ολοκλήρωση της αιτούμενης διαγραφής και της τροποποίησης της απόφασης ένταξης. **Εξαίρεση** αποτελούν οι ενταγμένοι παραγωγοί του ΠΑΑ 2014-2020 των Μέτρων 10 (Δράσεις 10.1.01, 10.1.02, 10.1.03, 10.1.04, 10.1.07, 10.1.08, 10.1.09) και 11 (Δράσεις 11.1.1, 11.1.2, 11.2.1, 11.2.2.) οι οποίοι/-ες προβαίνουν στις απαιτούμενες ενέργειες επιστροφής του οφειλομένου βάσει θεσμικού πλαισίου ποσού **μετά** την ολοκλήρωση της διαδικασίας λήξης έτους-οριστικοποίησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και της σχετικής ενημέρωσης τους.
8. Σε περίπτωση που έχει εγκριθεί από την στην αρμόδια Περιφερειακή Δ/νση και Μονάδα του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. αίτημα ανάκλησης αιτήματος (εν όλω ή εν μέρει) άμεσων ενισχύσεων ή αίτημα εν μέρει ανάκλησης αιτήματος πληρωμής μέτρων αγροτικής ανάπτυξης αλλά έχει ήδη καταβληθεί το ποσό της ενίσχυσης που ανακαλείται, απαιτείται από τον/την γεωργό να προσκομίσει Υπεύθυνη Δήλωση με θεώρηση γνησίου υπογραφής από αρμόδια εθνική αρχή στην Περιφερειακή Δ/νση, Περιφερειακή ή Νομαρχιακή Μονάδα ΟΠΕΚΕΠΕ της περιοχής του ή απευθείας στην Κεντρική Υπηρεσία στην οποία αιτείται τη διαγραφή του αιτήματος ενίσχυσης, αποδέχεται την άμεση επιστροφή των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών ενίσχυσης που θα προκύψουν από την εν λόγω ανάκληση και γνωρίζει ότι σε περίπτωση που δεν καταθέσει το αχρεωστήτως καταβληθέν ποσό στο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. θα προχωρήσει την διαδικασία ανάκτησης κατά περίπτωση βάσει του Ν.2520/1997, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Δεν επιτρέπονται οι ανακλήσεις στις κάτωθι περιπτώσεις:

1. Εάν ο/η γεωργός έχει ήδη ενημερωθεί για υφιστάμενες παρατυπίες στην αίτηση ενίσχυσης, ή έχει ειδοποιηθεί για επικείμενη διενέργεια επιτόπιου ελέγχου και ο εν λόγω επιτόπιος έλεγχος αποκαλύψει παρατυπίες, δεν επιτρέπονται ανακλήσεις για τα τμήματα της αίτησης ενίσχυσης που αφορούν.
2. Δεν επιτρέπονται οι διαγραφές αιτήσεων πληρωμής εν όλω ή εν μέρει, αν διαπιστωθεί ότι οι εν λόγω διαγραφές δημιουργούν τεχνητά προϋποθέσεις για την απόκτηση πλεονεκτημάτων που προβλέπονται δυνάμει της τομεακής γεωργικής νομοθεσίας, αντίθετα με τους σκοπούς της νομοθεσίας αυτής.
3. Δεν επιτρέπεται η εν μέρει ανάκληση αιτημάτων συνδεδεμένης ή ειδικής ενίσχυσης από αγροτεμάχιο μετά την πληρωμή της αντίστοιχης ενίσχυσης για τις περιπτώσεις που δημιουργούνται τεχνητά συνθήκες χορήγησης της συνδεδεμένης ενίσχυσης.

3.7 ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

1. Ο γεωργός μπορεί να υποβάλλει την αίτησή του διαδικτυακά, είτε ο ίδιος, είτε με τη συνδρομή των πιστοποιημένων Κέντρων Υποδοχής Δηλώσεων (ΚΥΔ) στην πλατφόρμα που διατίθεται στο gov.gr. Η είσοδος στην υπηρεσία γίνεται μέσω του eae.opekepe.gov.gr, με τη χρήση των κωδικών Taxisnet.

Στην περίπτωση που ο γεωργός επιλέξει την υποβολή μέσω του Κέντρου Υποβολής Δηλώσεων (ΚΥΔ) μπορεί να εκδώσει εξαψήφιο κωδικό πύλης μέσω των κωδικών Taxisnet τον οποίο παραδίδει στο ΚΥΔ.

2. Κατά την υποβολή του εντύπου της ενιαίας αίτησης, ο γεωργός που είχε υποβάλλει ΕΑΕ 2021, διορθώνει το προσυμπληρωμένο έντυπο σε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων της ΕΑΕ 2022 σε σχέση με το έτος 2021.

3. Ο γεωργός που δεν είχε υποβάλλει ΕΑΕ 2021, συμπληρώνει από την αρχή το σύνολο της αίτησης.

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση υποβολής από εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο, η εξουσιοδότηση υπογράφεται ενώπιον δημοσίου οργάνου για το γνήσιο της υπογραφής. Η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής γίνεται δεκτή μόνο από αρμόδιες διοικητικές αρχές και τα ΚΕΠ και σύμφωνα με τους κανόνες της Διοικητικής Διαδικασίας. Στο εξωτερικό, αρμόδια διοικητική αρχή για τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής είναι το Προξενείο της Ελλάδας. Δεκτή στην αλλοδαπή γίνεται και η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής από συμβολαιογράφο (Notary public), με την προϋπόθεση να συνοδεύεται με επίθεση της Σφραγίδας της Χάγης (Apostille) και επίσημη μετάφραση αυτής.

Δεν γίνεται δεκτή απλή εξουσιοδότηση αντί του γνησίου της υπογραφής, παρά μόνο σχετικό πληρεξούσιο.

Ο ΟΠΕΚΕΠΕ συνεργάζεται με διάφορους φορείς του ιδιωτικού και δημοσίου τομέα (**Παράρτημα 10**). Στο πλαίσιο απλούστευσης των διαδικασιών σύμφωνα με το άρθρο 11 του κανονισμού 809/2014 μπορεί να επιτρέψει ή να απαιτήσει να διαβιβάζονται ηλεκτρονικά οι πάσης φύσεως ανακοινώσεις που απαιτούνται βάσει του παρόντος κανονισμού από τον/την δικαιούχο προς τις αρχές και αντιστρόφως. Για όλες τις υπόλοιπες επεξεργασίες των στοιχείων της αίτησης που δεν αφορούν την καταβολή των ενισχύσεων ο/η γεωργός παρέχει ή όχι τη συγκατάθεσή του στον ΟΠΕΚΕΠΕ προκειμένου να διαθέσει τα δεδομένα που συγκεντρώνει σε άλλους φορείς, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (General Data Protection Regulation-GDPR).

Όσοι/-ες γεωργοί επιθυμούν να απενταχθούν από το καθεστώς των μικροκαλλιεργητών, δηλώνουν την σχετική-πρόθεση τους για απένταξη από το εν λόγω καθεστώς, στην ΕΑΕ 2022.

Η ορθή γεωχωρική καταχώρηση και υποβολή της ενιαίας αίτησης στη διαδικτυακή εφαρμογή, η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου και η εμπρόθεσμη οριστικοποίησή της, είναι αποκλειστική ευθύνη του/της αιτούντα/-σας.

3.7.1 ΠΡΟΣΥΜΠΛΗΡΩΜΕΝΗ ΕΝΙΑΙΑ ΑΙΤΗΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΨΗΦΙΟΠΟΙΗΣΗΣ

1. Προς διευκόλυνση των γεωργών και των κέντρων υποδοχής και υποβολής της ενιαίας αίτησης ενίσχυσης έτους 2022, χορηγούνται προσυμπληρωμένα τα πεδία με τα στοιχεία των δηλώσεων ΟΣ 2021. Κατά την συμπλήρωση του εντύπου της ενιαίας αίτησης, ο/η γεωργός διορθώνει τα προσυμπληρωμένα πεδία-σε περίπτωση μεταβολής των στοιχείων της αίτησης σε σχέση με το έτος 2021. Επισημαίνεται ότι η προσυμπλήρωση του ζωικού κεφαλαίου πραγματοποιείται από τα στοιχεία του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κτηνιατρικής (ΟΠΣΚ) και επικαιροποιείται με την λήψη δεδομένων σε όλη την διάρκεια της υποβολής των αιτήσεων.

Επίσης, διατίθεται το ανανεωμένο χαρτογραφικό υπόβαθρο για την εφαρμογή ψηφιοποίησης των αγροτεμαχίων, το οποίο περιλαμβάνει:

- Ορθοφωτοχάρτες 17
- Ορθοφωτοχάρτες 22 (περιλαμβάνει μέρος της Επικράτειας)
- Πολύγωνα των Αγροτεμαχίων Αναφοράς (ενότητες), τα οποία ακολουθούν κυρίως φυσικά όρια ή άλλου τύπου μόνιμα όρια. Τα Αγροτεμάχια Αναφοράς, που σχεδιάστηκαν με βάση τους ορθοφωτοχάρτες, περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με την κάλυψη γης, την επιλεξιμότητα των εκτάσεων και τα αντίστοιχα επιλέξιμα εμβαδά και την περιφερειοποίηση βάσει αγρονομικών κριτηρίων για την ενεργοποίηση δικαιωμάτων. Επισημαίνεται ότι ο/η γεωργός κατά την δήλωσή του πρέπει να αφαιρεί με ψηφιοποίηση τυχόν μη επιλέξιμα τμήματα οποιασδήποτε έκτασης (εμβαδόν).
- Πολύγωνα μη επιλέξιμων περιοχών του υποβάθρου επί των οποίων θα ανατίθεται η εφαρμογή της παραγωγού. Συγκεκριμένα:
  - Επίπεδο πληροφορίας με το αρχείο εποικισμού – διανομών (εποικιστικό αρχείο)
  - Επίπεδο πληροφορίας με το δίκτυο χαρακτηρισμού κάλυψης γης κατά το Copernicus Corine Land Cover
  - Επίπεδο πληροφορίας με την κατηγοριοποίηση κάλυψης γης
  - Επίπεδο πληροφορίας των εκτάσεων όπου εφαρμόστηκε η υπ' αριθ. 873/55993/20-05-2015 KYA όπως τροποποιήθηκε ισχύει
  - Επίπεδο πληροφορίας των παλαιών κυρωμένων δασικών χαρτών
  - Επίπεδο πληροφορίας των αναμορφωμένων αναρτημένων δασικών χαρτών 2022
  - Επίπεδο πληροφορίας των ψηφιοποιημένων αγροτεμαχίων των ετών 2018, 2019, 2020, 2021.
  - Επίπεδο πληροφορίας των περιοχών οικολογικής εστίασης (EFA)
- Χαρτογραφικά στοιχεία ελέγχου
- Δίκτυα περιοχών περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος. Συγκεκριμένα:
  - Επίπεδο πληροφορίας του δικτύου natura 2000
  - Επίπεδο πληροφορίας του δικτύου των ζωνών ευπρόσβλητων από τα νιτρικά
- Χωρικός προσδιορισμός των ορεινών περιοχών – περιοχών με φυσικούς περιορισμούς και περιοχών με ειδικά μειονεκτήματα στο πλαίσιο της Οδηγίας 85/148/EOK, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την Οδηγία 93/86/EOK/L184

Η προσυμπλήρωση των πεδίων της αίτησης γίνεται αποκλειστικά για την υποβοήθηση της συμπλήρωσης της αίτησης και δεν αποτελεί την τελική μορφή της Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης. Είτε ο/η γεωργός υποβάλλει μόνος του/της την αίτηση είτε μέσω Κέντρου Υποβολής Δηλώσεων θα πρέπει να ελέγξει τις τιμές όλων των πεδίων προκειμένου να καταχωρήσει τυχόν μεταβολές ή αλλαγές.

Η οριστικοποίηση της αίτησης συνεπάγεται ότι ο/η γεωργός έχει λάβει γνώση επί όλων των πεδίων της αίτησης, χαρτογραφικών και περιγραφικών πληροφοριών, όλων των δεσμεύσεων και υποχρεώσεών του/της, τυχόν ενημερωτικών μηνυμάτων του συστήματος καθώς και τυχόν

ανακοινώσεων, οδηγιών ή εγκυκλίων που έχει δημοσιεύσει ο οργανισμός στην αντίστοιχη σελίδα στο δικτυακό του τόπο.

2. Η πρόσβαση στην εφαρμογή δίνεται μέσω του Πληροφοριακού συστήματος για την εισαγωγή και τη διαχείριση των αλφαριθμητικών στοιχείων της ενιαίας αίτησης καθώς και τη δημιουργία και διαχείριση του Συστήματος Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων, στη βάση του Ελληνικού Γεωδαιτικού Συστήματος Αναφοράς ΕΓΣΑ' 87, το οποίο περιλαμβάνει όλα τα γεωχωρικά δεδομένα που συνδέονται με την ενιαία αίτηση και είναι απαραίτητα για τον προσδιορισμό της θέσης των αγροτεμαχίων ή των σταυλικών εγκαταστάσεων και για τη διεξαγωγή όλων των απαραίτητων ελέγχων, όπως ορίζεται στην εθνική και ενωσιακή νομοθεσία.

Τα Κέντρα Υποδοχής Δήλωσης και κατ’ επέκταση, ο/η παραγωγός έχει στη διάθεσή του όλες τις απαραίτητες πληροφορίες μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος για να εξασφαλίζεται η ορθή ψηφιοποίηση των αγροτεμαχίων ως προς τη θέση, την έκταση και την επιλεξιμότητα. Ο/η παραγωγός, μέσω των μηχανογραφικών ελέγχων σε πραγματικό χρόνο που πραγματοποιεί το σύστημα, ενημερώνεται άμεσα για οποιοδήποτε πρόβλημα παρουσιάζεται κατά τη συμπλήρωση της αίτησης και τον σχεδιασμό των αγροτεμαχίων του, έτσι ώστε να αποφεύγεται η συσσώρευση λαθών μετά τη λήξη των αιτήσεων.

Η ψηφιακή απεικόνιση των αγροτεμαχίων καθώς και τα περιγραφικά δεδομένα γίνονται με υπόδειξη, κατά δήλωση και ευθύνη του/της παραγωγού στα Κέντρα Υποδοχής Δηλώσεων Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης του 2022 ή μέσω της διαδικτυακής εφαρμογής.

3. Κατά την υποβολή των αιτήσεων πραγματοποιείται υποχρεωτικά ψηφιοποίηση των αγροτεμαχίων του/της γεωργού. Τα αγροτεμάχια που δεν έχουν ψηφιοποιηθεί, δεν λογίζονται ως δηλωμένα.

Η διαδικασία ψηφιοποίησης περιγράφεται με σχετικές οδηγίες, σε βοηθητικά εγχειρίδια που είναι αναρτημένα στο αντίστοιχο μενού, στο σύστημα υποβολής της ενιαίας αίτησης ενίσχυσης.

Κατά την ψηφιοποίηση αγροτεμαχίου στο ΣΑΑ πραγματοποιείται γεωχωρικός διασταυρωτικός έλεγχος με τα επίπεδα πληροφορίας του ΣΑΑ. Στις περιπτώσεις που το ψηφιοποιημένο αγροτεμάχιο εμπίπτει εν όλω ή εν μέρει με επίπεδα πληροφορίας όπου η συσχέτιση αυτή ενδεχομένως να οδηγήσει σε μείωση της έκτασης του αγροτεμαχίου, εμφανίζονται τα αντίστοιχα κατά περίπτωση μηνύματα λάθους.

Ειδικότερα, κατά την ψηφιοποίηση αγροτεμαχίου εντός βοσκοτοπικών ενοτήτων εντός του δικτύου NATURA 2000, επιτρέπεται η δήλωση καλλιέργειας βοσκότοπος (ΚΟΚ 9), δήλωση μόνιμης καλλιέργειας, δήλωση καλλιέργειας «6 - Αγρανάπαυση» με κωδικό ποικιλίας «3807 : ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΗ ΧΩΡΙΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ» και δήλωση καλλιέργειας «8 – Κτηνοτροφικά φυτά για ζωτροφές» με κωδικό ποικιλίας «8688: ΚΟΦΤΟΛΙΒΑΔΑ», καθώς και τα ενταγμένα στην Δράση 10.10.04 A.

Κατά την ψηφιοποίηση αγροτεμαχίου εντός βοσκοτοπικής περιοχής μηδενικής επιλεξιμότητας (ref=0) το αγροτεμάχιο θεωρείται μη επιλέξιμο ανεξαρτήτως δηλούμενης ομάδας καλλιέργειας.

Κατά την υποβολή της Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης, για τις ανωτέρω περιπτώσεις η αποθήκευση της ψηφιοποίησης επιτρέπεται, και τα προβλεπόμενα στις ενωσιακές και εθνικές διατάξεις λαμβάνονται υπόψη στον προσδιορισμό της επιλέξιμης έκτασης.

Κατά την ψηφιοποίηση αγροτεμαχίου στο ΣΑΑ και του ως άνω αναφερόμενου γεωχωρικού διασταυρωτικού ελέγχου με τα επίπεδα πληροφορίας του ΣΑΑ, εμφανίζονται κωδικοί – μηνύματα οι οποίοι έχουν σκοπό να ενημερώσουν τον/την δικαιούχο και δεν οδηγούν πάντοτε σε ενδεχόμενη μείωση της έκτασης του αγροτεμαχίου.

Κατά την ψηφιοποίηση αγροτεμαχίου στο ΣΑΑ εντός περιοχών στις οποίες εφαρμόστηκε η υπ' αριθ. 873/55993/20-05-2015 KYA, κατά τα έτη 2016-2021, εμφανίζεται σχετικό ενημερωτικό μήνυμα. Η αποθήκευση της ψηφιοποίησης σε αυτήν την περίπτωση επιτρέπεται, ωστόσο για την οριστικοποίηση

της αίτησης ο/η δικαιούχος πρέπει υποχρεωτικά να υποβάλλει ηλεκτρονικά τουλάχιστον ένα από τα δικαιολογητικά που αναφέρονται στο σημείο 3.7.2, κεφάλαιο «Α», εδάφιο «η» της παρούσας.

4. Η αίτηση, μετά την οριστικοποίησή της λαμβάνει αριθμό πρωτοκόλλου από τον ΟΠΕΚΕΠΕ εκτυπώνεται σε **1 αντίτυπο** παραλαμβάνεται τηρείται και φυλάσσεται μαζί με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά-από το γεωργό, ενώ στον ΟΠΕΚΕΠΕ τηρείται ο φάκελος σε ηλεκτρονική μορφή. Ο/η παραγωγός υποχρεούται σε οποιοδήποτε έλεγχο να προσκομίζει τα πρωτότυπα παραστατικά.

Επισημαίνεται ότι τα δηλωθέντα και ισχύοντα στοιχεία της αίτησης είναι αυτά που έχουν οριστικοποιηθεί και καταχωρηθεί κάθε φορά στην Κεντρική Βάση Δεδομένων του ΟΠΕΚΕΠΕ. Πρόχειρες αιτήσεις, δηλαδή αιτήσεις που δεν έχουν οριστικοποιηθεί και λάβει αριθμό πρωτοκόλλου, θεωρούνται μη υποβληθείσες και δεν λαμβάνονται υπόψη στις επεξεργασίες των πληρωμών.

Ο/η γεωργός που δεν είχε υποβάλλει ΕΑΕ 2021, συμπληρώνει από την αρχή το σύνολο της αίτησης.

3.7.2 ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Για το έτος ενίσχυσης 2022, στο πλαίσιο της απλούστευσης των διαδικασιών που ορίζονται για την υποβολή των αιτήσεων ενίσχυσης, (άρθρο 11 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 809/2014), **γίνεται κατηγοριοποίηση των απαιτούμενων δικαιολογητικών σε:**

- A. Δικαιολογητικά τα οποία πρέπει απαραιτήτως να συνοδεύουν «τον ηλεκτρονικό φάκελο» του/της παραγωγού σε ηλεκτρονική μορφή (από σαρωτή/scanner), υποχρεωτικά πριν την οριστικοποίηση της αίτησης.
- B. Δικαιολογητικά που υποβάλλονται σε ηλεκτρονική μορφή (από σαρωτή/scanner), υποχρεωτικά, μέχρι την καταληκτική ημερομηνία εκπρόθεσμης υποβολής της ΕΑΕ2022
- Γ. Δικαιολογητικά που υποβάλλονται υποχρεωτικά, πριν την πληρωμή της προκαταβολής της βασικής ενίσχυσης (έως 01.10.2022)
- Δ. Δικαιολογητικά που υποβάλλονται σε ηλεκτρονική μορφή (από σαρωτή/scanner), προαιρετικά

Επισημαίνεται ότι τα δικαιολογητικά έγγραφα συμπληρώνουν τον ηλεκτρονικό φάκελο του αιτούντα. Τα εν λόγω έγγραφα χρησιμοποιούνται σε περίπτωση ελέγχου του/της γεωργού στο πλαίσιο των ελέγχων που διενεργεί ο ΟΠΕΚΕΠΕ, σε συνέχεια καταγγελίας κτλ. Επιπλέον, χρησιμοποιούνται ή/και διαβιβάζονται ή/και δίδεται πρόσβαση σε αυτά από/προς οικονομικές, διοικητικές, δικαστικές, εισαγγελικές αρχές και αρχές που υπάγονται στο Υπ. Προστασίας του Πολίτη (αστυνομία, πυροσβεστική) της χώρας, καθώς και σε αρχές που πραγματοποιούν ελέγχους στα πλαίσια των καθηκόντων τους, όπως Κτηματικές Υπηρεσίες, Δασαρχεία, Διευθύνσεις Πολιτικής Γης, Υπουργεία ή Εφορίες Αρχαιοτήτων.

Αναλυτικά:

A. Δικαιολογητικά που υποβάλλονται σε ηλεκτρονική μορφή υποχρεωτικά πριν την οριστικοποίηση της αίτησης:

α) Παραστατικά χρήσης αγροτεμαχίων

i. Για τις περιπτώσεις εκείνες όπου δηλώνεται τύπος ιδιοκτησίας «Κληρονομιά», οι αποδεκτές ημερομηνίες θανάτου είναι από 01/01/2018 και έπειτα και τα δικαιολογητικά τα οποία είναι υποχρεωτικά κατά την οριστικοποίηση ανάλογα με την τιμή του πεδίου «Είδος κληρονομιάς» είναι:

- Διαθήκη
  1. Ληξιαρχική πράξη θανάτου
  2. Δημοσιευμένη διαθήκη
  3. Πιστοποιητικό περί μη δημοσίευσης άλλης διαθήκης
  4. Πιστοποιητικό περί μη εγέρσεως αγωγής για ακύρωση ή διάρρηξη της διαθήκης
    - Εξ αδιαθέτου
  1. Ληξιαρχική πράξη θανάτου
  2. Πιστοποιητικό εγγυτέρων συγγενών
  3. Υπεύθυνη δήλωση
  4. Πιστοποιητικό περί μη δημοσίευσης διαθήκης
    - Μικτή κληρονομιά
  1. Ληξιαρχική πράξη θανάτου
  2. Πιστοποιητικό εγγυτέρων συγγενών
  3. Υπεύθυνη δήλωση
  4. Δημοσιευμένη διαθήκη
  5. Πιστοποιητικό περί μη δημοσίευσης της διαθήκης
  6. Πιστοποιητικό περί μη εγέρσεως αγωγής για ακύρωση ή διάρρηξη της διαθήκης

ii. Απόδειξη Υποβολής Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης Ακίνητης Περιουσίας (ηλεκτρονικό μισθωτήριο) ή έντυπα μισθωτήρια που έχουν συναφθεί πριν την 23/3/2022 και δεν έχει λήξει ακόμα η ισχύς τους. Σημειώνεται ότι όλα τα μισθωτήρια πρέπει να φέρουν γνήσιο της υπογραφής των ενδιαφερομένων μερών. Το γνήσιο της υπογραφής θα πρέπει να είναι σύμφωνα με όσα αναγράφονται στο κεφάλαιο 10 του Κανονισμού Επικοινωνίας Δημόσιων Υπηρεσιών (ΚΕΔΥ)-ΥΠ.ΕΣ.Δ.Δ.Α/Γ.Γ.Δ.Δ. Ιανουάριος2003.

Σε περίπτωση που τα ιδιωτικά συμφωνητικά έχουν συναφθεί από 23/3/2022 και μετά επισυνάπτεται **υποχρεωτικά** η Απόδειξη Υποβολής Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης Ακίνητης Περιουσίας μέσω εφαρμογής της ΑΑΔΕ.

iii. Παραστατικά που δικαιολογούν την χρήση της έκτασης βιοσκότοπων

Έλεγχος των παραστατικών χρήσης πραγματοποιείται μόνο σε περιπτώσεις που αμφισβητείται η χρήση ή η έκταση ή η θέση ενός αγροτεμαχίου, όπως έχει δηλωθεί στην ΕΑΕ2022, είτε κατόπιν καταγγελίας είτε κατά την κρίση της Υπηρεσίας.

Τα ανωτέρω δικαιολογητικά υποβάλλονται μόνο σε περίπτωση τροποποίησης των στοιχείων τους ή σε περίπτωση πρώτης υποβολής.

β) Δικαιολογητικά που υποβάλλονται κάθε έτος

β1) Δικαιολογητικά που υποβάλλονται κάθε έτος για χορήγηση άμεσων ενισχύσεων

- i. Τιμολόγιο αγοράς πιστοποιημένου σπόρου σκληρού σίτου, ζαχαρότευτλων και βιομηχανικής κάνναβης ή απόδειξη λιανικής πώλησης συνοδεία Βεβαίωσης του φορέα πώλησης σπόρου ανά ποικιλία και καλλιέργεια (συνημμένο Υπόδειγμα στο **Παράρτημα 1**) για τους/τις γεωργούς που δεν είναι υπόχρεοι να υπόκεινται σε Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.)
- ii. Άδεια καλλιέργειας βιομηχανικής κάνναβης (Τμ. Αγροτικής Ανάπτυξης, Δ/νσεις Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών ΥΠΑΑΤ)
- iii. Επίσημες ετικέτες χρήσης πιστοποιημένου σπόρου σκληρού σίτου, ζαχαρότευτλων και βιομηχανικής κάνναβης

- iv. Αντίγραφο σύμβασης για την καλλιέργεια ζαχαρότευτλων **μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής εκπρόθεσμης ΕΑΕ.**
- v. Αντίγραφο σύμβασης για την καλλιέργεια σπόρων σποράς
- vi. Τιμολόγιο αγοράς πιστοποιημένου σπόρου ρυζιού για όσους αιτούνται τη Δράση 10.1.07 - ενναλακτική καταπολέμηση ζιζανίων στους ορυζώνες
- vii. Μητρώο εισροών εκροών για όσους δηλώνουν διατήρηση άνευ χρήσης φυτοπροστατευτικών
- viii. Τιμολόγιο πώλησης σπόρου σε παραγωγό για την καλλιέργεια σπόρων προς σπορά. Για τις περιπτώσεις δωρεάν διάθεσης σπόρων από επιχειρήσεις προς γεωργούς απαιτείται υποβολή των αντίστοιχων τιμολογίων, τα οποία είναι αποδεκτά εφόσον υπάρχουν οι απαιτούμενες εγγραφές των α) στην καρτέλα αποθήκης του κάθε είδους, β) στο ισοζύγιο αποθήκης ειδών-απολογιστική εγγραφή ανά είδος, γ) στο αναλυτικό καθολικό, της επιχείρησης.

β2) Δικαιολογητικά που υποβάλλονται από κτηνοτρόφους

- i. Εξουσιοδότηση πληρωμής οφειλής μισθώματος δημόσιου βιοσκότοπου
- ii. Αντίγραφο νέου τύπου Μητρώου κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης αιγοπροβάτων

β3) Δικαιολογητικά που υποβάλλονται από Νομικά Πρόσωπα και Ιερές Μονές όταν δηλώνεται κύριος διαχειριστής νεοεισερχόμενος/γεωργός νεαρής ηλικίας:

- i. Υπεύθυνη δήλωση νεοεισερχόμενου - κύριου οικονομικού διαχειριστή νομικού προσώπου, θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής από αρμόδια εθνική αρχή (συνημμένο Υπόδειγμα στο Παράρτημα 2) ή
- ii. Υπεύθυνη δήλωση γεωργού νεαρής ηλικίας - κύριου οικονομικού διαχειριστή νομικού προσώπου, θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής από αρμόδια εθνική αρχή (συνημμένο Υπόδειγμα στο Παράρτημα 3)
- iii. Υπεύθυνη δήλωση μη παραχώρησης αρμοδιοτήτων ΝΠ σε τρίτο πρόσωπο θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής (συνημμένο Υπόδειγμα στο Παράρτημα 4)

β4) Δικαιολογητικά που υποβάλλονται από Νομικά Πρόσωπα και Ιερές Μονές όταν δηλώνεται διαχείριση από εκχώρηση αρμοδιοτήτων σε τρίτο πρόσωπο:

- i. Συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο

γ) Δικαιολογητικό που υποβάλλεται σε περίπτωση αιτήματος εκούσιας επιστροφής Δικαιωμάτων Βασικής Ενίσχυσης στο Εθνικό απόθεμα:

Υπεύθυνη δήλωση γεωργού εκούσιας επιστροφής ΔΒΕ στο εθνικό απόθεμα, θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής από αρμόδια εθνική αρχή (συνημμένο Υπόδειγμα στο Παράρτημα 5)

δ) Δικαιολογητικά που υποβάλλονται κάθε έτος για άλλη χρήση

- i. Εξουσιοδότηση πληρωμής εισφοράς υπέρ ΕΛΓΑ, όταν δηλώνεται πληρωμή εισφοράς υπέρ ΕΛΓΑ μέσω εξουσιοδότησης

ε) Δικαιολογητικά άρδευσης **υποχρεωτικά μόνο** για όσους αιτούνται το μέτρο 10.1.4-μείωση της ρύπανσης νερού **από γεωργική δραστηριότητα**

- i. Βεβαίωση ΟΕΒ για άρδευση αγροτεμαχίων
- ii. Βεβαίωση Δήμου για άρδευση αγροτεμαχίων
- iii. Βεβαίωση Περιφέρειας για άρδευση αγροτεμαχίων

iv. Άδεια χρήσης νερού ή αίτησης προς αρμόδια υπηρεσία για ιδιωτική υδροληψία

Η υποβολή δικαιολογητικών άρδευσης, είναι υποχρεωτική για τον έλεγχο της τήρησης των δεσμεύσεων και των κριτηρίων επιλεξιμότητας για την πληρωμή του μέτρου Μ10.1.04.: Μείωση της ρύτανσης του νερού από γεωργική δραστηριότητα, του προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης. Στην περίπτωση προσυμπληρωμένων αιτήσεων ΕΑΕ 2022 για τους ενταγμένους παραγωγούς στη Δράση Μ10.1.04, τα δικαιολογητικά άρδευσης αγροτεμαχίων μεταφέρονται όπως είχαν υποβληθεί στην ΕΑΕ 2021. Υποβάλλονται νεότερα παραστατικά στην περίπτωση μη υποβολής το 2021 ή τροποποίησης σε σχέση με τα ισχύοντα το 2021.

Σημειώνεται ότι σε αγροτεμάχιο που δηλώνεται αρδευόμενο η συμπλήρωση του φορέα άρδευσης, είναι υποχρεωτική

στ) Δικαιολογητικά για όσους/όσες αιτούνται το Μέτρο 13- ενισχύσεις σε περιοχές που χαρακτηρίζονται από φυσικά ή άλλα ειδικά μειονεκτήματα (εξισωτική αποζημίωση) και είναι άνω των 67 ετών, για την περίπτωση παράτασης του χρόνου ασφάλισης:

- i. έγγραφο - βεβαίωση του ασφαλιστικού φορέα του/της δικαιούχου που πιστοποιεί και επιβεβαιώνει την εν λόγω παράταση

ζ) Δικαιολογητικά που υποβάλλονται σε περίπτωση δήλωσης – Ψηφιοποίησης αγροτεμαχίου εντός περιοχών στις οποίες έγινε εφαρμογή της υπ' αριθ. 873/55993/20-05-2015 ΚΥΑ κατά τα έτη 2016-2021.

Ο/Η δικαιούχος που δηλώνει – Ψηφιοποιεί το αγροτεμάχιό του εντός των περιοχών στις οποίες έγινε εφαρμογή της ως άνω αναφερόμενης ΚΥΑ κατά τα έτη 2016-2021 και έχει ενημερωθεί με τον σχετικό κωδικό – μήνυμα όπως περιγράφεται ανωτέρω στο σχετικό εδάφιο της παρούσας (σημείο 3.7.1, κεφάλαιο 3), θα πρέπει :

Εφόσον πρόκειται για ιδιόκτητο αγροτεμάχιο, **υποχρεωτικά** επιπλέον της δήλωσης περιουσιακής κατάστασης να υποβάλλει **τουλάχιστον ένα** από τα παρακάτω δικαιολογητικά:

- Συμβολαιογραφική πράξη (αγοράς, δωρεάς, αποδοχής κληρονομιάς, γονικής παροχής) με το απαραίτητο πιστοποιητικό μεταγραφής υποθηκοφυλακείου σε συνδυασμό με τοπογραφικό διάγραμμα του αγροτεμαχίου ενταγμένο στο Κ.Σ.Α. ΕΓΣΑ 87, το οποίο να συνάδει με την περιγραφή του ακινήτου στο συμβόλαιο.
- Οριστικό ή προσωρινό τίτλο κτηματολογίου (αν υπάρχει) συνοδευόμενο από το απαραίτητο απόσπασμα χάρτη.
- Δικαστική απόφαση που να κατακυρώνει στον δικαιούχο το ακίνητο, σε συνδυασμό με τοπογραφικό διάγραμμα του αγροτεμαχίου ενταγμένο στο Κ.Σ.Α. ΕΓΣΑ 87, το οποίο να συνάδει με την περιγραφή του ακινήτου στην απόφαση.
- Απόφαση Δασαρχείου ή άλλης αρχής που να προκύπτει η παραχώρηση χρήσης στον δικαιούχο για την εν λόγω έκταση, σε συνδυασμό με τοπογραφικό διάγραμμα του αγροτεμαχίου ενταγμένο στο Κ.Σ.Α. ΕΓΣΑ 87, το οποίο να συνάδει με την περιγραφή του ακινήτου στην απόφαση.

Εφόσον πρόκειται για μισθωμένο αγροτεμάχιο, υποχρεωτικά επισυνάπτεται το μισθωτήριο και συμπληρώνεται ο ΑΤΑΚ του αγροτεμαχίου όπως αποτυπώνεται στην δήλωση περιουσιακής κατάστασης του εκμισθωτή. Τα ανωτέρω παραστατικά που αφορούν στον εκμισθωτή (ιδιοκτήτη) υποβάλλονται εντός 10 εργασίμων ημερών όταν ζητηθούν από τον ΟΠΕΚΕΠΕ.

Β. Δικαιολογητικά που υποβάλλονται κάθε έτος υποχρεωτικά από τον/την γεωργό και μετά την οριστικοποίηση της αίτησης

α) Δικαιολογητικά που υποβάλλονται σε ηλεκτρονική μορφή από τον/την γεωργό

- i. Τιμολόγια αγοράς και επίσημες ετικέτες πιστοποιημένου σπόρου βιομηχανικής κάνναβης υποβάλλονται **έως 30.06. 2022.**
  - Κατά παρέκκλιση, για την κάνναβη που καλλιεργείται ως επίσπορη καλλιέργεια, δηλαδή η σπορά της πραγματοποιείται μετά τις 30/6 κάθε έτους, υποβάλλονται **μέχρι την 1^η Σεπτεμβρίου 2022**
- ii. Αντίγραφο σύμβασης για την καλλιέργεια ζαχαρότευτλων **μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής εκπρόθεσμης ΕΑΕ.**
- iii. Τιμολόγιο αγοράς πιστοποιημένου σπόρου βαμβακιού ή απόδειξη λιανικής πώλησης συνοδεία βεβαίωσης του φορέα πώλησης σπόρου ανά ποικιλία και καλλιέργεια (συνημμένο Υπόδειγμα στο **Παράρτημα 1**) για τους/τις γεωργούς που δεν είναι υπόχρεοι να υπόκεινται σε Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α.) **μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής εκπρόθεσμης ΕΑΕ.** Για τις περιπτώσεις δωρεάν διάθεσης σπόρων από επιχειρήσεις προς γεωργούς απαιτείται υποβολή των αντίστοιχων τιμολογίων, τα οποία είναι αποδεκτά εφόσον υπάρχουν οι απαιτούμενες εγγραφές των α) στην καρτέλα αποθήκης του κάθε είδους, β) στο ισοζύγιο αποθήκης ειδών-απολογιστική εγγραφή ανά είδος, γ) στο αναλυτικό καθολικό, της επιχείρησης.
- iv. Καρτέλες χρήσης πιστοποιημένου σπόρου βαμβακιού και ζαχαρότευτλων οι οποίες υποβάλλονται οπωσδήποτε έως **την καταληκτική ημερομηνία υποβολής εκπρόθεσμης ΕΑΕ.**
- v. Έγγραφο για την τεκμηρίωση ανωτέρας βίας σε αγροτεμάχιο για τις περιπτώσεις που έχει συμπληρωθεί το πεδίο «Μη διαθέσιμο λόγω ανωτέρας βίας».

β) Δικαιολογητικά που υποβάλλονται στα αρμόδια περιφερειακά γραφεία του ΟΠΕΚΕΠΕ:

- Κατά παρέκκλιση, για την κάνναβη που καλλιεργείται ως επίσπορη καλλιέργεια, δηλαδή η σπορά της πραγματοποιείται μετά τις 30/6 κάθε έτους, υποβάλλονται **μέχρι την 1^η Σεπτεμβρίου**

Γ. Δικαιολογητικά που υποβάλλονται υποχρεωτικά πριν την πληρωμή της προκαταβολής της βασικής ενίσχυσης (έως 01.10.2022)

α) Δικαιολογητικά που υποβάλλονται σε ηλεκτρονική μορφή για τον έλεγχο του ενεργού γεωργού σε Νομικά Πρόσωπα

- i. Έντυπο Ν φορολογικού έτους 2021
- ii. Έντυπο Ε3 φορολογικού έτους 2021
- iii. Ισοζύγιο έτους 2021
- iv. Υπεύθυνη δήλωση του/της λογιστή/-στριας της εταιρείας που θα δηλώνει το ποσό των εσόδων που προέρχονται από την γεωργική δραστηριότητα της εταιρείας, θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής από αρμόδια εθνική αρχή
- v. Υπεύθυνη δήλωση του/της εκπροσώπου της εταιρείας που θα δηλώνει τα στοιχεία του/της λογιστή/-στριας της, θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής από αρμόδια εθνική αρχή (Παράρτημα 6)

β) Δικαιολογητικά που υποβάλλονται από βιοκαλλιεργητές

- i. Βεβαίωση συμμόρφωσης τήρησης των απαιτήσεων του Καν. 834/2007 (βιολογική γεωργία) στο πλαίσιο της εξαίρεσης από την υποχρέωση τήρησης των υποχρεώσεων για την χορήγηση της

ενίσχυσης για επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον πρακτικές (πρασίνισμα) για τις περιπτώσεις που έχει συμπληρωθεί το πεδίο «Τήρηση απαιτήσεων Καν. 834/2007 για βιολογική γεωργία»

γ) Δικαιολογητικά για που εμπίπτουν εντός λειτουργούντος κτηματολογίου με κύριο Φορείς του Ελληνικού Δημοσίου

Βεβαίωση Φορέα του Ελληνικού Δημοσίου για αγροτεμάχιο εντός λειτουργούντος Κτηματολογίου.

Δ. Δικαιολογητικά που υποβάλλονται προαιρετικά

α) Γενικά δικαιολογητικά

- i. Βεβαίωση ταυτοπροσωπίας. Στις περιπτώσεις όπου δηλώνεται τύπος ιδιοκτησίας κληρονομιά και είδος κληρονομιάς «εξ αδιαθέτου» ή «μικτό» και στα προσκομισθέντα δικαιολογητικά τα στοιχεία των πλησιέστερων συγγενών διαφέρουν(π.χ. θυγατέρα που υπογράφει με το επώνυμο του συζύγου ενώ στο Πιστοποιητικό εμφανίζεται με το πατρικό της επίθετο), θα πρέπει να γίνει προσκόμιση βεβαίωσης ταυτοπροσωπίας ή άλλου αντίστοιχου δημόσιου εγγράφου ή φωτοτυπίας των δύο όψεων της αστυνομικής ταυτότητας του πλησιέστερου συγγενή, προκειμένου να είναι δυνατή η ταυτοποίηση του.
- ii. Αντίγραφο της πρώτης σελίδας του βιβλιαρίου ΟΓΑ
- iii. Δελτίο Εμβολιασμού (Δ.Ε.) ή Δελτίο Ορολογικού Ελέγχου (Δ.Ο.Ε.) του προγράμματος βρουκέλλωσης αιγοπροβάτων, σε ισχύ.
- iv. Μητρώο εισροών εκροών για την υποχρέωση της τήρησης περιοχής οικολογικής εστίασης άνευ χρήσης φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

β) Γενικά δικαιολογητικά που υποβάλλονται σε ηλεκτρονική μορφή από Ν.Π και Ιερές Μονές

- i. Ισχύον καταστατικό Νομικών Προσώπων
- ii. ΦΕΚ σύστασης Νομικών Προσώπων
- iii. Εσωτερικός κανονισμός Ιεράς Μονής
- iv. Πράξη εκλογής ηγουμένου/νης, και του ηγουμενοσυμβουλίου
- v. Πράξη διορισμού του Προέδρου και των μελών του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου
- vi. Πρακτικό Εκκλησιαστικού Συμβουλίου για την συγκρότησή του σε Σώμα
- vii. Πρακτικό εκλογής Δ.Σ. Συλλόγου, Σωματείου, Ιδρύματος, Αγροτικού Συνεταιρισμού
- viii. Πρακτικό συγκρότησης σε σώμα Δ.Σ. Συλλόγου, Σωματείου, Ιδρύματος, Αγροτικού Συνεταιρισμού
- ix. Άλλο νομιμοποιητικό έγγραφο σύστασης και διαχείρισης Νομικών Προσώπων, Ιερών Μονών, Συλλόγων, Σωματείων, Κοινωνιών, Ιδρυμάτων, Αγροτικών Συνεταιρισμών, Αστικών Συνεταιρισμών, Αστικών Οργανισμών, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ

Στο Παράρτημα 7 καταγράφονται τα δικαιολογητικά που κατά περίπτωση υποβάλλονται με την Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης έτους 2022

3.7.3 ΠΑΡΑΣΤΑΤΙΚΑ ΧΡΗΣΗΣ ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΩΝ

Οι γεωργοί υποχρεούνται να δηλώνουν όλα τα αγροτεμάχια που ανήκουν στην εκμετάλλευσή τους, ανεξάρτητα αν τα καλλιεργούν ή όχι λαμβάνοντας υπόψη τις προϋποθέσεις ενεργοποίησης δικαιωμάτων τους. Υποβάλλουν κατά περίπτωση τα απαιτούμενα παραστατικά κατοχής ή και χρήσης

για τα ιδιόκτητα ή/και τα μισθωμένα - παραχωρημένα αγροτεμάχια τους, τα οποία επισυνάπτονται υποχρεωτικά σε ηλεκτρονική μορφή, προκειμένου να είναι στη διάθεση της υπηρεσίας σε περίπτωση ελέγχου.

Ο έλεγχος του δικαιώματος του αιτούντος να χρησιμοποιεί τις εκτάσεις οι οποίες αποτελούν το αντικείμενο της αίτησής του, πραγματοποιείται είτε μέσω των υποβαλλόμενων παραστατικών κατοχής είτε μέσω διασταυρωτικών ελέγχων με πληροφορίες και στοιχεία που τηρούνται σε άλλες δημόσιες αρχές, όπως αυτό προβλέπεται από την Εθνική και Κοινοτική νομοθεσία (ΑΑΔΕ, ΚΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΑΕ).

Υπενθυμίζεται ότι για τα αγροτεμάχια που μετέχουν στις δράσεις του Μέτρου 11 «Βιολογικές Καλλιέργειες», του Μέτρου 8.1 «Δάσωση και δημιουργία δασικών εκτάσεων» και του Μέτρου 10 «Γεωργοπεριβαλλοντικά και Κλιματικά Μέτρα» του Π.Α.Α. 2014-2020 και είναι ενταγμένα στις σχετικές αποφάσεις ένταξης του ΥΠΑΑΤ, για την τήρηση των δεσμεύσεων και των κριτηρίων επιλεξιμότητας πρέπει να βρίσκονται στην κατοχή του παραγωγού καθ' όλη τη διάρκεια του έτους δέσμευσης. Ως εκ τούτου επισημαίνεται ότι οι ημερομήνιες των ενοικιαστηρίων πρέπει να καλύπτουν το έτος αιτήσεων/δεσμεύσεων. Ομοίως θα πρέπει να καλύπτεται η προαναφερόμενη προϋπόθεση για τα εν δυνάμει προς ένταξη αγροτεμάχια στο πλαίσιο των προσκλήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος με πρώτο έτος δεσμεύσεων το 2022.

3.7.3.1 ΧΡΗΣΗ ΜΗ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΩΝ

1. Για τα μη ιδιόκτητα αγροτεμάχια τα οποία δεν συνοδεύονται από Απόδειξη Υποβολής Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης Ακίνητης Περιουσίας (ηλεκτρονικό μισθωτήριο)¹, τα παραστατικά χρήσης δύνανται να είναι: συμβολαιογραφικά έγγραφα, ιδιωτικά συμφωνητικά μίσθωσης (ενοικιαστήρια) ή χρησιδάνεια παραχώρησης, τα οποία πρέπει:

- να αναγράφονται υποχρεωτικά οι ΑΦΜ ιδιοκτήτη/-τριας και ενοικιαστή/-τριας,
- να αναγράφονται αναλυτικά τα στοιχεία των αγροτεμαχίων, τοποθεσία, έκταση, χαρτογραφικό κωδικό όπου είναι διαθέσιμος, κ.λπ.)
- να περιγράφεται το μίσθιο²
- να αναγράφεται η χρονική περίοδος της μίσθωσης,
- να υπάρχουν οι θεωρήσεις του γνησίου της υπογραφής για καθένα από τους αντισυμβαλλόμενους.

Η συμπλήρωση της ΕΑΕ2022 με τον ΑΤΑΚ όπως αποτυπώνεται στην Δήλωση Ακίνητης Περιουσίας (Ε9) του ιδιοκτήτη είναι υποχρεωτική για το έτος 2022 μόνο σε περίπτωση δήλωσης ιδιωτικού βοσκότοπου.

Όταν το ετήσιο μίσθωμα υπερβαίνει τα προβλεπόμενα ποσά υποχρεωτικά πρέπει να επισυνάπτεται η Απόδειξη Υποβολής Δήλωσης Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης Ακίνητης Περιουσίας (ηλεκτρονικό μισθωτήριο). Για κάθε ένα μη ιδιόκτητο αγροτεμάχιο επισυνάπτεται σε ηλεκτρονική μορφή (αρχείο pdf) το παραστατικό που αφορά στη μίσθωση του συγκεκριμένου αγροτεμαχίου.

Αν στο εν λόγω μισθωτήριο γίνεται αναφορά περισσότερων αγροτεμαχίων το σχετικό αρχείο πρέπει να συνδεθεί με το σύνολο των αγροτεμαχίων που αφορά.

Σημειώνεται ότι όλα τα μισθωτήρια πρέπει να φέρουν βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής των ενδιαφερομένων μερών. Η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής θα πρέπει να είναι σύμφωνη με όσα αναγράφονται στο κεφάλαιο 10 του Κανονισμού Επικοινωνίας Δημόσιων Υπηρεσιών (ΚΕΔΥ)-ΥΠ.Ε.Σ.Δ.Δ.Α/Γ.Γ.Δ.Δ. Ιανουαρίος 2003. Η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής γίνεται μόνο από

¹ αφορά τα ιδιωτικά έγγραφα μίσθωσης γεωργικών ακινήτων (συμφωνητικά αγρομίσθωσης και/ή χρησιδάνεια παραχώρησης), στα οποία το συμφωνηθέν ετήσιο μίσθωμα δεν υπερβαίνει τα χίλια διακόσια ευρώ (1200 €)/έτος και έχουν συνταχθεί πριν την 01/01/2014 ή το συμφωνηθέν ετήσιο μίσθωμα δεν υπερβαίνει τα εννιακόσια εξήντα ευρώ (960 €)/έτος και έχουν συνταχθεί μετά την 01/01/2014

² Μίσθιο = αντικείμενο της μίσθωσης

αρμόδιες διοικητικές αρχές και τα ΚΕΠ και σύμφωνα με τους κανόνες της Διοικητικής Διαδικασίας. Στο εξωτερικό, αρμόδια διοικητική αρχή για τη βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής είναι το Προξενείο της Ελλάδας. Επίσης, στην αλλοδαπή γίνεται και η βεβαίωση του γνησίου της υπογραφής από συμβολαιογράφο (Notary public), με την προϋπόθεση να συνοδεύεται με επίθεση της Σφραγίδας της Χάγης (Apostille) και επίσημη μετάφραση αυτής.

Παραστατικά χρήσης για μη ιδιόκτητα αγροτεμάχια, τα οποία υπεγράφησαν σε παρελθόντα χρόνο, ισχύουν, εφόσον η διάρκεια νόμιμης κατοχής που αναγράφουν σε σχέση με την ημερομηνία υπογραφής τους, καλύπτει και την τρέχουσα καλλιεργητική περίοδο.

Επισημαίνεται ότι οι Εποικιστικές Εκτάσεις – Ακίνητα που ανήκουν στο ελληνικό δημόσιο και διαχειρίζονται από το Υ.Π.Α.Α&Τ και δεν εμπίπτουν στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 του Νόμου 4061/2012, υπάγονται ως προς την διαχείρισή τους στις διατάξεις των άρθρων 4, 7 και 10 του ίδιου Νόμου ως ισχύει. Από τους Δήμους διαχειρίζονται οι εποικιστικές εκτάσεις για τις οποίες υπάρχουν αντίστοιχες αποφάσεις παραχώρησης. Επιπλέον από τις Δασικές Υπηρεσίες διαχειρίζονται οι εκτάσεις δασικού χαρακτήρα όπως αναφέρονται στο άρθρο 998/1979 ως ισχύει, καθώς και οι εκτάσεις που εμπίπτουν στην παράγραφο 3 του άρθρου 1 του Νόμου 4061/2012 ως ισχύει. Επί αυτών εκδίδονται για τους/τις γεωργούς αποφάσεις και βεβαιώσεις χρήσης σύμφωνα με την ισχύουσα δασική νομοθεσία.

Κατά τους διασταυρούμενους ελέγχους η μη επαλήθευση των στοιχείων των αγροτεμαχίων του ιδιοκτήτη θα επιφέρει επιπτώσεις-κυρώσεις στον μισθωτή.

Επισήμανση: Από το έτος 2022 λαμβάνονται υπόψιν τα στοιχεία του Λειτουργούντος Κτηματολογίου όπου εμφανίζονται κύριοι Φορείς του Ελληνικού Δημοσίου. Στις περιπτώσεις που ψηφιοποιημένο αγροτεμάχιο εμπίπτει εντός των ανωτέρω αναφερομένων περιοχών, ο δηλών ενοικιαστής υποχρεούται να προσκομίσει έως 1/10/22 βεβαίωση ως εξής:

Α) στην περίπτωση ενοικίασης – παραχώρησης του αγροτεμαχίου ή τμήματος του, απευθείας από το Φορέα του Δημοσίου, βεβαίωση ενοικίασης – παραχώρησης του Φορέα που να αναγράφεται απαραίτητα ο συγκεκριμένος ΚΑΕΚ του αγροτεμαχίου και η αντίστοιχη έκταση

Β) στην περίπτωση υπεκμίσθωσης του αγροτεμαχίου από τρίτο, βεβαίωση που να προκύπτει ότι ο Φορέας ενοικίασε – παραχώρησε το αγροτεμάχιο με δικαίωμα υπεκμίσθωσης όπου, να αναγράφεται απαραίτητα ο συγκεκριμένος ΚΑΕΚ του αγροτεμαχίου και η αντίστοιχη έκταση

Στα Παραρτήματα 8 και 9 απεικονίζονται ενδεικτικά υποδείγματα ιδιωτικών συμφωνητικών μίσθωσης (σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή).

3.7.3.2 ΧΡΗΣΗ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΩΝ

Για τα ιδιόκτητα αγροτεμάχια δεν απαιτείται προσκόμιση δικαιολογητικών. Για τα εν λόγω αγροτεμάχια είναι υποχρεωτική η αναγραφή του ΑΤΑΚ όπως αποτυπώνεται στη Δήλωση στοιχείων ακινήτων (Ε9). Σε περίπτωση δήλωσης – ψηφιοποίησης αγροτεμαχίου εντός περιοχών στις οποίες έγινε εφαρμογή της υπ' αριθ. 873/55993/20-05-2015 KYA κατά τα έτη 2016-2021 απαιτείται η προσκόμιση παραστατικών όπως έχουν ανωτέρω περιγραφεί.

Ωστόσο έχει προβλεφθεί η εξαίρεση από την υποχρεωτική αναγραφή του ΑΤΑΚ, συγκεκριμένων περιπτώσεων κατά τις οποίες αυτό δεν είναι εφικτό.

3.7.3.3 ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΑΤΑΚ

- 1) Αγροτεμάχια στα οποία δεν έχει γίνει αποδοχή κληρονομιάς από τους κληρονόμους θανόντων από **1/1/2018** και μεταγενέστερα με την επισύναψη της ληξιαρχικής πράξης θανάτου του/της ιδιοκτήτη αγροτεμαχίου
- 2) Αγροτεμάχια δημόσια - εκκλησιαστικά
- 3) Απόκτηση αγροτεμαχίων μετά τις 10/09/20014 για Ιερές Μονές τους Αγίου Όρους
- 4) Εκμίσθωση από σύλλογο/αναγκαστικό συνεταιρισμό
- 5) Αγροτεμάχια που είναι ακτημονικά
- 6) Αγροτεμάχια αναδασμών που δεν ολοκληρωθήκαν

Επισημαίνεται ότι όταν εκτάσεις **εξ αδιαιρέτου χρησιμοποιούνται από κοινού**, οι συνιδιοκτήτες δηλώνουν το ποσοστό κατοχής που τους αναλογεί, ψηφιοποιούν με ίδια όρια το αγροτεμάχιο και δηλώνουν την ίδια καλλιέργεια.

Στην Ενιαία Αίτηση, στο πεδίο **[Ποσοστό Συνιδιοκτησίας %]** συμπληρώνεται **το αντίστοιχο ποσοστό νόμιμης κατοχής** για κάθε αιτούντα. Διευκρινίζεται ότι, εφόσον ο/η γεωργός, ανεξαρτήτως ιδιοκτησιακού καθεστώτος, έχει στη νόμιμη κατοχή το σύνολο του αγροτεμαχίου, το ποσοστό είναι 100%.

Ενώ στο πεδίο **[Έκταση ΑΤΑΚ(ha)]** συμπληρώνεται η έκταση από το ΑΤΑΚ (όπως αυτό αποτυπώνεται στη Δήλωση Στοιχείων Ακινήτων(Ε9), η οποία καλύπτει την έκταση του αγροτεμαχίου της δήλωσης. Για παράδειγμα αν σε αγροτεμάχιο που δηλώνεται στην ΕΑΕ2022 με έκταση [χρήσης] 10 ha δηλωθούν 2 ΑΤΑΚ (A1 και A2) θα πρέπει το άθροισμα A1+A2 να είναι ίσο με 10 ha.

Οι εκτάσεις των ΑΤΑΚ που δηλώνονται υποχρεωτικά στην ΕΑΕ, ελέγχονται μηχανογραφικά με την έκταση τους όπως έχει αποτυπωθεί στη Δήλωση Στοιχείων Ακινήτων(Ε9) έως 31/5/2022.

Το πεδίο του ιδιοκτησιακού καθεστώτος χαρακτηρίζεται βάσει της δήλωσης ως:

- **Ιδιόκτητο (Ι)**, εφόσον η χρησιμοποιούμενη έκταση, βάσει του δηλούμενου ποσοστού κατοχής, είναι εξ ολοκλήρου ιδιόκτητη.
- **Ενοικιαζόμενο (Ε)**, εφόσον η χρησιμοποιούμενη έκταση, βάσει του δηλούμενου ποσοστού κατοχής, είναι εξ ολοκλήρου μη ιδιόκτητη.
- **Μικτό (Μ)**, εφόσον η χρησιμοποιούμενη έκταση, βάσει του δηλούμενου ποσοστού κατοχής, είναι εν μέρει ιδιόκτητη.

Διευκρινίζεται ότι η δήλωση και αποτύπωση των αγροτεμαχίων σε ψηφιακή μορφή στο χαρτογραφικό υπόβαθρο σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί τεκμήριο ιδιοκτησίας.

3.8 ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Οι γεωργοί που συμμετέχουν σε Επιχειρησιακά Προγράμματα της Οργάνωσης Παραγωγών οπωροκηπευτικών στην οποία είναι μέλη, δηλώσουν κάποια από τις ακόλουθες δράσεις:

ΚΩΔΙΚΟΣ ΔΡΑΣΕΩΝ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ
Δ3	Αναδιάρθρωση Καλλιεργειών
Δ4	Μείωση ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα – Ξηρική αμειψισπορά που εφαρμόζεται τουλάχιστον στο 30% της αρδευόμενης έκτασης

Δ5	Μείωση ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα – Χλωρά λίπανση με φυτά εδαφοκάλυψης στις δενδροκαλλιέργειες που αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 20% της αρδευόμενης έκτασης
Δ6	Αντικατάσταση των υφιστάμενων συστημάτων άρδευσης-
Δ7	Βιολογική μέθοδος παραγωγής - Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία
Δ8	Βιολογική μέθοδος παραγωγής - Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στη γεωργία
Δ10	Ολοκληρωμένη διαχείριση επιβλαβών οργανισμών. Εφαρμογή της μεθόδου σεξουαλικής σύγχυσης των μικρολεπιδόπτερων (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ)
Δ11	Ολοκληρωμένη διαχείριση επιβλαβών οργανισμών – εξαπόλυση εγκεκριμένων μακρο-οργανισμών

3.9 ΜΕΤΡΑ – ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ (Π.Δ.) ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Οι γεωργοί που συμμετέχουν σε μέτρα αγροτικής ανάπτυξης, θα πρέπει να υποβάλλουν ταυτόχρονα την **Αίτηση Ενιαίας Ενίσχυσης έτους 2022** και την **Αίτηση Πληρωμής**, βάσει τυποποιημένου εντύπου που θα παράγεται από το σύστημα κατά την υποβολή της Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης για :

8.1	Δάσωση και δημιουργία δασικών εκτάσεων
10.1.1	Προστασία άγριας ορνιθοπανίδας
10.1.2	Προστασία παραδοσιακού ελαιώνα Άμφισσας
10.1.03	Διατήρηση αμπελοκομικής πρακτικής στον αμπελώνα Ν. Θήρας
10.1.4.Α	Μείωση της ρύπανσης του νερού από γεωργική δραστηριότητα
10.1.4.Β	Μείωση της ρύπανσης του νερού από γεωργική δραστηριότητα
10.1.4.Γ	Μείωση της ρύπανσης του νερού από γεωργική δραστηριότητα
10.1.4.Δ	Μείωση της ρύπανσης του νερού από γεωργική δραστηριότητα
10.1.7	Εναλλακτική καταπολέμηση ζιζανίων στους ορυζώνες
10.1.8	Εφαρμογή της μεθόδου σεξουαλικής σύγχυσης των μικρολεπιδοπτέρων (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ)
10.1.09	Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων
11.1.1	Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία

11.1.2	Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία
11.2.1	Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στη γεωργία
11.2.2	Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στην κτηνοτροφία
13.1	Χορήγηση αντισταθμιστικής ενίσχυσης σε ορεινές περιοχές
13.2	Χορήγηση αντισταθμιστικής ενίσχυσης σε περιοχές με φυσικούς περιορισμούς, εκτός των ορεινών
13.3	Χορήγηση αντισταθμιστικής ενίσχυσης σε περιοχές που υπόκεινται σε ειδικούς περιορισμούς

4 ΔΗΛΟΥΜΕΝΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ – ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ

4.1 ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗΣ ΓΗΣ

1. Οι γεωργοί μπορούν να χρησιμοποιούν τα αγροτεμάχια που δηλώνουν στα καθεστώτα των άμεσων ενισχύσεων για κάθε γεωργική δραστηριότητα.
2. Πλην περιπτώσεων ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, τα αγροτεμάχια αυτά βρίσκονται στη διάθεση του/της γεωργού την **31η Μαΐου 2022** και είναι **καταχωρημένα στη Δήλωση Στοιχείων Ακινήτων (Ε9) την εν λόγω ημερομηνία**.
3. Για να είναι επιλέξιμες, οι εκτάσεις πρέπει να ανταποκρίνονται στον ορισμό του επιλέξιμου εκταρίου καθ' όλο το ημερολογιακό έτος, εκτός από περίπτωση ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων.
4. Το ελάχιστο μέγεθος των αγροτεμαχίων για τα οποία μπορεί να υποβληθεί αίτηση ενίσχυσης στο πλαίσιο των άμεσων ενισχύσεων καθορίζεται ως εξής:
  - 0,05 εκτάρια για όλα τα αγροτεμάχια πλην των ελαιοτεμαχίων
  - 0,03 εκτάρια για τα ελαιοτεμάχια εκτός μικρών νησιών Αιγαίου
  - 0,01 εκτάρια για τα ελαιοτεμάχια στα μικρά νησιά του Αιγαίου.
5. Εάν η ίδια έκταση χρησιμεύει ως βάση για αίτηση ενίσχυσης και/ή αίτηση πληρωμής στο πλαίσιο περισσότερων του ενός καθεστώτων στρεμματικής ενίσχυσης ή μέτρων στήριξης βάσει της έκτασης, η έκταση αυτή λαμβάνεται υπόψη χωριστά για καθένα από τα εν λόγω καθεστώτα ενίσχυσης ή μέτρα στήριξης.
6. Το ελάχιστο μέγεθος των αγροτεμαχίων για τα οποία μπορεί να υποβληθεί αίτηση πληρωμής στο πλαίσιο των Μέτρων αγροτικής ανάπτυξης και είναι επιλέξιμα προσδιορίζεται στις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει ο παραγωγός ανά Μέτρο /Δράση.

4.2 ΔΗΛΟΥΜΕΝΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ - ΕΠΙΦΑΝΕΙΕΣ

1. Σύμφωνα με τον ορισμό, ένα αγροτεμάχιο αποτελεί μια συνεχή έκταση γης, εντός Αγροτεμαχίου Αναφοράς, η οποία δηλώνεται από το γεωργό και καλύπτει μια και μόνη ομάδα καλλιεργειών, ανεξάρτητα αν η έκταση αυτή αποτελείται από ένα ή περισσότερα συνεχή κτηματολογικά τεμάχια ή τμήματα αυτών. Εντούτοις, όταν στο πλαίσιο της παρούσας εγκυκλίου απαιτείται χωριστή δήλωση της χρήσης μιας έκτασης η οποία αποτελεί μέρος μιας μίας μόνο ομάδας καλλιεργειών, η ειδική αυτή χρήση περιορίζει περαιτέρω, εάν κρίνεται αναγκαίο, το αγροτεμάχιο.
2. Όταν εκτάσεις που πληρούν τις προηγούμενες προϋποθέσεις, εκτείνονται σε δύο ή περισσότερα αγροτεμάχια αναφοράς (ενότητες), τα τμήματα αυτών που εμπίπτουν σε κάθε ενότητα, θεωρούνται και δηλώνονται ως ξεχωριστά αγροτεμάχια.
3. Σε Αγροτεμάχια Αναφοράς που επικαιροποιείται η μέγιστη επιλέξιμη έκταση δίδεται η δυνατότητα διασύνδεσης “ομόρων”. Η τεχνική αυτή περιγράφεται λεπτομερώς στις οδηγίες – εγχειρίδια, που είναι αναρτημένα στο αντίστοιχο μενού της εφαρμογής υποβολής της ΕΑΕ2022.

Οι δηλούμενες εκτάσεις καθορίζονται ως εξής:

- **Ολική έκταση αγροτεμαχίου:** η έκταση που ορίζεται από την ψηφιοποίηση του αγροτεμαχίου κατά την οριστικοποίηση της δήλωσης του.

- **Επιλέξιμη έκταση καλλιέργειας:** για όλα τα καθεστώτα/μέτρα στρεμματικής ενίσχυσης (της παραγράφου 2.1 της παρούσας) εκτός του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης, είναι η πραγματικά χρησιμοποιούμενη έκταση.
- **Επιλέξιμη έκταση αγροτεμαχίου:** για το καθεστώς της βασικής ενίσχυσης, είναι η έκταση των επιλέξιμων εκταρίων για το καθεστώς της βασικής ενίσχυσης, (σύμφωνα με την παράγραφο 5.3.5).
- **Επιλέξιμη έκταση ελαιοτεμαχίου:** για τον έλεγχο της ελάχιστης απαιτούμενης πυκνότητας φύτευσης των ελαιώνων στις παραδοσιακές ζώνες καλλιέργειας της ελιάς στα μικρά νησιά του Αιγαίου, είναι η ολική έκταση αυτού (ανεξάρτητα αν υπάρχει συγκαλλιέργεια με άλλη καλλιέργεια ή όχι), μετά την αφαίρεση των μη επιλέξιμων, ενδεχομένως, εκτάσεων (του στοιχείου 4.3 της παρούσας παραγράφου).
- **Επιλέξιμη έκταση βοσκότοπου:** η ολική έκταση αυτού, μετά την αφαίρεση των μη επιλέξιμων, ενδεχομένως, εκτάσεων και της εφαρμογής συστήματος PRO RATA.
- **Σημειώνεται ότι ως επιλέξιμη έκταση θεωρείται η επιφάνεια που πραγματικά καλύπτει η καλλιέργεια ή που μπορεί να καλλιεργηθεί, δηλαδή η καθαρή έκταση που προκύπτει αφού αφαιρεθεί η επιφάνεια που καλύπτεται από μη επιλέξιμα προς ενίσχυση στοιχεία, (π.χ. δασικά δέντρα, θάμνους ή αδιαπέρατες συστάδες, κτίσματα, δρόμους που έχουν υποστεί κατεργασία (πχ ασφαλτόστρωση))ή/και οδηγούν σε ιδιοκτησία, εγκαταστάσεις ΑΠΕ, ακαλλιέργητες επιφάνειες που δεν μπορούν να τεθούν προς γεωργική δραστηριότητα με τις συνήθεις γεωργικές πρακτικές κ.α.) ή οτιδήποτε άλλο μη επιλέξιμο στοιχείο που πιθανό να υπάρχει στο τεμάχιο και το πλάτος του υπερβαίνει τα 2μέτρα.**

Διευκρινίζονται τα εξής:

- η έννοια της επιλέξιμης έκτασης του ΟΣΔΕ, ενδέχεται να διαφοροποιείται (και γεωμετρικά) από αυτή των αγροτικών και παραγωγικών τμημάτων γης που νέμεται ο/η παραγωγός.
- Η έννοια της δηλούμενης αγροτικής εκμετάλλευσης σαφώς διαφοροποιείται από αυτή την ενιαία του γεωτεμαχίου ως κτηματολογική μερίδα.

Επισημαίνεται η υποχρέωση συμβατότητας της Δήλωσης Αμπελοκαλλιέργειας (αμπελουργικό μητρώο) με το Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΟΣΔΕ) για τους/τις γεωργούς που καλλιεργούν αμπέλια.

4.3 ΔΗΛΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

Στην ΕΑΕ έτους 2022 δηλώνονται οι καλλιέργειες που καταλαμβάνουν το αγροτεμάχιο κατά τον κύκλο παραγωγής, δηλ. από το φθινόπωρο του 2021 έως και το καλοκαίρι του 2022.

Καλλιεργητική περίοδος για κάθε καλλιέργεια ορίζεται το διάστημα που μεσολαβεί από την έναρξη των καλλιεργητικών φροντίδων (αρχή καλλιεργητικής περιόδου) ως και την αρχή της συγκομιδής (τέλος καλλιεργητικής περιόδου).

Στα Παραρτήματα 11 και 12 απεικονίζονται οι ομάδες καλλιέργειας του φυτικού κεφαλαίου όπως δηλώνονται στην Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης έτους 2022 και ενδεικτικά η καλλιεργητική περίοδος για τα κυριότερα είδη αντίστοιχα.

Διευκρινίζεται ότι:

Κύριες καλλιέργειες είναι οι φθινοπωρινές/χειμερινές ή ανοιξιάτικες/καλοκαιρινές καλλιέργειες που καταλαμβάνουν το αγροτεμάχιο για το μεγαλύτερο μέρος της περιόδου και λαμβάνονται υπόψη κατά τον έλεγχο της τήρησης του πρασινίσματος.

Επίσπορες καλλιέργειες είναι οι καλλιέργειες με μικρό κύκλο, ταχείας ανάπτυξης (ωρίμανση σε περίπου 30 ημέρες από τη σπορά), που καταλαμβάνει τη γη μεταξύ κύριων καλλιεργειών.

Συγκαλλιέργεια είναι η ταυτόχρονη καλλιέργεια δύο ή περισσότερων διαφορετικών ειδών καλλιεργειών σε διαφορετικές σειρές, στο ίδιο αγροτεμάχιο.

Ως αγρανάπαυση: δηλώνεται η αρόσιμη έκταση που δεν καλλιεργείται καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου αλλά εφαρμόζεται μία άροση ανά έτος. Εξαίρεση αποτελούν τα αγροτεμάχια ενταγμένα στην Δράση 10.1.04 που δηλώνονται με «3807 Αγρανάπαυση χωρίς γεωργική δραστηριότητα» ή «3806 Αγρανάπαυση με εδαφοκάλυψη.»

4.4 ΑΓΡΟΤΕΜΑΧΙΑ ΜΕ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΠΙΟΥ ΚΑΙ ΔΕΝΔΡΑ

1. Χαρακτηριστικά τοπίου, όπως μονοπάτια, φυτοφράχτες, ρέματα, δενδροστοιχίες που αποτελούνται από δένδρα με ελάχιστη διάμετρο κώμης 1 μέτρο, αναβαθμίδες, υδατοσυλλογές, τάφροι αποτελούν τμήμα της επιλέξιμης έκτασης αγροτεμαχίου υπό τον όρο ότι δεν υπερβαίνουν τα 2 μέτρα πλάτος.

2. Αγροτεμάχιο που περιέχει διάσπαρτα δένδρα μη επιλέξιμα για ενεργοποίηση δικαιωμάτων, θεωρείται επιλέξιμη έκταση υπό τον όρο ότι πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

- μπορούν να ασκούνται γεωργικές δραστηριότητες υπό συνθήκες αντίστοιχες με εκείνες των αγροτεμαχίων της ίδιας περιοχής χωρίς τα διάσπαρτα δένδρα και
- ο αριθμός των διάσπαρτων δένδρων ανά εκτάριο δεν υπερβαίνει τη μέγιστη πυκνότητα (100 δένδρα/εκτάριο).

Εάν δεν τηρείται μία από τις δύο προϋποθέσεις η επιλέξιμη έκταση αγροτεμαχίου μηδενίζεται. Σημειώνεται, ότι στην περίπτωση που τηρείται η μέγιστη πυκνότητα (100 δένδρα/εκτάριο), αλλά η κώμη των μη επιλέξιμων δένδρων υπερβαίνει τα 50 τ.μ., η επιφάνεια αυτών αφαιρείται από την επιλέξιμη έκταση αγροτεμαχίου.

3. Δεδομένου ότι για την επιλεξιμότητα των βοσκοτόπων έχει εφαρμοστεί αναλογικό σύστημα (PRO RATA), δεν ισχύουν όσα αναγράφονται στις παραγράφους 1 και 2 για βοσκοτοπικές εκτάσεις, αλλά λαμβάνονται υπόψη στον καθορισμό του συντελεστή επιλεξιμότητας.

5 ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

- Το ολοκληρωμένο σύστημα εφαρμόζεται στα καθεστώτα των άμεσων ενισχύσεων που απαριθμούνται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 καθώς και στη στήριξη που χορηγείται σύμφωνα με το άρθρο 21 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β), τα άρθρα 28 έως 31, τα άρθρα 33 και 34 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1305/2013.
- Για την έκταση που αντιστοιχεί στον αριθμό επιλέξιμων εκταρίων βάσει της οποίας υποβάλλεται ενιαία αίτηση ενίσχυσης, είναι δυνατόν να υποβάλλεται και αίτηση για οποιαδήποτε άλλη άμεση ενίσχυση, καθώς και για οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση η οποία δεν καλύπτεται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, εκτός αν άλλως ορίζεται στον κανονισμό αυτό.
- Με την επιφύλαξη τυχόν ειδικών διατάξεων στο πλαίσιο μεμονωμένων καθεστώτων στήριξης, δεν καταβάλλονται ενισχύσεις σε δικαιούχους για τους οποίους έχει αποδειχθεί ότι δημιούργησαν τεχνητά τους όρους που απαιτούνται για τη λήψη των ενισχύσεων αυτών, με σκοπό να αποκομίσουν οφέλη αντίθετα με τους στόχους των εν λόγω καθεστώτων στήριξης.

5.1 ΕΛΑΧΙΣΤΕΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΛΗΨΗ ΑΜΕΣΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

- Δεν χορηγούνται άμεσες ενισχύσεις σε γεωργούς όταν το συνολικό ποσό των προς καταβολή αμέσων ενισχύσεων προ της ανάκτησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και της εφαρμογής διοικητικών κυρώσεων για δεδομένο ημερολογιακό έτος **δεν υπερβαίνει τα 250 ευρώ**.
- Η παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται για τους/τις γεωργούς, των οποίων η έδρα της εκμετάλλευσης βρίσκεται στα μικρά νησιά του Αιγαίου.

5.2 ΕΝΕΡΓΟΣ ΓΕΩΡΓΟΣ

- Άμεσες ενισχύσεις χορηγούνται μόνο σε ενεργούς γεωργούς.
- Ενεργοί γεωργοί είναι όσοι/-ες ασκούν γεωργική δραστηριότητα, όπως ορίζεται στην παράγραφο 1 στοιχείο 4 της παρούσας, με τις εξής προϋποθέσεις:
  - Γεωργοί που έλαβαν άμεσες ενισχύσεις έως και 5.000€ για το προηγούμενο έτος αιτήσεων 2021 θεωρούνται αυτομάτως ενεργοί γεωργοί.
  - Γεωργοί, οι οποίοι/-ες έλαβαν για το προηγούμενο έτος αιτήσεων (2021 άμεσες ενισχύσεις άνω των 5.000€ θεωρούνται ενεργοί γεωργοί, εφόσον αποδεικνύουν ότι το ετήσιο ποσό των άμεσων ενισχύσεων είναι τουλάχιστον το 5% των συνολικών εσόδων, που αποκτήθηκαν από μη γεωργικές δραστηριότητες κατά το φορολογικό έτος 2021).
  - Γεωργοί, οι οποίοι αποδεικνύουν ότι το εισόδημα που απέκτησαν από γεωργικές δραστηριότητες κατά το φορολογικό έτος 2021 είναι τουλάχιστον 10% έναντι των συνολικών εσόδων που απέκτησαν κατά το ίδιο φορολογικό έτος, ανεξαρτήτως της λήψης ή μη άμεσων ενισχύσεων κατά το προηγούμενο φορολογικό έτος (2021).

Ο έλεγχος γίνεται βάσει των δεδομένων που τηρούνται στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)

Σε περίπτωση μη υποβολής ενιαίας αίτησης ενίσχυσης το προηγούμενο έτος 2021, ο έλεγχος τήρησης της προϋπόθεσης του ενεργού γεωργού σύμφωνα με τα στοιχεία α, β και γ γίνεται βάσει υπολογισμού μιας θεωρητικής ενίσχυσης άμεσης στήριξης, που αποτελεί το γινόμενο της μέσης εθνικής ενίσχυσης άμεσης στήριξης ανά εκτάριο για το 2021 με τον αριθμό των επιλέξιμων εκταρίων που δηλώθηκαν από τον/την γεωργό το 2022.

5.3 ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

5.3.1 ΦΟΡΕΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Αρμόδιος φορέας για τον υπολογισμό, την χορήγηση και τη διαχείριση των δικαιωμάτων και εν γένει των άμεσων ενισχύσεων, ορίζεται ο Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε), σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 8 και 2 των υπ' αριθμ. 104/7056/2015 και 1406/52601/2016 ΥΑ αντίστοιχα, όπως τροποποιημένες κάθε φορά ισχύουν.

5.3.2 ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Όταν το ποσό της βασικής ενίσχυσης, που πρέπει να χορηγηθεί σε γεωργό για ένα δεδομένο ημερολογιακό έτος, υπερβαίνει τις 150.000 €, εφαρμόζεται μείωση στο 100% για το μέρος του ποσού που υπερβαίνει τις 150.000 €, σύμφωνα με το άρθρο 5 της υπ' αριθ. 104/70/56/2015 ΥΑ, όπως τροποποιημένη κάθε φορά ισχύει

5.3.3 ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΟΠΟΙΗΣΗ

1. Το καθεστώς βασικής ενίσχυσης εφαρμόζεται σε περιφερειακό επίπεδο. Για το λόγο αυτό καθορίστηκαν το έτος 2015 τρεις περιφέρειες στην χώρα όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα 1:

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
ΠΕ1	Εκτάσεις βοσκοτόπων
ΠΕ2	Αρόσιμες εκτάσεις
ΠΕ3	Γεωργικοί δενδρώνες και αμπελώνες από τις εκτάσεις μόνιμων καλλιεργειών

Πίνακας 1, Κατανομή στις 3 περιφέρειες της χώρας

2. Τα αγροτεμάχια που δηλώνουν οι γεωργοί το 2022 έχουν καταταχθεί στις 3 περιφέρειες βάσει της αποτύπωσης τους στο χαρτογραφικό υπόβαθρο αγροτεμαχίων του Συστήματος Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. για το έτος ενίσχυσης 2013, το οποίο χρησιμοποιείται ως έτος αναφοράς καθορισμού των περιφερειών.

Οι διαδικασίες που αφορούν σε μεταβολές στους ελέγχους επιλεξιμότητας, περιφερειοποίησης και επικαλύψεων, καθορίζονται από ετήσια εγκύλιο τεχνικών ελέγχων, όπου αναφέρονται οι καταληκτικές προθεσμίες αιτημάτων επανελέγχου ανά περίπτωση.

3. Τα δικαιώματα ενίσχυσης ενεργοποιούνται και μεταβιβάζονται το 2022 μόνο εντός της ίδιας περιφέρειας.

5.3.4 ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

1. Το 2022, η στήριξη δυνάμει του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης διατίθεται στους ενεργούς/-ες γεωργούς, οι οποίοι/-ες κατέχουν δικαιώματα βασικής ενίσχυσης το 2022:

(α) είτε μέσω πρώτης χορήγησης το 2015

(β) είτε μέσω μεταβίβασης τα έτη 2016 έως 2021

Επισημαίνεται ότι για τις ενοικιάσεις δικαιωμάτων χωρίς γη έτους 2016 -2021 με λήξη μίσθωσης έως και 15-6-2022, τα δικαιώματα επιστρέφουν στο μεταβιβαστή το 2022

(γ) είτε μέσω χορήγησης δικαιωμάτων από το εθνικό απόθεμα 2017 – 2021 και είτε μέσω τυχόν χορήγησης δικαιωμάτων από το εθνικό απόθεμα 2022 σε γεωργούς, που πληρούν το κριτήριο του «γεωργού νεαρής ηλικίας» ή του νεοεισερχόμενου γεωργού, όπως καθορίζεται στην υπ' αριθμ. 1930/81861/2015 ΥΑ, όπως κάθε φορά τροποποιημένη ισχύει

(δ) είτε με μεταβίβαση το έτος 2022. Λεπτομέρειες σχετικά με τη διαδικασία μεταβίβασης των δικαιωμάτων το 2022 περιγράφονται στην υπ' αριθ. 1406/52601/2019 ΥΑ (Β' 1291/2019), όπως τροποποιημένη ισχύει καθώς και στην σχετική εγκύλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ

Επισήμανση:

Η αξία των ΔΒΕ δεν είναι οριστική. Η αξία των ΔΒΕ οριστικοποιείται μετά την ολοκλήρωση της επεξεργασία τους αλλά και τη διασφάλιση της τήρησης του εθνικού ανώτατου ορίου του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης κάθε έτους σύμφωνα με το άρθρο 22(5) του Καν. ΕΕ 1307/2013, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, με ενδεχόμενη εφαρμογή γραμμικής μείωσης ή αύξησης της αξίας των ΔΒΕ.

Ειδικά για το έτος 2022, η μοναδιαία αξία των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης που κατέχουν οι γεωργοί στις 31-12-2021, προσαρμόζεται σύμφωνα με τους όρους της σύγκλισης όπως προβλέπονται στο μεταβατικό κανονισμό (ΕΕ) 2220/2020 και τις εθνικές μας επιλογές.

Ειδικά για το έτος ενίσχυσης 2022 εφαρμόζεται γραμμική μείωση της αξίας όλων των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης ύψους έως 2,5%, για την κάλυψη των περιπτώσεων χορήγησης δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης σε γεωργούς νεαρής ηλικίας και σε γεωργούς που αρχίζουν τη γεωργική τους δραστηριότητα.

Δικαιούχοι Εθνικού Αποθέματος είναι:

- Γεωργοί νεαρής ηλικίας όπως περιγράφονται αναλυτικά στην παράγραφο 5.5.1 σημείο 2 της παρούσας και είναι ενήλικες, δηλαδή είναι γεννημένοι έως και τις 31/12/2004
- Νεοεισερχόμενοι/-ες γεωργοί όπως περιγράφονται παρακάτω:

Νεοεισερχόμενοι/-ες γεωργοί είναι:

- i. **Τα φυσικά πρόσωπα** που άρχισαν τη γεωργική τους δραστηριότητα μεταξύ των ετών 2020-2022 και κατά τα πέντε έτη που προηγούνται της έναρξης γεωργικής δραστηριότητας, δεν άσκησαν γεωργική δραστηριότητα στο όνομά τους και υπ' ευθύνη τους ούτε ήλεγχαν νομικό πρόσωπο που ασκούσε γεωργική δραστηριότητα και είναι ενήλικοι, δηλαδή είναι γεννημένοι έως και τις 31/12/2004.
- ii. **Νομικά πρόσωπα** που αρχίζουν τη γεωργική τους δραστηριότητα από το έτος 2020 και μετά και κατά τα πέντε έτη που προηγούνται της έναρξης γεωργικής δραστηριότητας, δεν άσκησαν γεωργική δραστηριότητα στο όνομά τους και υπ' ευθύνη τους ούτε ήλεγχαν άλλο νομικό πρόσωπο που ασκούσε γεωργική δραστηριότητα **και** το φυσικό πρόσωπο (οικονομικός διαχειριστής) που συμμετέχει στο κεφάλαιο και στη διαχείριση του νομικού προσώπου είναι νεοεισερχόμενος -γεωργός, δηλαδή:
  - Γεννήθηκε έως και 31/12/2004

- Αρχίζει τη γεωργική του-δραστηριότητα από το έτος 2020 και μετά και κατά τα πέντε έτη που προηγούνται της έναρξης γεωργικής δραστηριότητας του ΝΠ, δεν άσκησε γεωργική δραστηριότητα στο όνομά του και υπ' ευθύνη του ούτε ήλεγχε άλλο νομικό πρόσωπο που ασκούσε γεωργική δραστηριότητα
- Ασκεί αποτελεσματικό και μακροχρόνιο έλεγχο επί του νομικού προσώπου όσον αφορά στις αποφάσεις που σχετίζονται με τη διαχείριση, τα κέρδη και τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους για το έτος υποβολής αίτησης ενίσχυσης από το νομικό πρόσωπο στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης. Ως μακροχρόνιος έλεγχος ορίζεται χρονικό διάστημα τουλάχιστον 5 ετών και αφορά σε νεοεισερχόμενους γεωργούς με ποσοστό κατοχής/μερίδιο στο κεφαλαίου του νομικού προσώπου μεγαλύτερο του 50% ώστε να μην ασκείται αρνησικρία.

Υπό τους εξής όρους:

- Ως έναρξη γεωργικής δραστηριότητας νοείται η άσκηση της γεωργικής δραστηριότητας από το έτος 2020 και μετά (2021-2022), και τα ΝΠ υποβάλουν ΕΑΕ είτε το έτος 2020 είτε το αργότερο δύο έτη μετά το έτος κατά το οποίο άρχισαν να ασκούν τη γεωργική τους δραστηριότητα (2021-2022).
- Το κριτήριο του/της νεοεισερχόμενου/-ης γεωργού πρέπει να πληρείται τόσο στο ΝΠ όσο και στο ΦΠ που ασκεί αποτελεσματικό και μακροχρόνιο έλεγχο επί του νομικού προσώπου όσον αφορά στις αποφάσεις που σχετίζονται με τη διαχείριση, τα κέρδη και τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους (οικονομικός/-ή διαχειριστής/-στρια).
- Ως έναρξη γεωργικής δραστηριότητας του ΦΠ, νοείται η εγκατάσταση του νεοεισερχόμενου γεωργού (ΦΠ - οικονομικός/-ή διαχειριστής/-στρια) που συμμετέχει στο κεφάλαιο και στη διαχείριση του νομικού προσώπου και ασκεί έλεγχο επί του ΝΠ. Το έτος έναρξης γεωργικής δραστηριότητας του οικονομικού διαχειριστή θα πρέπει να είναι από το έτος **2020 και μετά**. Σε διαφορετική περίπτωση, αν από τον έλεγχο έναρξης γεωργικής δραστηριότητας προκύπτει ότι ο οικονομικός διαχειριστής είχε γεωργική δραστηριότητα με την εγκατάσταση του στο εν λόγω ΝΠ ενώ αυτό ασκούσε γεωργική δραστηριότητα **πριν** από το πρώτο έτος έναρξης της γεωργικής δραστηριότητας του ΝΠ στο πλαίσιο της ΒΕ, δηλαδή πριν από τα έτη 2020-2022, τότε το εν λόγω ΝΠ δεν κρίνεται δικαιούχος.
- Σε περίπτωση που από τον έλεγχο της έναρξης γεωργικής δραστηριότητας προκύπτει ότι το ΦΠ (οικονομικός διαχειριστής) είχε γεωργική δραστηριότητα ως ΦΠ ή με την εγκατάστασή του σε άλλο ΝΠ που ασκούσε γεωργική δραστηριότητα πριν από την ημερομηνία εγκατάστασης του στο εν λόγω ΝΠ μεταξύ των ετών 2020-2022, τότε το ΝΠ δεν κρίνεται δικαιούχος.
- Σε περίπτωση που από το ΝΠ όσο και ο/η οικονομικός/-ή διαχειριστής/-στρια του ως ΦΠ έχουν υποβάλλει αίτημα χορήγησης ΔΒΕ από το ΕΑ το 2022, τότε κρίνεται δικαιούχος εκείνο το πρόσωπο (ΝΠ ή ΦΠ) που προηγείται χρονικά με το έτος έναρξης γεωργικής δραστηριότητας από το 2020 και μετά.
- Σε περίπτωση που από το ΝΠ όσο και ο/η οικονομικός/-ή διαχειριστής/-στρια του ως ΦΠ έχουν υποβάλλει αίτημα χορήγησης ΔΒΕ από το ΕΑ το 2022 και από τον έλεγχο της έναρξης γεωργικής δραστηριότητας προκύπτει ότι το έτος έναρξης γεωργικής δραστηριότητας από το 2020 και μετά ταυτίζεται, τότε δικαιούχος κρίνεται το ΦΠ.
- Σε περίπτωση που από το ΝΠ έχει οικονομικό διαχειριστή/-στρια που πληροί το κριτήριο του/της νεοεισερχόμενου/-ης γεωργού και έλαβε το 2015 ή το 2017 ή το 2018 ή το 2019 ή το 2020 ή το 2021 ΔΒΕ από το ΕΑ ή ΠΜΟ ως ΦΠ (για λογαριασμό του) ή ως οικονομικός διαχειριστής/-στρια άλλου ΝΠ, τότε το εν λόγω ΝΠ δεν κρίνεται δικαιούχος.

- Σε περίπτωση που το Φυσικό Πρόσωπο που ήταν οικονομικός διαχειριστής/-στρια σε ΝΠ και το ΝΠ έλαβε ΔΒΕ ή ΡΜΟ από το ΕΑ το 2015 ή το 2017 ή το 2018 ή το 2019, ή το 2020, ή το 2021 το ΦΠ δεν κρίνεται δικαιούχος.

Επισήμανση:

Δεν κρίνονται δικαιούχοι εθνικού αποθέματος έτους 2022 γεωργοί νεαρής ηλικίας ή νεοεισερχόμενοι/-ες γεωργοί, οι οποίοι/-ες έχουν λάβει δικαιώματα βασικής ενίσχυσης ή αύξηση της μοναδιαίας αξίας των δικαιωμάτων τους στον περιφερειακό μέσο όρο του εθνικού αποθέματος ως ΦΠ ή ως ΝΠ ή για λογαριασμό κάποιου ΝΠ (ως διαχειριστές/-στριες) από το εθνικό απόθεμα το έτος 2015 ή 2017 ή 2018 ή 2019 ή 2020 ή 2021.

Κατ' εξαίρεση, εν δυνάμει δικαιούχοι εθνικού αποθέματος 2022 είναι γεωργοί νεαρής ηλικίας ή νεοεισερχόμενοι/-ες γεωργοί που κατείχαν μόνο μισθωμένα δικαιώματα το 2015.

5.3.5 ΔΗΛΩΣΗ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

1. Η στήριξη στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης χορηγείται στους/στις γεωργούς, μέσω δήλωσης, κατόπιν ενεργοποίησης δικαιώματος ενίσχυσης ανά επιλέξιμο εκτάριο. Τα ενεργοποιημένα δικαιώματα ενίσχυσης θεμελιώνουν την καταβολή των ποσών που καθορίζονται σε αυτά, με την επιφύλαξη της εφαρμογής:

- α) δημοσιονομικής πειθαρχίας
- β) μείωσης των ενισχύσεων που προβλέπεται στο σημείο 5.3.2. της παρούσας, για ποσά βασικής ενίσχυσης άνω των 150.000€
- γ) των γραμμικών μειώσεων σε περίπτωση υπέρβασης των ανωτάτων ορίων του παραρτήματος III του Κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 του συνολικού ποσού των προς χορήγηση άμεσων ενισχύσεων και σε περίπτωση υπέρβασης του ανώτατου ορίου του 2% του ετησίου εθνικού ανώτατου ορίου που προβλέπεται για γεωργούς νεαρής ηλικίας στο παράρτημα II του ίδιου κανονισμού
- δ) των προβλεπομένων διατάξεων του άρθρου 63 του Καν. 1306/2013 για τα αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά και τις διοικητικές κυρώσεις.

2. Τα δικαιώματα βασικής ενίσχυσης από το εθνικό απόθεμα έτους ενίσχυσης 2021 τα οποία δεν ενεργοποιήθηκαν με την μη υποβολή ενιαίας αίτησης ενίσχυσης το επόμενο έτος ενίσχυσης ήτοι το 2022, ανακαλούνται και οδηγούνται προς αναπλήρωση του ποσού του εθνικού αποθέματος. Συγκεκριμένα ανακαλείται ο αριθμός των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης από το εθνικό απόθεμα που δεν ενεργοποιήθηκε κατά τα ανωτέρω.

Από την ανάκληση εξαιρούνται περιπτώσεις ανωτέρας βίας λόγω θανάτου του δικαιούχου ή λόγω ασθένειας αποδεικνύμενης από ιατρικά στοιχεία που απαγορεύει επί μακρόν την άσκηση γεωργικής δραστηριότητας του δικαιούχου η οποία προέκυψε μετά από την αίτηση χορήγησης δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης από το εθνικό απόθεμα έτους ενίσχυσης 2021. Η αίτηση ανωτέρας βίας υποβάλλεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο σημείο 9 της παρούσας Εγκυλίου.

3. Για τους σκοπούς της παρούσας εγκυλίου ως «επιλέξιμο εκτάριο» νοείται:

- α) κάθε γεωργική έκταση της εκμετάλλευσης που χρησιμοποιείται για γεωργικές δραστηριότητες ή, σε περίπτωση που έχει και μη γεωργική χρήση, κατά κύριο λόγο για γεωργικές δραστηριότητες ή
- β) κάθε έκταση που γέννησε δικαίωμα είσπραξης το 2008 στο πλαίσιο του καθεστώτος ενιαίας ενίσχυσης ή του καθεστώτος ενιαίας στρεμματικής ενίσχυσης που ορίζονται, αντίστοιχα, στους Τίτλους III και IVA του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1782/2003 και η οποία:

- ✓ δεν ανταποκρίνεται πλέον στον ορισμό του «επιλέξιμου εκταρίου» που περιλαμβάνεται στο στοιχείο α) λόγω της εφαρμογής της οδηγίας 92/43/EOK, της οδηγίας 2000/60/EK και της οδηγίας 2009/147/EK· ή
- ✓ καθ' όλη τη διάρκεια της σχετικής δέσμευσης του συγκεκριμένου γεωργού, αναδασώνεται σύμφωνα με το άρθρο 31 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 ή το άρθρο 43 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 ή το άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 ή στο πλαίσιο εθνικού καθεστώτος του οποίου οι προϋποθέσεις είναι σύμφωνες με το άρθρο 43 παράγραφοι 1, 2 και 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 ή το άρθρο 22 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 · ή
- ✓ καθ' όλη τη διάρκεια της σχετικής δέσμευσης του συγκεκριμένου γεωργού, τελεί υπό καθεστώς παύσης καλλιέργειας σύμφωνα με τα άρθρα 22, 23 και 24 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1257/1999 ή το άρθρο 39 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 ή το άρθρο 28 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013.

4. Για να είναι επιλέξιμες, οι εκτάσεις πρέπει να ανταποκρίνονται στον ορισμό του επιλέξιμου εκταρίου καθ' όλο το ημερολογιακό έτος, εκτός από περίπτωση ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων.

Η επιλεξιμότητα των εκτάσεων σύμφωνα με τον ορισμό της γεωργικής δραστηριότητας της παραγράφου 1.4 περιπτώσεις (α) και (β), ελέγχεται στο πλαίσιο των επιτόπιων ελέγχων του δείγματος όπως φαίνεται στον παρακάτω πίνακα 2:

Είδος γεωργικής έκτασης	Σε παραγωγή [αρ. 4γ(i) Καν 1307/2013]	Διατήρηση σε καλή γεωργική κατάσταση [αρ. 4γ(ii) Καν 1307/2013]
Αρόσιμη γη	ύπαρξη καλλιέργειας, ή η συγκομιδή προϊόντων, ή η ύπαρξη υπολειμμάτων καλλιέργειας.	εφαρμογή μίας άροσης ανά έτος ή κατά παρέκκλιση, απομάκρυνση της ξυλώδους και ποώδους βλάστησης, ώστε να μην υπερβαίνει το ύψος των 50 cm
Βοσκότοπος	διατήρηση ζωικού κεφαλαίου τουλάχιστον 0,7 MMZ/εκτάριο	κοπή και απομάκρυνση της βλάστησης ώστε η ποώδης βλάστηση να μην υπερβαίνει το ύψος των εβδομήντα cm
Δενδρώνας	συγκομιδή ή το κλάδεμα καρποφορίας, ή ο καθαρισμός του υποορόφου του δενδρώνα ετησίως.	καθαρισμός του υποορόφου του δενδρώνα ανά 2 έτη ή η εφαρμογή κλαδέματος κλαδοκάθαρου το αργότερο ανά δύο έτη.

Πίνακας 2, Γεωργική δραστηριότητα στα είδη γεωργικής γης

Κατά παρέκκλιση και αποκλειστικά και μόνο για αγροτεμάχια με κλίση έως 8%, που διατηρούνται σε αγρανάπαυση λόγω συμμετοχής στη Δράση 10.01.04 («Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα»), ως προς την επιλεξιμότητα ελέγχεται η κοπή και απομάκρυνση της ξυλώδους βλάστησης, καθώς και η κοπή της ποώδους βλάστησης, ώστε να μην υπερβαίνει το ύψος των 50 εκατοστών. Επισημαίνεται ότι οι δικαιούχοι της δράσης 10.1.4 "Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα"/δέσμευσης Α του ΠΑΑ 2014-2022, θα πρέπει να επιλέγουν για τα αγροτεμάχια που έχουν σε αγρανάπαυση (στο πλαίσιο των δεσμεύσεων για τη δράση) τους κωδικούς ποικιλίας 3807 - ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΗ ΧΩΡΙΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ (για τα αγροτεμάχια με κλίση κάτω του 8%) ή 3806 -ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΗ ΜΕ ΕΔΑΦΟΚΑΛΥΨΗ- (για τα αγροτεμάχια με κλίση άνω του 8%).

5. Οι εκτάσεις που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή κάνναβης αποτελούν επιλέξιμα εκτάρια για ενεργοποίηση δικαιωμάτων μόνο εάν

- Οι ποικιλίες που χρησιμοποιούνται έχουν περιεκτικότητα σε τετραϋδροκανναβινόλη που δεν υπερβαίνει το 0,2 % (βιομηχανική κάνναβη)

- Έχουν άδεια καλλιέργειας, σύμφωνα με τις διατάξεις της υπ' αριθμ. 982/88573/22.04.2019 . Σημειώνεται ότι αν κατά την υποβολή της ΕΑΕ στον ΟΠΕΚΕΠΕ διαπιστωθεί ότι ο αιτών δεν διαθέτει την προέγκριση, ο ΟΠΕΚΕΠΕ απορρίπτει την ΕΑΕ και ενημερώνει σχετικά τον αιτούντα (το σύνολο των υποχρεώσεων των γεωργών βιομηχανικής κάνναβης περιγράφονται στην ανωτέρω ΥΑ)

6. Ο/η γεωργός, προκειμένου να κάνει χρήση ενός δικαιώματος ενίσχυσης, δηλώνει τα αγροτεμάχια που αντιστοιχούν στα επιλέξιμα εκτάρια τα οποία συνδέονται με δικαιώματα ενίσχυσης. Εκτός από περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, τα αγροτεμάχια αυτά πρέπει να βρίσκονται στη διάθεση του/της γεωργού στις **31 Μαΐου 2022 και να έχουν καταχωρηθεί στη Δήλωση Στοιχείων Ακινήτων (Ε9).**

7. Για τα αποτελέσματα των διασταυρωτικών ελέγχων, μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Αναγνώρισης Αγροτεμαχίων, που αφορούν επιλεξιμότητα ή τις προϋποθέσεις περιφερειοποίησης και ενεργοποίησης δικαιωμάτων επί εκτάσεων ή περιπτώσεις εξέτασης επικαλύψεων αγροτεμαχίων, εκδίδεται από τον Οργανισμό εγκύλιος, με την οποία ορίζονται οι διαδικασίες και οι προθεσμίες υποβολής αιτημάτων.

5.3.6 ΜΗ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΘΕΝΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Ως μη χρησιμοποιηθέντα δικαιώματα βασικής ενίσχυσης που οδηγούνται στο εθνικό απόθεμα θεωρούνται:

α. Τα δικαιώματα ενίσχυσης που δεν συνεπάγονται καταβολές ενισχύσεων επί δύο συναπτά έτη, λόγω οποιουδήποτε εκ των κατωτέρω:

- μη τήρησης της προϋπόθεσης του/της ενεργού γεωργού
- το συνολικό ποσό των άμεσων ενισχύσεων προ της ανάκλησης αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών και της εφαρμογής διοικητικών κυρώσεων δεν υπερβαίνει τα 250€
- απόδειξης πρόκλησης τεχνηέντως από τις 18/10/2011 συνθηκών, με σκοπό την αποφυγή της μείωσης των ενισχύσεων άνω των 150.000 €.

β. αριθμός δικαιωμάτων ενίσχυσης που δεν ενεργοποιείται από γεωργό επί δύο συναπτά έτη, εκτός αν η ενεργοποίηση δεν πραγματοποιήθηκε λόγω ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων.

Για τον καθορισμό των ιδιόκτητων ή μισθωμένων δικαιωμάτων του/της γεωργού που επιστρέφονται στο εθνικό απόθεμα, δίνεται προτεραιότητα στα δικαιώματα με τη χαμηλότερη αξία·

γ. ο αριθμός δικαιωμάτων ενίσχυσης που επιστρέφονται εκουσίως στο εθνικό απόθεμα από το γεωργό, το έτος ενίσχυσης 2022

Οι γεωργοί που επιστρέφουν εκουσίως τα δικαιώματα τους στο εθνικό απόθεμα το 2022 και υποβάλλουν ΕΑΕ 2022, συμπληρώνουν το πεδίο «Εκούσια παραχώρηση δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης στο εθνικό απόθεμα το έτος ενίσχυσης 2022» και επισυνάπτουν την Υπεύθυνη Δήλωση του Παραρτήματος 5.

Οι γεωργοί που δεν υποβάλλουν ΕΑΕ 2022 και επιθυμούν να επιστρέψουν εκουσίως τα δικαιώματα τους στο εθνικό απόθεμα το 2022, αποστέλλουν την Υπεύθυνη Δήλωση του Παραρτήματος 5 με συστημένη επιστολή έως και την καταληκτική ημερομηνία εμπράθεσμης υποβολής της ενιαίας αίτησης ενίσχυσης στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., Δ/νση Άμεσων Ενισχύσεων και Αγοράς, Τμήμα Διαχείρισης Δικαιωμάτων Ενιαίας Ενίσχυσης, στην ταχυδρομική διεύθυνση Δομοκού 5, Αθήνα ΤΚ. 10445.

5.3.7 ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

5.3.7.1 Ενστάσεις ή δικαιοστικές αποφάσεις

Σε κάθε περίπτωση κατά την οποία ο/η γεωργός, μετά από υποβολή ένστασης, αίτησης θεραπείας, απλής ή ενδικοφανούς προσφυγής ή άσκησης ένδικου μέσου ή βοηθήματος, δικαιώθηκε με οριστική απόφαση αρμόδιας διοικητικής αρχής ή αρμόδιου δικαστηρίου για τα καθεστώτα των άμεσων ενισχύσεων, τότε οι μεταβολές αυτές λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης από το έτος, το οποίο εκδόθηκε η εν λόγω απόφαση.

5.3.7.2 Ανάκτηση αδικαιολογήτως χορηγηθέντων δικαιωμάτων ενίσχυσης ή αύξησης της αξίας τους

1. Σε περίπτωση που, μετά τη χορήγηση των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης στους/στις δικαιούχους, αποδειχθεί μετά από ελέγχους ότι ο αριθμός των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης, που χορηγήθηκαν ήταν υπερβολικά υψηλός, ο αριθμός των κατ' υπέρβαση χορηγηθέντων δικαιωμάτων ενίσχυσης επιστρέφεται στο εθνικό απόθεμα. Εάν το σφάλμα αυτό οφείλεται στην αρμόδια αρχή ή σε άλλη αρχή και δεν ήταν εύλογα δυνατόν να εντοπιστεί από τον/την δικαιούχο, η αξία των υπόλοιπων δικαιωμάτων ενίσχυσης που χορηγήθηκαν στον/στην συγκεκριμένο/-η δικαιούχο αναπροσαρμόζεται αναλόγως.
2. Στην περίπτωση που ο/η ενδιαφερόμενος/-η δικαιούχος, στον/στην οποίο/-α χορηγήθηκε υπερβολικά υψηλός αριθμός δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης, έχει στο μεταξύ μεταβιβάσει δικαιώματα ενίσχυσης σε άλλους δικαιούχους και δεν έχει επαρκή αριθμό δικαιωμάτων στη διάθεσή του/της για να καλύψει την αξία των αχρεωστήτως χορηγηθέντων δικαιωμάτων ενίσχυσης, τα κατ' υπέρβαση μεταβιβασθέντα δικαιώματα βασικής ενίσχυσης επιστρέφονται στο εθνικό απόθεμα κατ' αναλογία με τον αριθμό των δικαιωμάτων ενίσχυσης, που τους έχουν μεταβιβασθεί.
3. Οι αναπροσαρμογές του αριθμού ή/και της αξίας των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης που προβλέπονται στο παρόν άρθρο δεν έχουν ως συνέπεια τον συστηματικό εκ νέου υπολογισμό των υπόλοιπων δικαιωμάτων ενίσχυσης.
4. Δεν ανακτώνται αδικαιολογήτως χορηγηθέντα δικαιώματα ενίσχυσης, εφόσον η συνολική αξία των εν λόγω δικαιωμάτων ενίσχυσης κατά τον χρόνο της εξακρίβωσης για την εφαρμογή των αναπροσαρμογών, που προβλέπονται στο παρόν άρθρο, δεν υπερβαίνει τα 50 ευρώ για κανένα από τα έτη εφαρμογής του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης.
5. Εάν στις παραπάνω περιπτώσεις έχουν ήδη καταβληθεί ενισχύσεις, τα σχετικά ποσά θεωρούνται αχρεωστήτως καταβληθέντα και ανακτώνται.

5.4 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΠΩΦΕΛΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ («ΠΡΑΣΙΝΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ»)

5.4.1 ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Η ενίσχυση για γεωργικές πρακτικές επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον (εφεξής «πράσινη ενίσχυση») χορηγείται ανεξαιρέτως σε όλους τους/τις δικαιούχους του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης κατόπιν ενεργοποίησης των δικαιωμάτων ενίσχυσης.

5.4.2 ΤΡΟΠΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Η πράσινη ενίσχυση χορηγείται ως ποσοστό της συνολικής αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης που ενεργοποιεί ο/η γεωργός για κάθε συγκεκριμένο έτος.

Τα ποσά που κατανέμονται για την πράσινη ενίσχυση ακολουθούν την ίδια κατανομή με τη βασική ενίσχυση όπως περιγράφεται στην παράγραφο 5.3.3 της παρούσας.

5.4.3 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΓΕΩΡΓΩΝ

Οι δικαιούχοι γεωργοί τηρούν σε όλα τα επιλέξιμα αγροτεμάχια τους τις γεωργικές πρακτικές που είναι επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον. Οι επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον γεωργικές πρακτικές είναι οι εξής:

- **Διαφοροποίηση καλλιεργειών***
- **Ύπαρξη περιοχής οικολογικής εστίασης στη γεωργική έκταση**
- **Διατήρηση των υφιστάμενων μόνιμων βιοσκοτόπων**

Για τους/τις γεωργούς που συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που ορίζονται στο άρθρο 29 παράγραφος 1 του Καν. (ΕΚ) αριθ. 834/2007 όσον αφορά τη βιολογική γεωργία, **τα αγροτεμάχια που χρησιμοποιούνται για βιολογική παραγωγή** σύμφωνα με το άρθρο 11 του Καν.(ΕΚ) αριθ. 834/2007, **εξαιρούνται** από την υποχρέωση τήρησης των υποχρεώσεων των ανωτέρω πρακτικών.

5.4.3.1 ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

1. Όταν η αρόσιμη γη του/της γεωργού καλύπτει έκταση **μεταξύ 10 και 30 εκταρίων** πρέπει να υπάρχουν **τουλάχιστον δύο διαφορετικές καλλιέργειες** σε αυτή την αρόσιμη γη. Η κύρια καλλιέργεια δεν πρέπει να καλύπτει περισσότερο από το **75%** αυτής της αρόσιμης γης.

Όταν η αρόσιμη γη του/της γεωργού καλύπτει έκταση **πάνω από 30 εκτάρια**, πρέπει να υπάρχουν **τουλάχιστον τρεις διαφορετικές καλλιέργειες** σε αυτή την αρόσιμη γη. Η κύρια καλλιέργεια δεν πρέπει να καλύπτει πάνω από το **75%** αυτής της αρόσιμης γης και οι δύο κύριες καλλιέργειες δεν πρέπει να καλύπτουν από κοινού πάνω από το **95%** αυτής της αρόσιμης γης.

2. Με την επιφύλαξη του αριθμού των καλλιεργειών που απαιτούνται σύμφωνα με την παράγραφο 1, τα ανώτατα όρια δεν εφαρμόζονται στις εκμεταλλεύσεις όπου αγρωστώδη ή λοιπά ποώδη κτηνοτροφικά φυτά ή γη υπό αγρανάπαυση ή καλλιέργειες κάτω από το νερό για σημαντικό μέρος του έτους ή για σημαντικό μέρος του κύκλου καλλιέργειας καλύπτουν άνω του 75% της αρόσιμης γης. Στις περιπτώσεις αυτές, η κύρια καλλιέργεια στην υπόλοιπη αρόσιμη έκταση δεν καλύπτει άνω του 75% της υπόλοιπης αυτής αρόσιμης γης, εκτός εάν η υπόλοιπη αυτή έκταση καλύπτεται από αγρωστώδη ή λοιπά ποώδη κτηνοτροφικά φυτά ή γη υπό αγρανάπαυση.

3. Για τους σκοπούς της διαφοροποίησης, ως «**καλλιέργεια**» νοείται αδιακρίτως:

- i. η καλλιέργεια οποιουδήποτε εκ των διαφορετικών γενών που ορίζονται στη βοτανική ταξινόμηση των καλλιεργειών
- ii. η καλλιέργεια οποιουδήποτε εκ των ειδών στην περίπτωση Brassicaceae, Solanaceae και Cucurbitaceae,
- iii. η γη υπό αγρανάπαυση
- iv. τα αγρωστώδη ή άλλα ποώδη κτηνοτροφικά φυτά (κοφτολίβαδα και λόλιουμ)

4. Για τον υπολογισμό των μεριδών των διαφορετικών καλλιεργειών:

- η περίοδος που λαμβάνεται υπόψη είναι το πλέον σημαντικό μέρος της καλλιεργητικής περιόδου.
- σε έκταση όπου εφαρμόζεται συγκαλλιέργεια με δύο ή περισσότερες ταυτόχρονες καλλιέργειες σε διαφορετικές σειρές, κάθε καλλιέργεια υπολογίζεται ως ξεχωριστή όταν καλύπτει τουλάχιστον το 25% της έκτασης. Η έκταση που καλύπτεται από τις διαφορετικές καλλιέργειες υπολογίζεται διαιρώντας την έκταση όπου εφαρμόζεται η συγκαλλιέργεια με τον αριθμό των καλλιεργεών που καλύπτουν τουλάχιστον το 25% της εν λόγω έκτασης, ανεξάρτητα από το πραγματικό μερίδιο μιας καλλιέργειας στην εν λόγω έκταση.
- Σε έκταση με κύρια και επίσπορη καλλιέργεια, η έκταση θεωρείται ότι καλύπτεται μόνο με την κύρια καλλιέργεια.

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗ

Η διαφοροποίηση των καλλιεργειών σύμφωνα με την παράγραφο 5.4.3.1 δεν εφαρμόζεται στις εξής περιπτώσεις γεωργικών εκμεταλλεύσεων:

α. Όταν η αρόσιμη γη καλλιεργείται εξ ολοκλήρου με καλλιέργειες κάτω από το νερό για σημαντικό μέρος του έτους ή για σημαντικό μέρος του κύκλου καλλιέργειας.

β. Όταν ποσοστό μεγαλύτερο του 75% της αρόσιμης γης:

- χρησιμοποιείται για την παραγωγή αγρωστωδών ή λοιπών ποωδών κτηνοτροφικών φυτών,
- καλλιεργείται με καλλιέργειες ψυχανθών
- χρησιμοποιείται ως γη υπό αγρανάπαυση
- ή αποτελεί συνδυασμό των ανωτέρω χρήσεων,

γ. Όταν ποσοστό μεγαλύτερο του 75% της επιλέξιμης γεωργικής έκτασης:

- αποτελεί μόνιμο βοσκότοπο,
- χρησιμοποιείται για την παραγωγή αγρωστωδών ή λοιπών ποωδών κτηνοτροφικών φυτών
- ή καλλιεργείται με καλλιέργειες κάτω από νερό για σημαντικό μέρος του έτους ή για σημαντικό μέρος του κύκλου καλλιέργειας
- ή αποτελεί συνδυασμό των ανωτέρω χρήσεων

5.4.3.2 ΥΠΑΡΞΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

1. Όταν η αρόσιμη γη μιας εκμετάλλευσης καλύπτει **περισσότερα από 15 εκτάρια**, οι γεωργοί διασφαλίζουν ότι, από την 1η Ιανουαρίου 2022, μια έκταση αντιστοιχούσα τουλάχιστον στο 5 % της αρόσιμης γης της εκμετάλλευσης που δήλωσε ο/η γεωργός **αποτελεί περιοχή οικολογικής εστίασης**. Οι εν λόγω περιοχές είναι στη **διάθεση του/της γεωργού** και **εφαπτόμενες** στην αρόσιμη έκταση.

Περιοχές οικολογικής εστίασης ορίζονται τα ακόλουθα στοιχεία:

α. Γη υπό αγρανάπαυση, με συντελεστή στάθμισης 1

β. Χαρακτηριστικά τοπίου:

- **Δενδροστοιχίες** υπό την προϋπόθεση ότι η διάμετρος των κομών των δένδρων υπερβαίνει το ένα μέτρο και η μεταξύ των κομών απόσταση δεν υπερβαίνει τα πέντε μέτρα. Το στοιχείο αυτό υπολογίζεται ως έκταση με συντελεστή μετατροπής 5 και στάθμισης 2,
- **Συστάδες δένδρων** με αλληλεπικαλυπτόμενες κόμες και οι θαμνώνες, με μέγιστη αποδεκτή έκταση τα 0,3 εκτάρια και συντελεστή στάθμισης 1,5.

- **Τάφροι**, περιλαμβανομένων ανοικτών υδάτινων ρευμάτων για σκοπούς άρδευσης ή αποστράγγισης, εξαιρουμένων των καναλιών που κατασκευάζονται από σκυρόδεμα. Ο συντελεστής μετατροπής είναι 5 και στάθμισης 2.
- **Ζώνες ανάσχεσης** κατά μήκος των υδατορεμάτων και λοιπών υδάτινων όγκων, που συνίστανται σε **ακαλλιέργητο περιθώριο ενός μέτρου** σύμφωνα με το πρότυπο της Καλής Γεωργικής και Περιβαλλοντικής Κατάστασης της Πολλαπλής Συμμόρφωσης για τα ύδατα. Ο συντελεστής μετατροπής είναι 6 και στάθμισης 1,5.
  - Η έκταση του ανωτέρω ακαλλιέργητου περιθωρίου η οποία αφορά σε τεμάχια ενταγμένα στη Δράση M10.1.04, τα οποία εφάπτονται σε επιφανειακά ύδατα, και η οποία συμπληρώνεται και χρησιμοποιείται για την τήρηση των δεσμεύσεων της Δράσης εξαιρείται από τη λήψη ενίσχυσης στο πλαίσιο της δράσης 10.1.4 προκειμένου να αποφεύγεται περίπτωση διπλής χρηματοδότησης του ακαλλιέργητου περιθωρίου αυτού.

γ. Εκτάσεις με καλλιέργεια που έχει ικανότητες δέσμευσης του αζώτου (ψυχανθή), με συντελεστή στάθμισης 1, όπου περιλαμβάνονται φυτά των ακόλουθων γενών και ειδών:

- i. Medicago sativa (Μηδική)
- ii. Phaseolus spp. (Φασόλια)
- iii. Vigna spp. (Μαυρομάτικα κ.α.)
- iv. Lotus corniculatus (Λωτός)
- v. Cicer spp. (Ρεβύθια)
- vi. Trifolium spp. (Τριφύλλια)
- vii. Vicia faba (Βρώσιμα κουκιά)
- viii. Lens culinaris (Φακές)
- ix. Lupinus spp. (Λούπινα)
- x. Pisum spp. (Μπιζέλια)
- xi. Vicia spp. (Βίκος κ.α.)

Σε γη υπό αγρανάπαυση και εκτάσεις με καλλιέργεια ψυχανθών που δηλώνονται ως Περιοχές Οικολογικής Εστίασης, **απαγορεύεται η χρήση προϊόντων φυτοπροστασίας**.

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΑΡΞΗ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

Η ύπαρξη περιοχής οικολογικής δεν απαιτείται στις εξής περιπτώσεις:

α. Όταν ποσοστό μεγαλύτερο του 75% της **αρόσιμης γης**:

- χρησιμοποιείται για την παραγωγή αγρωστωδών ή λοιπών ποωδών κτηνοτροφικών φυτών,
- χρησιμοποιείται ως γη υπό αγρανάπαυση,
- καλλιεργείται με καλλιέργειες ψυχανθών,
- ή αποτελεί συνδυασμό των ανωτέρω χρήσεων

β. Όταν ποσοστό μεγαλύτερο του 75% της επιλέξιμης **γεωργικής έκτασης**:

- αποτελεί μόνιμο βοσκότοπο,

- χρησιμοποιείται για την παραγωγή αγρωστωδών ή λοιπών ποωδών κτηνοτροφικών φυτών,
- καλλιεργείται με καλλιέργειες κάτω από νερό για σημαντικό μέρος του έτους ή για σημαντικό μέρος του κύκλου καλλιέργειας,
- ή αποτελεί συνδυασμό των ανωτέρω χρήσεων

Αρόσιμη έκταση εκμετάλλευσης	Καμία υποχρέωση	Κύρια καλλιέργεια	2 κύριες καλλιέργειες	Περιοχής Οικολογικής Εστίασης ΕΦΑ≥5%
<10 εκτάρια	✓			
10-15 εκτάρια		✓		
15-30 εκτάρια		✓		✓
>30 εκτάρια		✓	✓	✓

Πίνακας 3, Οι υποχρεώσεις του πρασινίσματος συνοπτικά

5.4.3.3 ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΜΟΝΙΜΩΝ ΒΟΣΚΟΤΟΠΩΝ

Στις εκτάσεις μόνιμων βοσκότοπων που βρίσκονται εντός των περιοχών του Δικτύου Φύση 2000 (Natura), δεν επιτρέπεται η άροση, καθώς και η αλλαγή της γεωργικής τους χρήσης από μόνιμους βοσκότοπους.

Η αναλογία της γης που αποτελεί μόνιμο βοσκότοπο προς τη συνολική γεωργική έκταση που δηλώνεται κατ' έτος από τους/τις γεωργούς στην αίτηση ενίσχυσης, δεν μειώνεται κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 5% σε σύγκριση με την αναλογία αναφοράς που καθορίζεται με βάση το αρ. 45, παρ. 2, του Καν. (ΕΕ) 1307/2013. Οι γεωργοί οι οποίοι/-ες επιθυμούν να αλλάξουν τη χρήση εκτάσεων που αποτελούν μόνιμους βοσκότοπους, αιτούνται προηγουμένως άδεια από τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., η οποία δύναται να χορηγείται, εφόσον δεν προκύπτει μείωση της ετήσιας αναλογίας μονίμων βοσκότοπων προς το σύνολο των γεωργικών εκτάσεων σε σχέση με την αντίστοιχη αναλογία αναφοράς. Σε περίπτωση υπέρβασης του ποσοστού μείωσης της αναλογίας μονίμων βοσκότοπων προς τη συνολική γεωργική έκταση σε εθνικό επίπεδο σε σχέση με την αντίστοιχη αναλογία αναφοράς, ο Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. προβαίνει στις απαραίτητες ενέργειες ώστε να συμμορφωθούν οι γεωργοί, που έχουν κάνει τις μεγαλύτερες αναλογικά υπερβάσεις, προκειμένου η μεταβολή της αναλογίας να παραμείνει εντός του προβλεπόμενου ορίου σε εθνικό επίπεδο.

5.4.3.4 ΓΗ ΥΠΟ ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΗ

Στο πλαίσιο τήρησης των υποχρεώσεων του πρασινίσματος, κατά παρέκκλιση για το έτος υποβολής αιτήσεων 2022:

- η γη υπό αγρανάπαυση μπορεί να θεωρηθεί ως χωριστή καλλιέργεια ακόμη και αν έχει βοσκηθεί ή έχει πραγματοποιηθεί σε αυτή συγκομιδή για σκοπούς παραγωγής ή έχει καλλιεργηθεί με εαρινές καλλιέργειες.
- η γη υπό αγρανάπαυση μπορεί να θεωρηθεί ως περιοχή οικολογικής εστίασης, ακόμη και αν έχει βοσκηθεί ή έχει πραγματοποιηθεί σε αυτή συγκομιδή για σκοπούς παραγωγής ή έχει καλλιεργηθεί με εαρινές καλλιέργειες. Στις εν λόγω εκτάσεις επιτρέπεται η χρήση φυτοπροστατευτικών προϊόντων, για σκοπούς παραγωγής ή καλλιέργειας.

Οι εν λόγω εκτάσεις οι οποίες δηλώνονται ως καλλιέργειες ξεχωριστής ομάδας καλλιέργειας (ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΗ ΠΑΡΕΚΚΛΙΣΗΣ ΚΟΚ 6.1) εξαιρούνται από τη χορήγηση συνδεδεμένων ενισχύσεων.

Από την παρέκκλιση αποκλείονται όσα αγροτεμάχια είναι ενταγμένα σε μέτρα αγροτικής ανάπτυξης του ΠΑΑ 2014-2020.

5.5 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΓΕΩΡΓΟΥΣ ΝΕΑΡΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ

5.5.1 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ – ΟΡΟΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ

1. Η ενίσχυση για γεωργούς νεαρής ηλικίας χορηγείται ετησίως σε δικαιούχους του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης, με την προϋπόθεση να είναι **νέοι/-ες γεωργοί**.

2 Για τους σκοπούς του εν λόγω καθεστώτος, **ως γεωργοί νεαρής ηλικίας, με πρώτη υποβολή ενιαίας αίτησης ενίσχυσης για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης το 2022** νοούνται:

α. Τα **Φυσικά Πρόσωπα**, εφόσον:

- δημιουργούν για πρώτη φορά γεωργική εκμετάλλευση ως επικεφαλής της εκμετάλλευσης ή
- έχουν ήδη εγκατασταθεί κατά τη διάρκεια των πέντε ετών που προηγούνται της πρώτης υποβολής αίτησης για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης
- είναι ηλικίας **έως 40 ετών** κατά το έτος υποβολής της αίτησης

Για το έτος υποβολής 1^{ης} αίτησης το 2022, ως νέοι/-ες γεωργοί θεωρούνται:

- όσοι/-ες γεννήθηκαν από 01.01.1982 έως 31.12.2004
- το έτος έναρξης γεωργικής δραστηριότητας τους προσδιορίζεται από το έτος 2017 **και μετά**.

β. **Τα Νομικά Πρόσωπα (ή Ιερές Μονές), ανεξάρτητα από τη νομική τους μορφή, εφόσον πληρούνται οι ακόλουθες προϋποθέσεις:**

- Το νομικό πρόσωπο δικαιούται ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης και έχει ενεργοποιήσει δικαιώματα ενίσχυσης ή δηλώσει επιλέξιμα εκτάρια.
- **Τουλάχιστον ένα από τα φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στο κεφάλαιο και στη διαχείριση του νομικού προσώπου είναι νέος/-α γεωργός, δηλαδή:**
- γεννήθηκε από 01.01.1982 έως 31.12.2004.
- το έτος έναρξης γεωργικής δραστηριότητας του ταυτίζεται με το έτος έναρξης καθηκόντων στο Νομικό Πρόσωπο, από το **έτος 2017 και μετά**.
- ασκεί αποτελεσματικό και μακροχρόνιο έλεγχο επί του νομικού προσώπου όσον αφορά στις αποφάσεις που σχετίζονται με τη διαχείριση, τα κέρδη και τους χρηματοοικονομικούς για κάθε έτος υποβολής αίτησης ενίσχυσης από το νομικό πρόσωπο στο πλαίσιο του καθεστώτος γεωργών νεαρής ηλικίας, είτε αποκλειστικά είτε από κοινού με άλλους γεωργούς («οικονομικοί διαχειριστές») σε αυτό.
- Ως μακροχρόνιος έλεγχος ορίζεται χρονικό διάστημα τουλάχιστον 5 ετών και αφορά σε **νέους/-ες γεωργούς με ποσοστό κατοχής/μερίδιο στο κεφαλαίου του νομικού προσώπου μεγαλύτερο του 50% ώστε να μην ασκείται αρνησικυρία**.

Υπό τους εξής όρους:

- ως πρώτη υποβολή αίτησης για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης νοείται η πρώτη υποβολή αίτησης ενίσχυσης του νομικού προσώπου στο πλαίσιο του καθεστώτος των νέων γεωργών.
- ως δημιουργία εκμετάλλευσης για πρώτη φορά, νοείται η εγκατάσταση των νέων γεωργών που ασκούν έλεγχο επί του νομικού προσώπου. Σε περίπτωση που περισσότεροι νέοι γεωργοί

έχουν αποκτήσει έλεγχο επί του νομικού προσώπου σε διαφορετικές χρονικές στιγμές, ως χρόνος της «δημιουργίας» θεωρείται η απότητη του ελέγχου που προηγείται χρονικά.

3. Ως νέοι/-ες γεωργοί, επίσης νοούνται:

α. Τα φυσικά πρόσωπα που εντάχθηκαν στο καθεστώς γεωργών νεαρής ηλικίας τα έτη 2018 – 2021.

β. Τα νομικά πρόσωπα (ή οι Ιερές Μονές) που εντάχθηκαν στο καθεστώς γεωργών νεαρής ηλικίας τα έτη 2018 – 2021. Σε περίπτωση που πολλά φυσικά πρόσωπα, συμπεριλαμβανομένων και προσώπου(-ων) που δεν είναι γεωργός/-οί νεαρής ηλικίας, συμμετέχουν στο κεφάλαιο ή στη διαχείριση του νομικού προσώπου, ο/η γεωργός/-οί νεαρής ηλικίας, για κάθε έτος για το οποίο το νομικό πρόσωπο υποβάλλει αίτηση ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος γεωργών νεαρής ηλικίας, είναι σε θέση να ασκεί/-ούν τον εν λόγω αποτελεσματικό και μακροχρόνιο έλεγχο.

Η ενίσχυση παύει να χορηγείται, εάν όλοι γεωργοί νεαρής ηλικίας που πληρούν τα κριτήρια έχουν παύσει να ασκούν τον έλεγχο επί του νομικού προσώπου.

5.5.2 ΤΡΟΠΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

1. Το ύψος της ενίσχυσης για γεωργούς νεαρής ηλικίας υπολογίζεται κάθε χρόνο, με τον πολλαπλασιασμό των ενεργοποιηθέντων δικαιωμάτων από το νέο γεωργό, με συντελεστή που αντιστοιχεί σε ποσοστό μεταξύ 25% έως 50% της μέσης αξίας των δικαιωμάτων ενίσχυσης που κατέχει ή μισθώνει ο/η γεωργός.
2. Η ενίσχυση χορηγείται μέχρι ανώτατου ορίου 25 δικαιωμάτων για κάθε δικαιούχο.
3. Η ενίσχυση χορηγείται για περίοδο πέντε ετών ανά δικαιούχο αρχής γενομένης από την πρώτη υποβολή της αίτησης ενίσχυσης για γεωργούς νεαρής ηλικίας που οδηγεί σε πληρωμή του καθεστώτος.

5.6 ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΜΙΚΡΟΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΩΝ

5.6.1 ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΑΠΕΝΤΑΞΗ ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

1. Το 2015 θεσπίστηκε το καθεστώς των μικρών καλλιεργητών, στο οποίο εντάχθηκαν οι γεωργοί, πληρώντας ορισμένες προϋποθέσεις.
2. Γεωργοί, οι οποίοι/-ες το 2022 λαμβάνουν δικαιώματα ενίσχυσης λόγω κληρονομιάς από γεωργό που συμμετείχε στο καθεστώς των μικροκαλλιεργητών, είναι επιλέξιμοι για συμμετοχή στο εν λόγω καθεστώς, εφόσον ισχύουν σωρευτικά οι παρακάτω προϋποθέσεις:
  - (α) πληρούν τις προϋποθέσεις υπαγωγής στο καθεστώς βασικής ενίσχυσης
  - (β) κληρονομούν το σύνολο των δικαιωμάτων ενίσχυσης, που κατείχε ο/η γεωργός, από τον οποίο μεταβιβάζονται τα δικαιώματα ενίσχυσης.
3. Γεωργοί, οι οποίοι/-ες εντάχθηκαν στο καθεστώς το έτος 2015 ή το 2016 ή το 2017 ή το 2018 ή το 2019 ή το 2020 ή το 2021, βάσει της δυνατότητας του σημείου (β) και δεν επιθυμούν παραμονή στο καθεστώς των μικροκαλλιεργητών το 2022, μπορούν να απενταχθούν από αυτό δηλώνοντας την σχετική πρόθεση τους στην ΕΑΕ 2022. Όσοι επιλέγουν να απενταχθούν, δεν έχουν πλέον δικαίωμα επανένταξης στο εν λόγω καθεστώς.

5.6.2 ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

1. Τα δικαιώματα βασικής ενίσχυσης, που κατέχουν γεωργοί που συμμετέχουν στο καθεστώς των μικροκαλλιεργητών υπόκεινται στους κανόνες της μεταβίβασης δικαιωμάτων.

2. Οι γεωργοί που συμμετέχουν στο καθεστώς των μικροκαλλιεργητών, **εξαιρούνται** από τις γεωργικές δραστηριότητες που προβλέπονται για την τήρηση των γεωργικών πρακτικών επωφελών για το κλίμα και το περιβάλλον, ανεξαρτήτως του αριθμού των εκταρίων που δηλώνουν.

3. Οι γεωργοί που συμμετέχουν στο καθεστώς των μικροκαλλιεργητών, **εξαιρούνται** από την επιβολή διοικητικής κύρωσης σε περίπτωση μη τήρησης των κανόνων της πολλαπλής συμμόρφωσης του άρθρου 93 του κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013.

5.6.3 ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Το ποσό της ετήσιας ενίσχυσης για κάθε γεωργό που συμμετέχει στο καθεστώς των μικροκαλλιεργητών ορίζεται ίσο προς τη συνολική αξία των ενισχύσεων που πρέπει να χορηγούνται ετησίως στο γεωργό, σύμφωνα με τους Τίτλους III και IV του κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013 (δηλ, άθροισμα βασικής ενίσχυσης, πράσινης ενίσχυσης, ενίσχυσης για γεωργούς νεαρής ηλικίας, συνδεδεμένων ενισχύσεων και ειδικής ενίσχυσης βάμβακος). Το ως άνω ποσό, **δεν υπερβαίνει το ποσό των 1.250€**.

'Όταν το άθροισμα των εν λόγω ποσών για συγκεκριμένο γεωργό υπερβαίνει το ποσό των 1.250€, κάθε ποσό μειώνεται κατ' αναλογία.

5.7 ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΣΤΗΡΙΞΗ

1. Σε εφαρμογή των άρθρων 52-53 του κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013, το έτος 2022 χορηγείται συνδεδεμένη στήριξη για τα παρακάτω προϊόντα:

1. Ρύζι
2. Σκληρό Σίτο
3. Βόειο κρέας
4. Βιομηχανική τομάτα
5. Πορτοκάλια χυμοποίησης
6. Αιγοπρόβειο κρέας
7. Κορινθιακή σταφίδα
8. Όσπρια ανθρώπινης κατανάλωσης
9. Πρωτεΐνούχα κτηνοτροφικά ψυχανθή
10. Σπόροι σποράς
11. Σπαράγγια
12. Μεταξοσκώληκες
13. Σακχαρότευτλα
14. Ειδική συνδεδεμένη ενίσχυση για τους/τις γεωργούς που εκτρέφουν βοοειδή, διέθεταν ειδικά δικαιώματα με βάση τον καν. (Ε.Κ) 73/2009, και δεν δηλώνουν επιλέξιμες εκτάσεις
15. Ροδάκινα προς χυμοποίηση
16. Ειδική συνδεδεμένη ενίσχυση για τους/τις γεωργούς που εκτρέφουν αιγοπρόβατα, διέθεταν ειδικά δικαιώματα με βάση τον καν. (Ε.Κ) 73/2009, και δεν δηλώνουν επιλέξιμες εκτάσεις
17. Καρποί με κέλυφος
18. Μήλα
19. Πρωτεΐνούχα Κτηνοτροφικά Σανοδοτικά Ψυχανθή

2. Οι όροι και οι προϋποθέσεις χορήγησης των ενισχύσεων αυτών περιγράφονται σε σχετικές Υπουργικές αποφάσεις.

5.8 ΕΙΔΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΒΑΜΒΑΚΙ

1. Στους/στις γεωργούς που παράγουν βαμβάκι υπαγόμενο στον κωδικό ΣΟ520100 χορηγείται ενίσχυση σύμφωνα με τους όρους των άρθρων 56-60 του κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013.
2. Η ενίσχυση αυτή χορηγείται με βάση την επιλέξιμη έκταση που καλλιεργείται με βαμβάκι από κάθε δικαιούχο.
3. Λεπτομερείς διατάξεις για τους όρους και τις προϋποθέσεις της ενίσχυσης αυτής περιγράφονται στην υπ' αριθ. 1178/27361/10.03.2015 Υπουργική Απόφαση όπως ισχύει.

6 ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ

Δικαιούχοι που λαμβάνουν άμεσες ενισχύσεις δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, ενισχύσεις δυνάμει των άρθρων 46 και 47 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 και ετήσιες πριμοδοτήσεις δυνάμει του άρθρου 21 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β), των άρθρων 28 έως 31 και των άρθρων 33 και 34 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013, οφείλουν να τηρούν τις κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης που απορρέουν από την ενωσιακή νομοθεσία και στα πρότυπα για την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση των εκτάσεων που θεσπίζονται σε εθνικό επίπεδο, όπως απαριθμούνται στο παράρτημα II του Κανονισμού 1306/13, όσον αφορά τους ακόλουθους τομείς:

- α) περιβάλλον, κλιματική αλλαγή και καλή γεωργική κατάσταση των εκτάσεων,
- β) δημόσια υγεία και υγεία των ζώων και των φυτών,
- γ) καλή μεταχείριση των ζώων.

Εφόσον ο/η δικαιούχος δεν τηρεί τους κανόνες πολλαπλής συμμόρφωσης, του επιβάλλεται διοικητική κύρωση. Ωστόσο δεν εφαρμόζεται διοικητική κύρωση στους/τις δικαιούχους που συμμετέχουν στο καθεστώς για τους μικροκαλλιεργητές που αναφέρεται στον τίτλο V του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.

Οι υποχρεώσεις των γεωργών σε σχέση με τις παραπάνω απαιτήσεις, περιγράφονται αναλυτικά στην κατ' έτος εκδιδόμενη εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ για την πολλαπλή συμμόρφωση.

7 ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΑΜΕΣΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Στο πλαίσιο εφαρμογής της κοινής αγροτικής πολιτικής, λαμβάνονται όλα τα μέτρα που είναι αναγκαία προκειμένου να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με τη νομοθεσία που διέπει τα καθεστώτα ενίσχυσης.

Σημαντικό μέτρο για την προστασία των γεωργικών ταμείων, αποτελεί η επιβολή αποτελεσματικών, αποτρεπτικών και αναλογικών κυρώσεων και εφόσον κρίνεται αναγκαίο, η κίνηση νομικών διαδικασιών προς το σκοπό αυτό, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τα με τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τις δεσμεύσεις ή άλλες υποχρεώσεις που αφορούν τους όρους χορήγησης της ενίσχυσης ή της στήριξης που προβλέπονται στην τομεακή γεωργική νομοθεσία.

Η επαλήθευση των όρων επιλεξιμότητας, των δεσμεύσεων και άλλων υποχρεώσεων, διαπιστώνεται με τη διενέργεια μηχανογραφικών διασταυρωτικών, διοικητικών και επιτοπίων ελέγχων.

Το παρόν κεφάλαιο, αναφέρεται στον υπολογισμό των μειώσεων και κυρώσεων οι οποίες εφαρμόζονται:

1. επί των άμεσων ενισχύσεων που χορηγούνται σε γεωργό, σε περίπτωση εκπρόθεσμης υποβολής ενιαίας αίτησης ενίσχυσης.
2. σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τις δεσμεύσεις ή άλλες υποχρεώσεις που απορρέουν από την εφαρμογή των κανόνων στήριξης στα καθεστώτα ενίσχυσης με βάση την έκταση που απαριθμούνται στο παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.
3. λόγω μη τήρησης των υποχρεώσεων της πολλαπλής συμμόρφωσης επί των άμεσων ενισχύσεων και των ενισχύσεων των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης, με την εξαίρεση του καθεστώτος των μικροκαλλιεργητών.

7.1 ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΗΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

7.1.1 ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΗ ΥΠΟΒΟΛΗ

1. Εκτός από τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας και τις εξαιρετικές περιστάσεις η υποβολή **μετά** την καταληκτική ημερομηνία (**υποβολή μετά τις 14 Ιουλίου 2022**) της ενιαίας αίτησης ενίσχυσης, συνεπάγεται:

ι) μείωση των ποσών που ο/η κάτοχος εκμετάλλευσης θα είχε δικαιώματα να λάβει ως ενίσχυση, εάν η αίτηση είχε υποβληθεί εμπρόθεσμα, **κατά 1% ανά εργάσιμη ημέρα**

ii) σε περίπτωση υποβολής αίτησης χορήγησης δικαιωμάτων ενίσχυσης (πχ χορήγηση δικαιωμάτων από το Εθνικό Απόθεμα), μείωση των ποσών που πρέπει να καταβληθούν κατά το συγκεκριμένο έτος σε σχέση με τα δικαιώματα ενίσχυσης που πρόκειται να χορηγηθούν στον/την δικαιούχο, **κατά 3% ανά εργάσιμη ημέρα**

2. Σε περίπτωση καθυστέρησης **μεγαλύτερης** των **25 ημερολογιακών ημερών** (δηλαδή υποβολής της αίτησης **μετά την Δευτέρα 8 Αυγούστου 2022**), η αίτηση θεωρείται ως **μη αποδεκτή** και δεν χορηγούνται στον/την δικαιούχο δικαιώματα ενίσχυσης ούτε, κατά περίπτωση, αυξάνεται η αξία των δικαιωμάτων ενίσχυσης.

7.1.2 ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΙΤΗΣΗΣ

Εκτός από τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας και τις εξαιρετικές περιστάσεις, η υποβολή τροποποίησης της ενιαίας αίτησης **μετά την Πέμπτη 14 Ιουλίου 2022 και μέχρι Δευτέρα 8 Αυγούστου 2022**, συνεπάγεται **μείωση κατά 1% ανά εργάσιμη ημέρα** των ποσών που σχετίζονται με την πραγματική χρήση των συγκεκριμένων αγροτεμαχίων.

Οι τροποποιήσεις της ενιαίας αίτησης ή της αίτησης πληρωμής γίνονται αποδεκτές μόνον έως την τελευταία δυνατή ημερομηνία για εκπρόθεσμη υποβολή της ενιαίας.

Πίνακας 4, Κυρώσεις έτους 2022 σε περίπτωση εκπρόθεσμης υποβολής

Αριθμός ημέρας	Ημερομηνία υποβολής ενιαίας αίτησης	Ποσοστό μείωσης επί των δικαιούμενων ποσών	Ποσοστό μείωσης επί του ποσού των δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης που χορηγούνται για πρώτη φορά το 2022
0	Πέμπτη, 14 Ιούλιος 2022	0%	0%
1	Παρασκευή, 15 Ιούλιος 2022	1%	3%
2	Σάββατο, 16 Ιούλιος 2022	1%	3%
3	Κυριακή, 17 Ιούλιος 2022	1%	3%
4	Δευτέρα, 18 Ιούλιος 2022	2 %	6%
5	Τρίτη, 19 Ιούλιος 2022	3%	9%
6	Τετάρτη, 20 Ιούλιος 2022	4%	12%
7	Πέμπτη, 21 Ιούλιος 2022	5%	15%
8	Παρασκευή, 22 Ιούλιος 2022	6%	18%
9	Σάββατο, 23 Ιούλιος 2022	6%	18%
10	Κυριακή, 24 Ιούλιος 2022	6%	18%
11	Δευτέρα, 25 Ιούλιος 2022	7%	21%
12	Τρίτη, 26 Ιούλιος 2022	8%	24%
13	Τετάρτη, 27 Ιούλιος 2022	9%	27%
14	Πέμπτη, 28 Ιούλιος 2022	10%	30%
15	Παρασκευή, 29 Ιούλιος 2022	11%	33%
16	Σάββατο, 30 Ιούλιος 2022	11%	33%
17	Κυριακή, 31 Ιούλιος 2022	11%	33%
18	Δευτέρα, 1 Αύγουστος 2022	12%	36%
19	Τρίτη, 2 Αύγουστος 2022	13%	39%
20	Τετάρτη, 3 Αύγουστος 2022	14%	42%
21	Πέμπτη, 4 Αύγουστος 2022	15%	45%
22	Παρασκευή, 5 Αύγουστος 2022	16%	48%
23	Σάββατο, 6 Αύγουστος 2022	16%	48%
24	Κυριακή, 7 Αύγουστος 2022	16%	48%
25	Δευτέρα, 8 Αύγουστος 2022	17%	51%
26	Τρίτη, 9 Αύγουστος 2022	μη αποδεκτή αίτηση	

7.2 ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΆΛΛΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΤΑ ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΕΚΤΑΣΗ

Η παρούσα παράγραφος, αναφέρεται στον τρόπο υπολογισμού των μειώσεων που εφαρμόζονται στα καθεστώτα στρεμματικής ενίσχυσης (καθεστώτα ενίσχυσης τίτλων III, IV και V του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013) και στα μέτρα στήριξης βάσει έκτασης.

Συγκεκριμένα, αναφέρεται:

- Στα καθεστώτα στρεμματικής ενίσχυσης :
  - Βασική ενίσχυση
  - Πράσινη ενίσχυση
  - Ενίσχυση για γεωργούς νεαρής ηλικίας
  - Συνδεδεμένες ενισχύσεις με βάση την έκταση
  - Ειδική ενίσχυση για το βαμβάκι
  - Ενίσχυση για μικροκαλλιεργητές
- Μέτρα στήριξης στα μικρά νησιά Αιγαίου Πελάγους του Κεφαλαίου IV του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 229/2013
- Στα μέτρα στήριξης βάσει έκτασης της Αγροτικής Ανάπτυξης

7.2.1 ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΜΕ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ, ΤΙΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΤΙΣ ΆΛΛΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

1. Εάν διαπιστωθεί ότι ο/η δικαιούχος δεν συμμορφώνεται με τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τις δεσμεύσεις ή άλλες υποχρεώσεις που αφορούν τους όρους χορήγησης της ενίσχυσης ή της στήριξης που προβλέπονται στην τομεακή γεωργική νομοθεσία, η ενίσχυση δεν καταβάλλεται ή ανακαλείται εν όλων ή εν μέρει, και, κατά περίπτωση, δεν χορηγούνται ή ανακαλούνται τα αντίστοιχα δικαιώματα ενίσχυσης. Με την επιφύλαξη τυχόν μειώσεων και αποκλεισμών από τις ενισχύσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τους κανόνες της πολλαπλής συμμόρφωσης, επιβάλλονται επίσης διοικητικές κυρώσεις.

2. Διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται στους/στις δικαιούχους της ενίσχυσης ή της στήριξης, συμπεριλαμβανομένων ομάδων ή ενώσεων αυτών, που δεσμεύονται από υποχρεώσεις τήρησης όρων χορήγησης.

3. Οι διοικητικές κυρώσεις είναι αναλογικές και διαβαθμισμένες βάσει της σοβαρότητας, της έκτασης, της διάρκειας και της επανάληψης της διαπιστούμενης μη συμμόρφωσης και έχουν τις ακόλουθες μορφές:

- i. μείωση του ποσού ενίσχυσης που έχει καταβληθεί ή πρόκειται να καταβληθεί σε σχέση με την αίτηση ενίσχυσης που επηρεάζεται από τη μη συμμόρφωση και/ή σε σχέση με τις αιτήσεις ενίσχυσης για προηγούμενα ή επόμενα έτη,
- ii. καταβολή ποσού υπολογιζόμενου βάσει της ποσότητας και/ή της διάρκειας της μη συμμόρφωσης,
- iii. αποκλεισμός συμμετοχής στο συγκεκριμένο καθεστώς ενίσχυσης.

Μπορεί να φθάσουν μέχρι τον πλήρη αποκλεισμό από ένα ή περισσότερα καθεστώτα ενίσχυσης για ένα ή περισσότερα ημερολογιακά έτη.

4. Κατά παρέκκλιση, όσον αφορά στην πράσινη ενίσχυση, οι διοικητικές κυρώσεις λαμβάνουν τη μορφή μείωσης του ποσού των πληρωμών που έχει καταβληθεί ή πρόκειται να καταβληθεί.

7.2.2 ΚΑΘΕΣΤΩΤΑ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΕΚΤΑΣΗ (ΕΚΤΟΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ)

7.2.2.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Ως έκταση αναφοράς για τον υπολογισμό των ενισχύσεων και των κυρώσεων στο πλαίσιο των καθεστώτων ενίσχυσης με βάση την έκταση (εκτός της πράσινης ενίσχυσης), καθορίζεται η έκταση της καλλιεργητικής ομάδας.

1. Για τους σκοπούς της παρούσας παραγράφου, διακρίνονται οι ακόλουθες καλλιεργητικές ομάδες, κατά περίπτωση:

- i. εκτάσεις που δηλώνονται για σκοπούς ενεργοποίησης των δικαιωμάτων ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης,
- ii. εκτάσεις που συνεπάγονται ενισχύσεις στο πλαίσιο του καθεστώτος για γεωργούς νεαρής ηλικίας,
- iii. εκτάσεις που δηλώνονται στο πλαίσιο μέτρων προαιρετικής συνδεδεμένης στήριξης,
- iv. μία ομάδα για καθεμία από τις εκτάσεις που δηλώνονται στο πλαίσιο κάθε άλλου καθεστώτος στρεμματικής ενίσχυσης ή μέτρου στήριξης βάσει της έκτασης, για το οποίο ισχύει διαφορετικό ποσοστό ενίσχυσης ή στήριξης,
- v. εκτάσεις που δηλώνονται στη στήλη «λοιπές χρήσεις».

2. Εάν η ίδια έκταση χρησιμεύει ως βάση για αίτηση ενίσχυσης στο πλαίσιο περισσότερων του ενός καθεστώτων στρεμματικής ενίσχυσης, η έκταση αυτή λαμβάνεται υπόψη χωριστά για καθένα από τα εν λόγω καθεστώτα ενίσχυσης ή μέτρα στήριξης.

7.2.2.2 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΡΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΕΚΤΑΣΕΩΝ

Θεωρούμε ότι ένα δηλούμενο αγροτεμάχιο δεν πληροί τους όρους επιλεξιμότητας της ενωσιακής νομοθεσίας και ένα μέρος του ή ολόκληρο θεωρείται ως μη επιλέξιμο, όταν:

1. η επιλέξιμη έκταση είναι μικρότερη από 0,05 εκτάρια πλην ελαιοτεμαχίων,
2. η επιλέξιμη έκταση είναι μικρότερη από 0,03 εκτάρια αν πρόκειται για ελαιοτεμάχιο,
3. η επιλέξιμη έκταση είναι μικρότερη από 0,01 εκτάρια αν πρόκειται για ελαιοτεμάχιο που βρίσκεται στα μικρά νησιά του Αιγαίου,
4. δεν καλλιεργείται από τον αιτούντα ή αυτός δεν μπορεί να αποδείξει ότι το καλλιεργεί,
5. αποτελεί αντικείμενο πολλών δηλώσεων από πολλούς/-ές παραγωγούς
6. αποτελεί αντικείμενο αίτησης ενιαίας ενίσχυσης και δεν πληροί τους όρους επιλεξιμότητας του άρθρου 32 του κανονισμού (ΕΕ) 1307/2013, καθ' όλη τη διάρκεια του ημερολογιακού έτους (π.χ. είναι δενδρώνας καρπών με κέλυφος ενταγμένος στο μέτρο της δάσωσης, στο πλαίσιο στήριξης της αγροτικής ανάπτυξης από το ΕΓΤΠΕ (Καν. 1257/1999)).
7. η σπορά και η καλλιέργεια δεν έχουν γίνει σύμφωνα με τους συνήθεις αγρονομικούς κανόνες ή δεν πληρούνται οι όροι επιλεξιμότητας της, προκειμένου για το βαμβάκι.
8. η σπορά δεν είχε ολοκληρωθεί το αργότερο πριν από τις 31 Μαΐου 2022, προκειμένου για το βαμβάκι.

9. η καλλιέργεια, κατά περίπτωση, δεν έχει φτάσει στο στάδιο ανθοφορίας ή δεν παρέμεινε έως 30.06, όπου απαιτείται, ή η συγκομιδή δεν έγινε μετά το στάδιο της γαλακτικής ωρίμανσης.
10. το τιμολόγιο αγοράς πιστοποιημένου σπόρου σποράς σκληρού σίτου, φέρει ημερομηνία μετά τις 31 Ιανουαρίου 2022 ή μετά τις 15/2/2022 στην περίπτωση που υπάρχει δελτίο αποστολής έως 31/1/2022
11. η χρησιμοποιούμενη ποικιλία είναι μη επιλέξιμη σύμφωνα με τα οριζόμενα στις σχετικές υπουργικές αποφάσεις για τα συνδεδεμένα καθεστώτα και την ειδική ενίσχυση για το βαμβάκι.
12. έχει καλλιέργεια για την οποία απαιτείται η χρήση πιστοποιημένου σπόρου σποράς και δεν έχουν υποβληθεί σχετικά παραστατικά (σκληρό σιτάρι, βαμβάκι, βιομηχανική κάνναβη).

7.2.2.3 ΒΑΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΙΣ ΣΤΡΕΜΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ

1. Όσον αφορά τις αιτήσεις ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης, τις αιτήσεις ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος μικροκαλλιεργητών και το καθεστώς για νέους γεωργούς, ισχύουν τα ακόλουθα:

α) εάν ο αριθμός των δηλωθέντων δικαιωμάτων ενίσχυσης υπερβαίνει τον αριθμό των δικαιωμάτων ενίσχυσης που έχει στη διάθεσή του ο/η δικαιούχος, ο αριθμός των δηλωθέντων δικαιωμάτων ενίσχυσης περιορίζεται στον αριθμό των δικαιωμάτων ενίσχυσης που έχει στη διάθεσή του ο/η δικαιούχος.

β) εάν υπάρχει απόκλιση μεταξύ του αριθμού των δηλωθέντων δικαιωμάτων ενίσχυσης και της δηλωθείσας έκτασης, η δηλωθείσα έκταση προσαρμόζεται με βάση το μικρότερο μέγεθος.

Οι περιπτώσεις α) και β) δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση χορήγησης δικαιωμάτων από το Εθνικό Απόθεμα.

2. Στην περίπτωση αιτήσεων ενίσχυσης βάσει καθεστώτων στρεμματικής ενίσχυσης, εάν η προσδιορισθείσα έκταση μιας καλλιεργητικής ομάδας είναι μεγαλύτερη από τη δηλωθείσα με την αίτηση ενίσχυσης, για τον υπολογισμό της ενίσχυσης χρησιμοποιείται η δηλωθείσα έκταση.

3. Με την επιφύλαξη των διοικητικών κυρώσεων σύμφωνα με την παράγραφο 7.2.2.4 της παρούσας, στην περίπτωση των αιτήσεων ενίσχυσης βάσει καθεστώτων στρεμματικής ενίσχυσης, εάν η δηλωθείσα έκταση υπερβαίνει την προσδιορισθείσα έκταση για μια καλλιεργητική ομάδα, η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση την προσδιορισθείσα έκταση για την εν λόγω καλλιεργητική ομάδα.

Ωστόσο, εάν η διαφορά μεταξύ της συνολικής προσδιορισθείσας έκτασης και της συνολικής έκτασης που δηλώνεται για ενίσχυση στο πλαίσιο των καθεστώτων άμεσων ενισχύσεων που προβλέπονται στους τίτλους III, IV και V του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 είναι ίση με 0,1 εκτάριο ή μικρότερη, η προσδιορισθείσα έκταση θεωρείται ίση με τη δηλωθείσα έκταση. Για τον υπολογισμό αυτό λαμβάνονται υπόψη μόνον οι δηλωθείσες ως μεγαλύτερες εκτάσεις όσον αφορά τις καλλιεργητικές ομάδες που αναφέρονται στην παράγραφο 7.2.2.1, στοιχείο 1 της παρούσας.

Η διάταξη του προηγούμενου εδαφίου δεν εφαρμόζεται όταν η διαφορά υπερβαίνει το 20% της συνολικής έκτασης που έχει δηλωθεί για ενισχύσεις.

4. Στην περίπτωση ενίσχυσης για νέους γεωργούς, εάν η έκταση που δηλώνεται στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης υπερβαίνει το όριο των 25 εκταρίων, η δηλωθείσα έκταση μειώνεται με βάση το όριο αυτό.

5. Σε περίπτωση εκτάσεων βοσκοτόπων σε παραγωγή, που δηλώνονται για την ενεργοποίηση δικαιωμάτων, εάν διαπιστωθεί ότι η πυκνότητα βόσκησης είναι μικρότερη από 0,7 ΜΜΖ/ha, ως επιλέξιμη έκταση βοσκοτόπου για την ενεργοποίηση των δικαιωμάτων, λογίζεται αυτή που προκύπτει

μετά από αναγωγή του ελάχιστου συνολικού αριθμού ΜΜΖ που υπολογίζονται βάσει των δηλωθέντων διοικητικά και επιτόπια ελεγχθέντων επιλέξιμων ζώων, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

ΕΙΔΟΣ / ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΖΩΩΝ	ΜΜΖ/ζώο
Αιγοπρόβατα (ανεξαρτήτως ηλικίας και φύλου)	0,15
Αρσενικά και θηλυκά βοοειδή ηλικίας κάτω των 6 μηνών	0,2
Αρσενικά και θηλυκά βοοειδή ηλικίας από 6 έως 24 μηνών	0,6
Αρσενικά και θηλυκά βοοειδή ηλικίας άνω των 24 μηνών	1

(πηλίκο του ελάχιστου συνολικού αριθμού ΜΜΖ δια της ελάχιστης απαιτούμενης πυκνότητας των 0,7 ΜΜΖ/ha).

6. Εάν ο/η κάτοχος της εκμετάλλευσης δεν κατέστη δυνατόν να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του λόγω ανωτέρας βίας ή έκτακτων περιστάσεων, διατηρεί το δικαίωμά του να λάβει ενίσχυση για την έκταση που ήταν επιλέξιμη κατά το χρόνο που προέκυψαν οι λόγοι ανωτέρας βίας ή οι έκτακτες περιστάσεις.

7. Για τον υπολογισμό της ενίσχυσης στο πλαίσιο του καθεστώτος βασικής ενίσχυσης, λαμβάνεται υπόψη ο μέσος όρος της αξίας των διαφόρων δικαιωμάτων ενίσχυσης για τη δηλούμενη έκταση.

7.2.2.4 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ (ΜΕΤΡΑ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΝΗΣΙΩΝ ΑΙΓΑΙΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ, ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ, ΕΙΔΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΤΟ ΒΑΜΒΑΚΙ)

1. Εάν, όσον αφορά μια καλλιεργητική ομάδα όπως αναφέρεται στην παράγραφο 7.2.2.1, η έκταση που δηλώνεται για την εφαρμογή των καθεστώτων στρεμματικής ενίσχυσης (μέτρα στήριξης των Μικρών Νησιών Αιγαίου Πελάγους, συνδεδεμένες ενισχύσεις και ειδική ενίσχυση στο βαμβάκι) υπερβαίνει την έκταση που προσδιορίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 2.1.3. της παρούσας, τότε:

- i.εάν η διαφορά κυμαίνεται μεταξύ του 3% και του 20% ή υπερβαίνει τα δύο (2) εκτάρια, η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση την προσδιορισθείσα έκταση μειωμένη κατά το διπλάσιο της διαπιστωθείσας διαφοράς της προσδιορισθείσας έκτασης.
- ii.εάν η διαφορά υπερβαίνει το 20% της προσδιορισθείσας έκτασης, δεν χορηγείται στρεμματική ενίσχυση ή ενίσχυση βάσει της έκτασης για τη σχετική καλλιεργητική ομάδα.
- iii.εάν η διαφορά υπερβαίνει το 50%, δεν χορηγείται στρεμματική ενίσχυση ή ενίσχυση βάσει της έκτασης για τη σχετική καλλιεργητική ομάδα. Επιπροσθέτως, ο/η δικαιούχος υπόκειται σε πρόσθετη κύρωση ισόποση με την ενίσχυση που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ δηλωθείσας έκτασης και προσδιορισθείσας έκτασης σύμφωνα με την παράγραφο 7.2.2.3. της παρούσας

2. Εάν το ποσό που υπολογίζεται σύμφωνα με τα στοιχεία i), ii) και iii), δεν μπορεί να αποτελέσει εξ ολοκλήρου αντικείμενο συμψηφισμού κατά τη διάρκεια των τριών ημερολογιακών ετών που έπονται του ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης, το υπόλοιπο διαγράφεται.

7.2.2.5 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΓΙΑ ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΒΑΣΙΚΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ, ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΓΙΑ ΓΕΩΡΓΟΥΣ ΝΕΑΡΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ ΤΟΥ ΚΑΘΕΣΤΩΤΟΣ ΓΙΑ ΜΙΚΡΟΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΜΕ ΦΥΣΙΚΑ ή ΆΛΛΑ ΕΙΔΙΚΑ ΜΕΙΟΝΕΚΤΗΜΑΤΑ

1. Εάν, όσον αφορά μια καλλιεργητική ομάδα όπως αναφέρεται στην παράγραφο 7.2.2.1, η έκταση που δηλώνεται για τα καθεστώτα ενισχύσεων τα οποία προβλέπονται στον τίτλο III και στον τίτλο V κεφάλαια 1, 2, 4 και 5 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ.1307/2013 υπερβαίνει την προσδιορισθείσα έκταση, η ενίσχυση ή η στήριξη υπολογίζεται βάσει της προσδιορισθείσας έκτασης με μείωση κατά 1,5 φορά μεγαλύτερη από τη διαφορά που διαπιστώθηκε εάν η εν λόγω διαφορά υπερβαίνει είτε το 3% της προσδιορισθείσας έκτασης είτε τα 2 εκτάρια.

Η διοικητική κύρωση δεν υπερβαίνει το 100 % των ποσών βάσει της δηλωθείσας έκτασης.

2. Εάν δεν έχει ακόμη επιβληθεί διοικητική κύρωση στον/την δικαιούχο σύμφωνα με το στοιχείο 1 για δήλωση έκτασης μεγαλύτερης από την πραγματική για το συγκεκριμένο καθεστώς ενίσχυσης ή μέτρο στήριξης, η διοικητική κύρωση που αναφέρεται στο εν λόγω στοιχείο μειώνεται κατά 50% εάν η διαφορά μεταξύ της δηλωθείσας και της προσδιορισθείσας έκτασης δεν υπερβαίνει το 10% της προσδιορισθείσας έκτασης.

3. Εάν η διοικητική κύρωση που επιβλήθηκε στον/την δικαιούχο μειώθηκε σύμφωνα με το στοιχείο 2 και πρόκειται να του επιβληθεί νέα διοικητική κύρωση όπως αναφέρεται στην παρούσα παράγραφο και στην παράγραφο 7.2.2.7 για το συγκεκριμένο καθεστώς ενίσχυσης ή μέτρο στήριξης για το επόμενο έτος υποβολής αιτήσεων, ο/η δικαιούχος καταβάλλει το σύνολο της διοικητικής κύρωσης για το εν λόγω επόμενο έτος υποβολής αιτήσεων και καταβάλλει το ποσό κατά το οποίο η διοικητική κύρωση που υπολογίστηκε σύμφωνα με την παράγραφο 1 είχε μειωθεί κατ' εφαρμογή του στοιχείου 2.

4. Εάν το ποσό που υπολογίζεται σύμφωνα με τα στοιχεία 1, 2 και 3 δεν μπορεί να αποτελέσει εξολοκλήρου αντικείμενο συμψηφισμού κατά τη διάρκεια των τριών ημερολογιακών ετών που έπονται του ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης, το υπόλοιπο διαγράφεται.

7.2.2.6 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΒΑΜΒΑΚΙ

Με την επιφύλαξη της επιβολής των εφαρμοστέων διοικητικών κυρώσεων σύμφωνα με την παράγραφο 7.2.2.4 της παρούσας, εάν διαπιστωθεί ότι ο/η δικαιούχος δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από το άρθρο 61 παράγραφοι 1 και 2 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 639/2014 της Επιτροπής, στερείται του δικαιώματος αύξησης της ενίσχυσης που προβλέπεται στο άρθρο 60 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013. Επιπροσθέτως, η ενίσχυση για το βαμβάκι ανά επιλέξιμο εκτάριο σύμφωνα με το άρθρο 57 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 μειώνεται κατά το ποσό της αύξησης που θα είχε κανονικά χορηγηθεί στον συγκεκριμένο δικαιούχο σύμφωνα με το άρθρο 60 παράγραφος 2 του εν λόγω κανονισμού.

7.2.2.7 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ - ΠΛΗΝ ΔΗΛΩΣΗΣ ΕΚΤΑΣΗΣ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ-ΟΣΟΝ ΑΦΟΡΑ ΤΙΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΓΙΑ ΝΕΟΥΣ ΓΕΩΡΓΟΥΣ

1. Με την επιφύλαξη της επιβολής των εφαρμοστέων διοικητικών κυρώσεων σύμφωνα με την παράγραφο 7.2.2.4 της παρούσας, εάν διαπιστωθεί ότι ο/η δικαιούχος δεν εκπληρώνει τις υποχρεώσεις που αναφέρονται στο άρθρο 50 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 και στο άρθρο 49 του κατ' εξουσιοδότηση κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 639/2014, η ενίσχυση για νέους γεωργούς δεν καταβάλλεται ή ανακτάται στο σύνολό της. Επιπλέον, εάν διαπιστωθεί ότι ο/η

δικαιούχος υπέβαλε αναληθή στοιχεία για να αποδείξει την εκπλήρωση των υποχρεώσεων, επιβάλλεται κύρωση που αντιστοιχεί **στο 20%** του ποσού που έλαβε, ή θα είχε κανονικά λάβει, ο/η δικαιούχος ως ενίσχυση για νέους γεωργούς σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.

2. Εάν το ποσό των αχρεώστητων πληρωμών και των διοικητικών κυρώσεων που αναφέρεται στο στοιχείο 1 δεν μπορεί να αποτελέσει εξ ολοκλήρου αντικείμενο συμψηφισμού κατά τη διάρκεια των τριών ημερολογιακών ετών που έπονται του ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης, το υπόλοιπο διαγράφεται.

7.2.2.8 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΕΙΔΙΚΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΩΝ ΜΙΚΡΩΝ ΝΗΣΙΩΝ ΑΙΓΑΙΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 16 του καν. (ΕΕ) αριθ. 229/2013, εφόσον από τη διενέργεια των διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων, διαπιστωθεί ότι ο/η παραγωγός παρουσίασε ψευδή στοιχεία, αυτός αποκλείεται για το τρέχον έτος, από τα ειδικά μέτρα στήριξης των μικρών νησιών του Αιγαίου Πελάγους.

2. Εφόσον παρατηρηθούν παρατυπίες, οι οποίες οφείλονται στον/στην παραγωγό και αφορούν τις εκτάσεις οι οποίες δηλώθηκαν για τη χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης στο πλαίσιο των εν λόγω μέτρων καθώς και την τήρηση των όρων πολλαπλής συμμόρφωσης, εφαρμόζονται οι μειώσεις και οι αποκλεισμοί που προβλέπονται στην παράγραφο 7.2.2.5 της παρούσας και οι αντίστοιχες της πολλαπλής συμμόρφωσης.

7.2.3 ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

7.2.3.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Για τους σκοπούς του παρόντος τμήματος, στην περίπτωση που η ίδια έκταση προσδιορίζεται για περισσότερες της μίας γεωργικές πρακτικές που είναι επωφελείς για το κλίμα και το περιβάλλον, όπως αναφέρεται στο σημείο 6.3.2 της παρούσας εγκυκλίου, η έκταση αυτή λαμβάνεται υπόψη χωριστά για καθεμία από τις εν λόγω πρακτικές προκειμένου να υπολογιστεί η πράσινη ενίσχυση.

7.2.3.2 ΒΑΣΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

1. Για τον υπολογισμό των εκτάσεων αναφοράς, ισχύουν τα εξής:

α) εάν ο αριθμός των δηλωθέντων δικαιωμάτων ενίσχυσης υπερβαίνει τον αριθμό των δικαιωμάτων ενίσχυσης που έχει στη διάθεσή του ο/η δικαιούχος, ο αριθμός των δηλωθέντων δικαιωμάτων ενίσχυσης περιορίζεται στον αριθμό των δικαιωμάτων ενίσχυσης που έχει στη διάθεσή του ο/η δικαιούχος·

β) εάν υπάρχει απόκλιση μεταξύ του αριθμού των δηλωθέντων δικαιωμάτων ενίσχυσης και της δηλωθείσας έκτασης, η δηλωθείσα έκταση προσαρμόζεται με βάση το μικρότερο μέγεθος.

2. Εάν η έκταση που δηλώνεται σε ενιαία αίτηση για το καθεστώς βασικής ενίσχυσης υπερβαίνει την προσδιορισθείσα έκταση, για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης χρησιμοποιείται η προσδιορισθείσα έκταση.

7.2.3.3 ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΠΑΙΤΗΣΗ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΩΝ

1. Στις περιπτώσεις που η αρόσιμη έκταση της εκμετάλλευσης είναι 10 ha έως 30 ha, η εκμετάλλευση δεν εξαιρείται από τη διαφοροποίηση καλλιεργειών και η έκταση που έχει προσδιοριστεί για την κύρια καλλιεργητική ομάδα καλύπτει περισσότερο από το 75% της συνολικής έκτασης αρόσιμης γης, η έκταση που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης μειώνεται κατά το διπλάσιο της έκτασης της κύριας καλλιέργειας που υπερβαίνει το 75% του συνόλου της προσδιορισθείσας έκτασης αρόσιμης γης.

2. Στις περιπτώσεις που η αρόσιμη έκταση της εκμετάλλευσης είναι πάνω από 30ha, η εκμετάλλευση δεν εξαιρείται από τη διαφοροποίηση καλλιεργειών και η έκταση που έχει προσδιοριστεί για την κύρια καλλιεργητική ομάδα καλύπτει περισσότερο από το 75% του συνόλου της προσδιορισθείσας έκτασης αρόσιμης γης, η έκταση που πρέπει να χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης μειώνεται κατά την έκταση της κύριας καλλιέργειας που υπερβαίνει το 75 % του συνόλου της προσδιορισθείσας έκτασης αρόσιμης γης.

3. Στις περιπτώσεις που η αρόσιμη έκταση της εκμετάλλευσης είναι πάνω από 30ha, η εκμετάλλευση δεν εξαιρείται από τη διαφοροποίηση καλλιεργειών και η έκταση που έχει προσδιοριστεί για τις δύο κύριες καλλιεργητικές ομάδες καλύπτει περισσότερο από το 95% της προσδιορισθείσας έκτασης αρόσιμης γης, η έκταση που πρέπει να χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης μειώνεται κατά το πενταπλάσιο της έκτασης των δύο κύριων καλλιεργειών που υπερβαίνει το 95 % του συνόλου της προσδιορισθείσας έκτασης αρόσιμης γης.

4. Στις περιπτώσεις που η αρόσιμη έκταση της εκμετάλλευσης είναι 10 εκτάρια και άνω και τα αγρωστώδη ή λοιπά ποώδη κτηνοτροφικά φυτά ή γη υπό αγρανάπαυση καλύπτουν άνω του 75% της αρόσιμης γης της εκμετάλλευσης αλλά η έκταση που προσδιορίζεται για την κύρια καλλιέργεια στην υπόλοιπη αρόσιμη γη καλύπτει περισσότερο από το 75%, η έκταση που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης μειώνεται κατά το διπλάσιο της έκτασης της κύριας καλλιέργειας που υπερβαίνει το 75% της υπόλοιπης προσδιορισθείσας αρόσιμης γης.

5. Όταν έχει διαπιστωθεί μη συμμόρφωση δικαιούχου όσον αφορά τη διαφοροποίηση των καλλιεργειών επί τρία έτη, η έκταση κατά την οποία πρέπει να μειωθεί η έκταση που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης σύμφωνα με τα σημεία 1 έως 4 για τα επακόλουθα έτη πολλαπλασιάζεται επί 2.

7.2.3.4 ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΟΝΙΜΟΥΣ ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΥΣ

1. Σε περίπτωση μετατροπής ή οργώματος περιβαλλοντικά ευαίσθητων εκτάσεων μόνιμων βοσκότοπων, η έκταση που πρέπει να χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης σύμφωνα με την παράγραφο 7.2.3.2 της παρούσας μειώνεται κατά την έκταση που διαπιστώνεται ότι έχει μετατραπεί/οργωθεί.

3. Οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης θεωρούνται «προσδιορισθείσες» εάν διαπιστώνονται κατόπιν ελέγχου οποιουδήποτε είδους ο/η οποίος -α διενεργείται σύμφωνα με το άρθρο 74 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 ή εάν έχουν υποπέσει με άλλον τρόπο στην αντίληψη της αρμόδιας ελεγκτικής αρχής ή του οργανισμού πληρωμών.

7.2.3.5 ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ ΠΡΟΣ ΤΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

1. Η περιοχή οικολογικής εστίασης που απαιτείται (εφεξής η «απαιτούμενη περιοχή οικολογικής εστίασης»), υπολογίζεται βάσει της συνολικής προσδιορισθείσας έκτασης αρόσιμης γης

2. Εάν η απαιτούμενη περιοχή οικολογικής εστίασης υπερβαίνει την περιοχή οικολογικής εστίασης που προσδιορίσθηκε με βάση τη στάθμιση των περιοχών οικολογικής εστίασης η έκταση που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης, μειώνεται κατά το δεκαπλάσιο της περιοχής οικολογικής εστίασης που δεν βρέθηκε.

Για τους σκοπούς του πρώτου εδαφίου, η περιοχή οικολογικής εστίασης που προσδιορίζεται δεν πρέπει να υπερβαίνει το μερίδιο των περιοχών οικολογικής εστίασης που δηλώνονται στη συνολική έκταση αρόσιμης γης που δηλώθηκε.

3. Όταν έχει διαπιστωθεί μη συμμόρφωση δικαιούχου προς τις απαιτήσεις για τις περιοχές οικολογικής εστίασης επί τρία έτη, η έκταση κατά την οποία πρέπει να μειωθεί η έκταση που λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης σύμφωνα με το σημείο 2 για τα επακόλουθα έτη, πολλαπλασιάζεται επί 2.

7.2.3.6 ΜΕΓΙΣΤΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

1. Το ποσό των μειώσεων που υπολογίζεται σύμφωνα με τις παραγράφους 7.2.3.3 και 7.2.3.5 της παρούσας σε εκτάρια δεν υπερβαίνει τον συνολικό αριθμό εκταρίων της προσδιορισθείσας αρόσιμης γης συμπεριλαμβανομένων των χαρακτηριστικών τοπίου.

2. Η συνολική μείωση που υπολογίζεται σύμφωνα τις παραγράφους 7.2.3.3 έως 7.2.3.5 δεν υπερβαίνει την πράσινη ενίσχυση που υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο 7.2.3.2

7.2.3.7 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΠΡΑΣΙΝΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

1. Εάν η έκταση που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης σύμφωνα με την παράγραφο 7.2.3.2 (βάση υπολογισμού) διαφέρει από την έκταση που πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης βάσει των παραγράφων 7.2.3.3, 7.2.3.4 και 7.2.3.5, η πράσινη ενίσχυση υπολογίζεται βάσει της δεύτερης έκτασης μειωμένης κατά το

διπλάσιο της διαπιστωθείσας διαφοράς εάν η διαφορά αυτή υπερβαίνει τα δύο εκτάρια ή κυμαίνεται μεταξύ του 3% και του 20% της έκτασης που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης.

Εάν η διαφορά υπερβαίνει το 20%, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση.

Εάν η διαφορά υπερβαίνει το 50%, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση. Επιπροσθέτως, ο/η δικαιούχος υπόκειται σε πρόσθετη κύρωση ισόποση με την ενίσχυση που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ έκτασης που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης σύμφωνα με την παράγραφο 7.2.3.2 (βάση υπολογισμού) και της έκτασης που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης βάσει των παραγράφων 7.2.3.3, 7.2.3.4 και 7.2.3.5

2. Εάν ο/η δικαιούχος δεν δηλώνει ολόκληρη την έκτασή του ως αρόσιμη γη με αποτέλεσμα να είχε εξαιρεθεί από τις υποχρεώσεις των άρθρων 44, 45 και 46 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 ή/και δεν δηλώνει όλους τους μόνιμους βοσκοτόπους του που είναι περιβαλλοντικά ευαίσθητοι σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 1 του εν λόγω κανονισμού και η μη δηλωθείσα έκταση είναι μεγαλύτερη από 0,1 εκτάριο, η έκταση που πρέπει να χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό της πράσινης ενίσχυσης βάσει των παραγράφων 7.2.3.3, 7.2.3.4 και 7.2.3.5 μειώνεται περαιτέρω κατά 10%.

3. Η διοικητική κύρωση που υπολογίζεται σύμφωνα με τα σημεία 1 και 2 διαιρείται διά του 4 και περιορίζεται στο 25% του ποσού της πράσινης ενίσχυσης που ο/η γεωργός θα εδικαιούτο να λάβει κατά το έτος 2022.

4. Εάν το ποσό των διοικητικών κυρώσεων που υπολογίζεται σύμφωνα με τα σημεία 1, 2 και 3 δεν μπορεί να αποτελέσει εξολοκλήρου αντικείμενο συμψηφισμού κατά τη διάρκεια των τριών ημερολογιακών ετών που έπονται του ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης, σύμφωνα με το άρθρο 28 του εκτελεστικού κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 908/2014, το υπόλοιπο διαγράφεται.

7.3 ΚΥΡΩΣΗ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΠΑΡΑΛΕΙΨΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ ΤΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ

1. Εάν, για ένα δεδομένο έτος, ο/η γεωργός δε δηλώσει όλα τα αγροτεμάχια της εκμετάλλευσής του και η διαφορά μεταξύ της συνολικής έκτασης που δηλώνεται στην ενιαία αίτηση ενίσχυσης και της έκτασης που προκύπτει εάν στην έκταση αυτή προστεθεί η συνολική έκταση των αδήλωτων αγροτεμάχιων υπερβαίνει το 3%, το συνολικό ποσό των άμεσων πληρωμών βάσει της έκτασης που οφείλεται στον εν λόγω δικαιούχο για το συγκεκριμένο έτος μειώνεται έως και κατά 3%, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράλειψης, ως εξής:

- i. 1%, εάν η διαφορά δεν υπερβαίνει το 20%,
- ii. 2%, εάν η διαφορά υπερβαίνει το 20%, αλλά δεν υπερβαίνει το 50% και
- iii. 3%, εάν η διαφορά υπερβαίνει το 50%.

2. Το στοιχείο 1 δεν ισχύει για τις ενισχύσεις βάσει του **καθεστώτος των μικροκαλλιεργητών** σύμφωνα με τον τίτλο V του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.

8 ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΚΥΡΩΣΕΙΣ

8.1 ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΒΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

1. Δεν επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις:

- α) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε ανωτέρα βία,
- β) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε προφανή σφάλματα,
- γ) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε σφάλμα της αρμόδιας αρχής ή άλλης αρχής και εφόσον το σφάλμα δεν μπορούσε να εντοπιστεί εύλογα από το πρόσωπο το οποίο αφορά η διοικητική κύρωση,
- δ) όταν το συγκεκριμένο πρόσωπο μπορεί να πείσει την αρμόδια αρχή ότι δεν ευθύνεται για τη μη συμμόρφωση προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή εάν η αρμόδια αρχή πεισθεί άλλως ότι δεν ευθύνεται το συγκεκριμένο πρόσωπο,

2. Οι διοικητικές κυρώσεις δεν επιβάλλονται για εκείνα τα στοιχεία της αίτησης ενίσχυσης ως προς τα οποία ο/η δικαιούχος ενημερώνει εγγράφως την αρμόδια αρχή ότι η αίτηση ενίσχυσης είναι ανακριβής ή κατέστη ανακριβής μετά την υποβολή της, υπό τον όρο ότι η αρμόδια αρχή δεν έχει γνωστοποιήσει στον/στην δικαιούχο την πρόθεσή της να διενεργήσει επιτόπιο έλεγχο και δεν τον έχει ήδη ενημερώσει σχετικά με τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης όσον αφορά την αίτηση ενίσχυσης ή την αίτηση πληρωμής.

3. Η αναφερόμενη στο στοιχείο 2 ενημέρωση από τον/την δικαιούχο έχει ως αποτέλεσμα την προσαρμογή της αίτησης ενίσχυσης ή της αίτησης πληρωμής στην πραγματική κατάσταση.

8.2 ΕΠΙΒΟΛΗ ΜΕΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΩΝ

Σε περίπτωση όπου μια κατάσταση μη συμμόρφωσης υπόκειται στην επιβολή κυρώσεων λόγω μη τίρησης των κανόνων πολλαπλής συμμόρφωσης αλλά υπόκειται επίσης στην επιβολή κυρώσεων σύμφωνα με τις παραγράφους 7.1 και 7.2 και 7.3 της παρούσας:

i.οι μειώσεις και οι κυρώσεις που προβλέπονται σύμφωνα με τις παραγράφους 7.1 και 7.2 και 7.3, επιβάλλονται ως προς τα αντίστοιχα καθεστώτα άμεσων ενισχύσεων

ii.οι διοικητικές κυρώσεις που προβλέπονται λόγω μη τίρησης των κανόνων πολλαπλής συμμόρφωσης, επιβάλλονται στο συνολικό ποσό των ενισχύσεων που πρόκειται να χορηγηθούν στο πλαίσιο των καθεστώτων ενίσχυσης των άμεσων ενισχύσεων που προβλέπονται στο Παράρτημα I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 και τα οποία δεν υπόκεινται στις μειώσεις ή τις κυρώσεις που αναφέρονται στο σημείο i.

Οι μειώσεις και οι κυρώσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο επιβάλλονται σύμφωνα με την παράγραφο 8.3, με την επιφύλαξη πρόσθετων κυρώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με άλλες διατάξεις του ενωσιακού ή του εθνικού δικαίου.

8.3 ΣΕΙΡΑ ΤΩΝ ΜΕΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΠΙΒΑΛΛΟΝΤΑΙ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΑΜΕΣΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

1. Το ποσό της ενίσχυσης που πρόκειται να καταβληθεί σε δικαιούχο στο πλαίσιο καθεστώτος που περιλαμβάνεται στον κατάλογο του παραρτήματος I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, υπολογίζεται τηρώντας τους όρους που προβλέπονται στον εν λόγω κανονισμό και στα προγράμματα για τα μικρά νησιά του Αιγαίου σύμφωνα με τον κανονισμού (ΕΕ) 229/2013, για κάθε καθεστώς ενίσχυσης.

2. Για κάθε καθεστώς που περιλαμβάνεται στον κατάλογο του παραρτήματος I του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, οι μειώσεις και οι κυρώσεις υπολογίζονται, κατά περίπτωση, με την ακόλουθη σειρά:

α) οι μειώσεις και οι κυρώσεις που προβλέπονται στις παραγράφους 7.2.2 και 7.2.3 της παρούσας, επιβάλλονται σε όλες τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης

β) το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή του στοιχείου α) χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σε περιπτώσεις εκπρόθεσμης υποβολής, σύμφωνα με τις παραγράφους 7.1.1 και 7.1.2. της παρούσας.:

γ) το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή του στοιχείου β) χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σε περιπτώσεις παράλειψης δήλωσης αγροτεμαχίων, σύμφωνα με την παράγραφο 7.3 της παρούσας

δ) το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή του στοιχείου γ) χρησιμεύει ως βάση για την εφαρμογή:

- i. της γραμμικής μείωσης στην προς χορήγηση ενίσχυση για γεωργούς νεαρής ηλικίας που προβλέπεται στο άρθρο 51 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, σε περίπτωση υπέρβασης του ανώτατου ορίου του 2% του ετησίου εθνικού ανώτατου ορίου που προβλέπεται στο παράρτημα II του ίδιου κανονισμού.:
- ii. της γραμμικής μείωσης σε όλες τις προς χορήγηση ενίσχυσεις που προβλέπεται στο άρθρο 65 παράγραφος 2 στοιχείο γ) του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 σε περίπτωση υπέρβασης του συνολικού ποσού χρηματοδότησης για το καθεστώς των μικροκαλλιεργητών.

3. Το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου 2 στοιχείο δ) χρησιμεύει ως βάση για:

- i. την επιβολή της μείωσης των ενισχύσεων που προβλέπεται στο άρθρο 5 της αριθ. 104/7056/21.01.2015 ΥΑ, για ποσά βασικής ενίσχυσης άνω των 150.000€.
- ii. την επιβολή του ποσοστού γραμμικής μείωσης που καθορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 7 παράγραφος 1 δεύτερο εδάφιο του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, σε περίπτωση υπέρβασης των ανωτάτων ορίων του παραρτήματος III του συνολικού ποσού των προς χορήγηση άμεσων ενισχύσεων, εξαιρουμένων των άμεσων ενισχύσεων που χορηγούνται δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 229/2013.
- iii. την επιβολή του ποσοστού προσαρμογής της δημοσιονομικής πειθαρχίας σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1307/2013.

4. Το ποσό ενίσχυσης που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου 3 χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται λόγω μη τήρησης των διατάξεων περί πολλαπλής συμμόρφωσης.

9 ΑΝΩΤΕΡΑ ΒΙΑ ΚΑΙ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΣΤΑΣΕΙΣ (ΑΒ/ΕΠ)

9.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Ως «ανωτέρα βία» και «εξαιρετικές περιστάσεις» δύνανται να θεωρηθούν οι ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) θάνατος του/της δικαιούχου·
- β) μακροχρόνια ανικανότητα του/της δικαιούχου προς εργασία·
- γ) σοβαρή φυσική καταστροφή που προκαλεί σημαντική ζημιά στην εκμετάλλευση·
- δ) καταστροφή, λόγω ατυχήματος, κτιρίων της εκμετάλλευσης που χρησιμοποιούνται για την εκτροφή ζώων·
- ε) επιζωτία ή νόσος των φυτών, που πλήττει αντιστοίχως ένα μέρος ή το σύνολο των ζώων ή των καλλιεργειών του/της δικαιούχου.

στ) απαλλοτρίωση του συνόλου ή σημαντικού τμήματος της εκμετάλλευσης, εφόσον δεν ήταν προβλέψιμη κατά την ημέρα υποβολής της αίτησης

Η έννοια της ανωτέρας βίας βάσει της Ανακοίνωσης C(88) 1696 της Επιτροπής περί της «Ανωτέρας Βίας στο Ευρωπαϊκό Γεωργικό Δίκαιο» (88/C 259/07), δεν περιορίζεται μόνον στην απόλυτη αδυναμία, αλλά πρέπει να επεκτείνεται και σε ασυνήθη περιστατικά, ανεξάρτητα από τη βούληση του/της δικαιούχου των οποίων οι συνέπειες δεν θα μπορούσαν να αποφευχθούν –μολονότι έχει επιδειχθεί κάθε δυνατή επιμέλεια παρά μόνο με υπέρμετρες θυσίες.

«Ασύνηθες» είναι το απρόβλεπτο ή τουλάχιστον σε τέτοια βαθμό απίθανο περιστατικό ώστε ένας/μια επιμελής και συνετός/-η δικαιούχος να μπορεί να θεωρήσει ότι ο κίνδυνος είναι αμελητέος. Χρόνιες και ήδη γνωστές παθήσεις ακόμα και αν καθιστούν τον/την δικαιούχο πλήρως εξαρτώμενο/-η από τρίτους ή επιφέρουν πλήρη ανικανότητα δεν είναι απρόβλεπτα περιστατικά. **Μακροχρόνιες παθήσεις δύνανται να γίνουν δεκτές κατ' εξαίρεση κατά το πρώτο ημερολογιακό έτος έναρξης τους.**

«Ανεξάρτητο από τη βούληση του/της δικαιούχου περιστατικό» είναι αυτό που εκφεύγει του ελέγχου του/της υπό την ευρεία έννοια, δεν είναι ανεξάρτητες από τη βούληση του/της δικαιούχου πράξεις, ακόμα και δόλιες των αντισυμβαλλομένων του/της, δεδομένου ότι εναπόκειται στον/στην ενδιαφερόμενο/η να επιλέξει προσεκτικά τα πρόσωπα με τα οποία συναλλάσσεται και να τους δεσμεύει επαρκώς με τη σύμβαση, ώστε να τηρούν τους συμβατικούς όρους.

Για να θεωρηθεί ότι συντρέχει περιστατικό ανωτέρας βίας, δεν αρκεί η συνδρομή λόγων ανωτέρας βίας, αλλά απαιτείται επιπλέον εκ μέρους του/της δικαιούχου τόσο η επίκληση αυτών, όσο και η

προσκόμιση αποδείξεων των περιστάσεων που ο/η ίδιος/-ια θεωρεί ως περιπτώσεις ανωτέρας βίας.
Αιτήματα χωρίς συνημμένα δικαιολογητικά δεν γίνονται αποδεκτά.

Τα αποδεικτικά στοιχεία που απαιτούνται από τους φορείς που επικαλούνται την ανωτέρα βία πρέπει να είναι αδιαμφισβήτητα. Αυτό σημαίνει ότι, στην πράξη, οι εθνικές διοικήσεις που είναι αρμόδιες να εφαρμόζουν συγκεκριμένα τη ρήτρα περί της ανωτέρας βίας πρέπει να ενεργούν με μεγίστη σύνεση, τόσο ως προς την εκτίμηση των επικαλουμένων πραγματικών περιστατικών, όσο και ως προς τις αποδείξεις για την υποστήριξη των σχετικών αιτημάτων.

Το αίτημα και τα δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση της ανωτέρας βίας ή της εξαιρετικής περίστασης υποβάλλονται **εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών** από την ημερομηνία που ο/η δικαιούχος ή ο/η έλκων εξ αυτού δικαιώματα είναι σε θέση να το πράξει.

9.2 ΑΒ/ΕΠ ΓΙΑ ΕΚΠΡΟΘΕΣΜΗ ΥΠΟΒΟΛΗ ΕΑΕ

Για τις ΕΑΕ 2022 που οριστικοποιούνται από 15/7/2022 και έπειτα και για τις οποίες συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας ο/η γεωργός υποβάλει αίτημα αναγνώρισης συνδρομής λόγων ανωτέρας βίας, προκειμένου είτε να μην επιβληθούν οι ποινές εκπρόθεσμης υποβολής ΕΑΕ είτε η αίτηση να γίνει δεκτή για την καταβολή ενισχύσεων.

Ο/η γεωργός που επιθυμεί να υποβάλει ενιαία αίτηση ενίσχυσης μετά τη λήξη της προθεσμίας είτε απευθύνεται στο Κέντρο Υποδοχής Δηλώσεων (Κ.Υ.Δ.) ενιαίας αίτησης ενίσχυσης 2022 επιλογής του/της, είτε την καταχωρίζει απευθείας ως χρήστης στο ΟΠΣΕΑΕ και την οριστικοποιεί.

Έπειτα υποβάλει, αίτημα αναγνώρισης συνδρομής λόγων ΑΒ/ΕΠ ηλεκτρονικά στην εφαρμογή «Αιτήματα ανωτέρας βίας για εκπρόθεσμες ΕΑΕ». Τα αιτήματα αναγνώρισης συνδρομής λόγων ανωτέρας βίας, για το έτος ενίσχυσης 2022, υποβάλλονται σε ηλεκτρονική εφαρμογή του ΟΠΣΕΑΕ .

Κατ' εξαίρεση, σε περίπτωση θανόντα δικαιούχου, με ημερομηνία θανάτου μεταγενέστερη της καταληκτικής ημερομηνίας εμπρόθεσμης υποβολής ΕΑΕ, της για λογαριασμό του οποίου είναι αδύνατη η καταχώριση της ΕΑΕ, κατά τα ανωτέρω, η ΕΑΕ και το αίτημα αναγνώρισης συνδρομής λόγων ΑΒ/ΕΠ υποβάλλονται από νόμιμο κληρονόμο. Οι κληρονόμοι απευθύνονται στο Κέντρο Υποδοχής Δηλώσεων (Κ.Υ.Δ.) ενιαίας αίτησης ενίσχυσης 2022 επιλογής τους και η ΕΑΕ καταχωρίζεται στα στοιχεία του θανόντος. Σε αυτή την περίπτωση επισυνάπτονται και τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- α) Ληξιαρχική πράξη θανάτου
- β) Πιστοποιητικό εγγυτέρων συγγενών
- γ) Υπεύθυνη δήλωση των εγγυτέρων συγγενών (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10)

Έπειτα απαιτείται από τους κληρονόμους να υποβάλουν αίτημα αναγνώρισης συνδρομής λόγων ΑΒ/ΕΠ ηλεκτρονικά στην εφαρμογή «Αιτήματα ανωτέρας βίας για εκπρόθεσμες ΕΑΕ». Σε περίπτωση μη υποβολής αιτήματος αναγνώρισης συνδρομής λόγων ανωτέρας βίας η ΕΑΕ απορρίπτεται. Σε περίπτωση που το αίτημα αναγνώρισης συνδρομής λόγων ανωτέρας βίας δεν εγκριθεί η ΕΑΕ απορρίπτεται. Διευκρινίζεται ότι δεν γίνονται δεκτά αιτήματα στις περιπτώσεις που η ημερομηνία θανάτου προηγείται της ημερομηνίας λήξης εμπρόθεσμης υποβολής ΕΑΕ. Σε αυτές τις περιπτώσεις θα πρέπει να ακολουθηθεί η διαδικασία υποβολής ΕΑΕ στα στοιχεία των κληρονόμων και η υποβολή αίτησης μεταβίβασης δικαιωμάτων λόγω κληρονομίας.

Σε κάθε περίπτωση, τα αιτήματα και τα δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση της ανωτέρας βίας ή της εξαιρετικής περίστασης υποβάλλονται **εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών** από την ημερομηνία που ο δικαιούχος ή ο έλκων εξ αυτού δικαιώματα είναι σε θέση να το πράξει.

Κατόπιν εξέτασης από την Κεντρική Υπηρεσία του ΟΠΕΚΕΠΕ των προσκομισθέντων στοιχείων τα εν λόγω αιτήματα εγκρίνονται ή απορρίπτονται και τα αποτελέσματα του ελέγχου κοινοποιούνται άμεσα στους ενδιαφερόμενους. Η κοινοποίηση συντελείται ηλεκτρονικά στο λογαριασμό του εν λόγω προσώπου στο πληροφοριακό σύστημα του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε και ακολουθεί ηλεκτρονική ειδοποίηση στη δηλωθείσα, στο αίτημά του/της, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Η έγκριση ενός αιτήματος αναγνώρισης συνδρομής λόγων ανωτέρας βίας καθιστά την ΕΑΕ δεκτή. Σε περίπτωση απόρριψης του αιτήματος η ΕΑΕ παραμένει απαράδεκτη.

Η κοινοποίηση συντελείται ηλεκτρονικά στο λογαριασμό του εν λόγω προσώπου στο πληροφοριακό σύστημα του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε και ακολουθεί ηλεκτρονική ειδοποίηση στη δηλωθείσα, στο αίτημά του/της, διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

Οι γεωργοί που επιθυμούν να αιτηθούν α) συνδεδεμένες ενισχύσεις μετά την πρώτη πληρωμή των αντίστοιχων συνδεδεμένων καθεστώτων, β) κατανομή εθνικού αποθέματος μετά την πρώτη κατανομή εθνικού αποθέματος και γ) ένταξη σε μέτρα αγροτικής ανάπτυξης μετά την πρώτη απόφαση ένταξης για τα Μέτρα Αγροτικής Ανάπτυξης, εξαιρούνται από την αναστολή των προβλεπομένων από το νόμο προθεσμιών ακόμη και αν η καθυστέρηση οφείλεται σε ανωτέρα βία.

Οι προθεσμίες υποβολής αιτημάτων συνδεδεμένων ενισχύσεων, κατανομής εθνικού αποθέματος και αιτημάτων ένταξης σε Μέτρα Αγροτικής Ανάπτυξης πρέπει να τηρούνται αυστηρά, επειδή η μη τήρηση τους θα έθετε σε κίνδυνο την ομαλή εφαρμογή των εθνικών και ενωσιακών διατάξεων. Η μη τήρηση των σχετικών προθεσμιών συνεπάγεται αναγκαστικά την απώλεια δικαιώματος ή πλεονεκτήματος, ακόμη και αν η εκπρόθεσμη υποβολή οφείλεται σε ανωτέρα βία.

9.3 ΑΒ/ΕΠ ΓΙΑ ΤΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ Η ΤΙΣ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΑΜΕΣΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΒΑΣΕΙ ΕΚΤΑΣΗΣ

Η υποβολή του αιτήματος για την γνωστοποίηση περιπτώσεων ανωτέρας βίας και εξαιρετικών περιστάσεων πραγματοποιείται:

- **Μέσω της υποβολής από τον/την ενδιαφερόμενο/-η παραγωγό της ΕΑΕ όπου κάθε αγροτεμάχιο που σημειώθηκε περιστατικό μη ολοκλήρωσης των καλλιεργητικών παρεμβάσεων, σημειώνεται με ένδειξη στο σχετικό πεδίο "Μη διαθέσιμο (λόγω ανωτ. βίας)" και επισύναψη του σχετικού δικαιολογητικού τεκμηρίωσης. Αποδεκτά είναι επίσημα έγγραφα των αρμόδιων αρχών (Περιφέρεια/ΔΑΟΚ, Δήμος, Υπηρεσία πολιτικής προστασίας κτλ), που βεβαιώνουν αδιαμφισβήτητά την ανωτέρα βία για αδυναμία καλλιέργειας στο αγροτεμάχιο.**
- **Με υποβολή σχετικού αιτήματος από τον/την ενδιαφερόμενο/-η παραγωγό απευθείας στις αρμόδιες Περιφερειακές Διευθύνσεις και Μονάδες του ΟΠΕΚΕΠΕ συνοδευόμενο από τα απαραίτητα παραστατικά για την τεκμηρίωση, μετά την ημερομηνία υποβολής ΕΑΕ .**

Στο πλαίσιο καθεστώτων συνδεδεμένων ενισχύσεων για τα οποία βασική προϋπόθεση για τη χορήγηση των ενισχύσεων είναι η ύπαρξη παραδοθείσας ποσότητας δύναται να αναγνωριστεί συνδρομή περιστατικού ανωτέρας βίας :

Α) Σε περίπτωση θανάτου του/της παραγωγού, με ηλεκτρονική υποβολή και εξέταση των δικαιολογητικών από την Κ.Υ του ΟΠΕΚΕΠΕ

Β) Με επιβεβαίωση από τον ΕΛΓΑ ολικής ή μερικής καταστροφής της καλλιέργειας.

Ο ΕΛΓΑ, αποστέλλει σχετικό ηλεκτρονικό αρχείο με τα αποτελέσματα εκτιμήσεων ζημιών στον ΟΠΕΚΕΠΕ.

Σε περίπτωση που διαπιστωθεί περίπτωση ανωτέρας βίας, για την έλλειψη παραδοθείσας ποσότητας από τον παραγωγό, ο γεωργός απαλλάσσεται από την υποχρέωση της προβλεπόμενης παράδοσης.

9.4 ΑΒ/ΕΠ ΓΙΑ ΤΗ ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ Η ΤΙΣ ΛΟΙΠΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΑΜΕΣΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΒΑΣΕΙ ΖΩΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Οι λεπτομέρειες εφαρμογής των άρθρων 4 και 32 του κανονισμού (ΕΕ) 640/2014 και του άρθρου 2 του κανονισμού (ΕΕ) 1306/2013, όσον αφορά τις προϋποθέσεις και τις διαδικασίες αναγνώρισης των γεγονότων ανωτέρας βίας και εξαιρετικής περίστασης και των φυσικών περιστατικών σε βοοειδή και αιγοπρόβατα καθορίζονται στην υπ' αριθ. 255/58529/ 22.03.2019 (ΦΕΚ 1112/B/03.04.2019) ΥΑ και στην υπ' αριθ. 32617/26-5-2020 διευκρινιστική εγκύλιο, όπως κάθε φορά ισχύουν.

Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην ανωτέρω ΥΑ, τα αιτήματα αναγνώρισης ανωτέρας βίας - εξαιρετικών περιστάσεων ζωικού κεφαλαίου για τις άμεσες ενισχύσεις δεν υποβάλλονται πλέον στην ενιαία αίτηση ενίσχυσης. Τα εν λόγω αιτήματα και τα απαραίτητα δικαιολογητικά τους, καταχωρίζονται από τους δικαιούχους, σε σχετική εφαρμογή, τηρουμένων των προθεσμιών της προαναφερθείσας ΥΑ.

Έως τη λειτουργία της εφαρμογής, τα αιτήματα θα αποστέλλονται στις αρμόδιες Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΜΕΛΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ (μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου)**ΠΡΟΣ:**

1. Κέντρα Υποδοχής Δηλώσεων

2. ΟΠΕΚΕΠΕ:

α) Περιφερειακές Δ/νσεις

β) Περιφερειακές Μονάδες

γ) Νομαρχιακά Γραφεία

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

- Γραφείο Διοίκησης & Γραμματείας Διοικητικού Συμβουλίου

- Δ/νση Άμεσων Ενισχύσεων και Αγοράς

- Διεύθυνση Τεχνικών Ελέγχων

- Δ/νση Πληροφορικής

- Δ/νση Αγροτικής Ανάπτυξης & Αλιείας

- Δ/νση Εσωτερικού Ελέγχου

- Γραφείο Εξυπηρέτησης του Πολίτη

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1**ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ**

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΑΓΟΡΑΣ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΜΕΝΟΥ ΣΠΟΡΟΥ .....

Ο κάτωθι υπογράφων υπεύθυνος..... της επιχείρησης
..... βεβαιώνω ότι ο αριθμός απόδειξης λιανικής πώλησης με
αριθμό..... που εξέδωσα την ημερομηνία ...../...../202... , στον/την γεωργό .....
..... με ΑΦΜ..... αναλογεί σε ποσότητα σπόρου σποράς καλλιέργειας
....., με ποικιλία ..... και ..... κιλά (kg) που
αντιστοιχεί σε αριθμό .....καρτελών Τμήματος Αγροτικής Ανάπτυξης (πρώην ΚΕΠΠΥΕΛ).

Ο ΒΕΒΑΙΩΝ

(υπογραφή και σφραγίδα της επιχείρησης)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2:**Υπεύθυνη δήλωση νεοεισερχόμενου - κύριου οικονομικού διαχειριστή νομικού προσώπου****ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ**

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :									
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:					
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:									
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:									
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :									
Τόπος Γέννησης:									
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:					
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:		ΤΚ:	
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):					
<p>Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁽³⁾, που προβλέπονται από της διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:</p> <p>Δεν έχω ασκήσει γεωργική δραστηριότητα στο όνομά μου και υπ' ευθύνη μου ούτε είχα τον έλεγχο άλλου νομικού προσώπου το οποίο έχει ασκήσει γεωργική δραστηριότητα, κατά τα πέντε έτη που προηγούνται της έναρξης γεωργικής δραστηριότητας του νομικού προσώπου ..... (επωνυμία ΝΠ που υποβάλει την ΕΑΕ2022)».</p>									
(4)									

Ημερομηνία: 20

Ο – Η Δηλ.

(Υπογραφή)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Αναγράφεται ολογράφως.

(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 3**Υπεύθυνη δήλωση γεωργού νεαρής ηλικίας - κύριου οικονομικού διαχειριστή νομικού προσώπου****ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ**

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :							
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):			
<p>Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁽³⁾, που προβλέπονται από της διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι: Εγκαταστάθηκα για πρώτη φορά ως επικεφαλής του νομικού προσώπου..... (επωνυμία ΝΠ που υποβάλει την ΕΑΕ2022) το έτος ..... Ασκώ αποτελεσματικό και μακροχρόνιο έλεγχο σε αυτό όσον αφορά στις αποφάσεις που σχετίζονται με τη διαχείριση, τα κέρδη και τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους για κάθε έτος υποβολής αίτησης ενίσχυσης από το νομικό πρόσωπο στο πλαίσιο του καθεστώτος γεωργών νεαρής ηλικίας. Δεν έχω δημιουργήσει γεωργική εκμετάλλευση ως φυσικό πρόσωπο ούτε είχα προγενέστερα τον έλεγχο σε άλλο νομικό πρόσωπο που ασκούσε γεωργική δραστηριότητα.</p>							

(4)

Ημερομηνία: 20

Ο – Η Δηλ.

(Υπογραφή)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Αναγράφεται ολογράφως.

(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 4**Υπεύθυνη δήλωση κύριου οικονομικού διαχειριστή νομικού προσώπου****ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ**

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :								
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:				
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:								
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:								
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :								
Τόπος Γέννησης:								
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:				Τηλ:				
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:	
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):				Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομίου (Email):				
<p>Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁽³⁾, που προβλέπονται από της διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι: Δεν παραχωρήθηκαν σε τρίτο πρόσωπο αρμοδιότητες άσκησης αποτελεσματικού και μακροχρόνιου ελέγχου όσον αφορά στις αποφάσεις που σχετίζονται με τη διαχείριση, τα κέρδη και τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους του Νομικού προσώπου.</p>								

(4)

Ημερομηνία: 20

Ο – Η Δηλ.

(Υπογραφή)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Αναγράφεται ολογράφως.

(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρη μέχρι 10 ετών. (4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5**Υπεύθυνη δήλωση γεωργού εκούσιας επιστροφής ΔΒΕ****ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ**

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :			
Ο – Η Όνομα:			Επώνυμο:
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:			
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:			
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :			
Τόπος Γέννησης:			
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:			Τηλ:
Τόπος Κατοικίας:	Οδός:		Αριθ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):	Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):		ΤΚ:

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁽³⁾, που προβλέπονται από της διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

είμαι κάτοχος δικαιωμάτων βασικής ενίσχυσης και ότι το έτος ενίσχυσης 2022 επιθυμώ την επιστροφή τους στο εθνικό απόθεμα, βάσει του άρθρου 31 (1γ) του Καν. (ΕΕ) 1307/2013, σύμφωνα με τον κάτωθι πίνακα:

Δικαιώματα Βασικής Ενίσχυσης (ΔΒΕ)				
Είδος (περιφέρεια)	Προέλευση	Αριθμός ΔΒΕ που κατέχω	Μοναδιαία αξία δικαιώματος 2022	Αριθμός δικαιωμάτων που επιστρέφω εκουσίως στο εθνικό απόθεμα

Γνωρίζω και συμφωνώ ότι η εκούσια επιστροφή των δικαιωμάτων μου στο εθνικό απόθεμα είναι οριστική, δεν είναι δυνατή η ανάκληση της επιστροφής τους και επίσης ότι, σε περίπτωση επιστροφής δικαιωμάτων προέλευσης από το εθνικό απόθεμα, δεν είναι δυνατή η εκ νέου χορήγηση δικαιωμάτων από το εθνικό απόθεμα προς αποφυγή δημιουργίας, τεχνηέντως, συνθηκών ενίσχυσής μου και προς διασφάλιση της ίσης μεταχείρισης των γεωργών (4).

Ημερομηνία: 20

Ο – Η Δηλ.

(Υπογραφή)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Αναγράφεται ολογράφως.

(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 6

ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :						
Ο – Η Όνομα:				Επώνυμο:		
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:						
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:						
Ημερομηνία γέννησης ⁽²⁾ :						
Τόπος Γέννησης:						
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:			Τηλ:			
Τόπος Κατοικίας:	Οδός:				Αριθ:	ΤΚ:
Αρ. Τηλεομοιοτύπου (Fax):			Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email)			

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις⁽³⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω

Ως νόμιμος εκπρόσωπος της εταιρείας.....με Α.Φ.Μ.....

Οτι ο υπεύθυνος/η για την ορθότητα της συμπλήρωσης και υποβολής των φορολογικών δηλώσεων μέσω των σχετικών εντύπων/συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών για την εταιρεία ..... είναι ο/η .....
.....(ονοματεπώνυμο και Α.Δ.Τ του λογιστή.)

Ημερομηνία: .....20.....

Ο – Η Δηλ.

Ο νόμιμος εκπρόσωπος
(Υπογραφή κ σφραγίδα εταιρείας)

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) Αναγράφεται ολογράφως.

(3) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

(4) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα

ΠΑΡΑΤΗΜΑ 7: ΤΥΠΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ ΠΟΥ ΣΥΝΟΔΕΥΟΥΝ ΤΗΝ ΕΑΕ 2022

108	Άλλο έγγραφο για την έλεγχο της ιδιότητας του άμεσα συνταξιούχου													Γ
109	Ισχύον καταστατικό Νομικών Προσώπων	Δ	Δ	Δ										
110	ΦΕΚ σύστασης Νομικών Προσώπων	Δ	Δ	Δ										
112	Εσωτερικός κανονισμός Ιεράς Μονής	Δ	Δ	Δ										
113	Πράξη εκλογής ηγουμένου/νης, και του ηγουμενοσυμβουλίου	Δ	Δ	Δ										
114	Πράξη διορισμού του Προέδρου και των μελών του Εκκλησιαστικού Συμβουλίου	Δ	Δ	Δ										
115	Πρακτικό Εκκλησιαστικού Συμβουλίου για την συγκρότησή του σε Σώμα	Δ	Δ	Δ										
116	Πρακτικό εκλογής Δ.Σ. Συλλόγου, Σωματείου, Ιδρύματος, Συνεταιρισμού	Δ	Δ	Δ										
117	Πρακτικό συγκρότησης Δ.Σ. Συλλόγου, Σωματείου, Ιδρύματος, Συνεταιρισμού	Δ	Δ	Δ										
118	Νομιμοποιητικό έγγραφο σύστασης και διαχείρισης Νομικών Προσώπων, Ιερών Μονών, Συλλόγων, Σωματείων, Κοινωνιών, Ιδρυμάτων, Αγροτικών Συνεταιρισμών, Αστικών Συνεταιρισμών, Αστικών Οργανισμών, Ν.Π.Δ.Δ., Ν.Π.Ι.Δ	Δ	Δ	Δ										
119	Απόδειξη λιανικής πώλησης και Βεβαίωση αγοράς πιστοποιημένου σπόρου σκληρού σίτου του φορέα πώλησης σπόρου				A									
120	Απόδειξη λιανικής πώλησης και Βεβαίωση αγοράς πιστοποιημένου σπόρου βαμβακιού του φορέα πώλησης σπόρου			B										
121	Υπεύθυνη Δήλωση με θεώρηση γνησίου της υπογραφής για εκούσια παραχώρηση Δικαιωμάτων Βασικής Ενίσχυσης στο Εθνικό Απόθεμα	A												
125	Συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο		A	A										
126	Υπεύθυνη Δήλωση μη παραχώρησης αρμοδιοτήτων ΝΠ σε τρίτο πρόσωπο θεωρημένη για το γνήσιο της υπογραφής		A	A										
127	Βεβαίωση οικείας υπηρεσίας για ακτημονικό	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	
128	Βεβαίωση οικείας υπηρεσίας για Αναδασμό Εν Εξελίξει	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	
129	Εξουσιοδότηση πληρωμής οφελής μισθώματος δημόσιου βιοσκότοπου	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	
130	Ληξιαρχική πράξη θανάτου Ιδιοκτήτη αγροτεμαχίου	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	
135	Βεβαίωση ΟΕΒ για άρδευση αγροτεμαχίων	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	A1
136	Βεβαίωση Δήμου για άρδευση αγροτεμαχίων	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	A1
137	Βεβαίωση Περιφέρειας για άρδευση αγροτεμαχίων	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	A1
138	Άδεια χρήσης νερού ή αίτησης προς αρμόδια υπηρεσία για ιδιωτική υδροληψία	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	A1

139	Απόφαση οικείου ασφαλιστικού φορέα για παράταση έναρξης συνταξιοδότησης (μετά το 67 ^ο έτος ηλικίας)													Γ	
143	Αποδεικτικά χρήσης πιστοποιημένου σπόρου ζαχαρότευτλων (καρτέλες)						B								
144	Αποδεικτικά χρήσης πιστοποιημένου σπόρου ζαχαρότευτλων (τιμολόγια)					A									
150	Συμβολαιογραφική πράξη (αγοράς, δωρεάς, αποδοχής κληρονομιάς, κλπ)	A2													
151	Οριστικός τίτλος κτηματολογίου	A2													
152	Δικαστική απόφαση που κατακυρώνει το ακίνητο, σε συνδυασμό με τοπογραφικό διάγραμμα του αγροτεμαχίου	A2													
153	Απόφαση Δασαρχείου ή άλλης αρχής με παραχώρηση	A2													
154	Έγγραφο για την τεκμηρίωση ανωτέρας βίας σε αγροτεμάχιο	A3	A3	A3											
155	Μητρώο εισροών - εκροών	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ
156	Τιμολόγιο πώλησης σπόρου σποράς σε παραγωγό						A								
157	Τιμολόγιο πώλησης πιστοποιημένου σπόρου ρυζιού							A							
158	Τοπογραφικό διάγραμμα ακινήτου	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ
160	Δημοσιευμένη διαθήκη με πρακτικό δημοσίευσης	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
161	Πιστοποιητικό περί μη δημοσίευσης άλλης διαθήκης	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
162	Πιστοποιητικό περί μη εγέρσεως αγωγής για ακύρωση ή διάρρηξη της	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
163	Πιστοποιητικό περί μη δημοσίευσης διαθήκης	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
164	Πιστοποιητικό εγγυτέρων συγγενών	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
165	Υπεύθυνη δήλωση κληρονομιάς	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
166	Βεβαίωση ταυτοπροσωπίας	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ	Δ
167	Έντυπο Ν φορολογικού έτους 2021	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ
168	Έντυπο Ε3 φορολογικού έτους 2021	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ
169	Ισοζύγιο έτους 2021	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ
170	Υπεύθυνη δήλωση εκπροσώπου εταιρείας με στοιχεία λογιστή	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ	Γ
171	Βεβαίωση Φορέα του Ελληνικού Δημοσίου για αγροτεμάχιο εντός λειτουργούντος Κτηματολογίου	Γ1													

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

ΤΥΠΟΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΟΥ	
A	Υποχρεωτικό πριν την οριστικοποίηση της ΕΑΕ
A1	Υποχρεωτικό πριν την οριστικοποίηση της ΕΑΕ μόνο για δικαιούχους που αιτούνται μέτρο 10.1.4-μείωση ρύπανσης νερού
A2	Υποχρεωτικό πριν την οριστικοποίηση της ΕΑΕ μόνο στην περίπτωση που η ψηφιοποίηση έχει επικάλυψη με βοσκοτοπικές εκτάσεις στις οποίες έγινε εφαρμογή της υπ' αριθ. 873/55993/20-05-2015 KYA κατά τα έτη 2016-2021.
A3	Υποχρεωτικό πριν την οριστικοποίηση της ΕΑΕ μόνο εάν έχει συμπληρωθεί το πεδίο "Μη διαθέσιμο λόγω ανωτέρας βίας"
B	Υποχρεωτικό πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των ΕΑΕ
B1	Υποχρεωτικό ένα εκ των δικαιολογητικών 96 & 97 έως 30/6 και για την κάνναβη που καλλιεργείται ως επίσπορη καλλιέργεια μέχρι την 1/9
Γ	Υποχρεωτικό πριν από την πληρωμή
Γ1	Υποχρεωτικό πριν από την πληρωμή για τα ενοικιαζόμενα αγροτεμάχια που εμπίπτουν εντός λειτουργούντος κτηματολογίου με κύριο Φορείς του Ελληνικού Δημοσίου.
Δ	Προαιρετικό

ПАРАРТНМА 8

Σήμερα την ..... στ..... οι υπογράφοντες το
συμφωνητικό αυτό αφενός ..... του .....,
κάτοικος..... οδός..... αρ.....

Α.Φ.Μ.....Δ.Ο.Υ..... και αφετέρου
 ο.....του....., επαγγέλματος.....κάτοικος.
 .....οδός.....ΑΔΤ.....
 Α.Φ.Μ .....Δ.Ο.Υ..... συμφώνησαν από κοινού και
 αποδέχτηκαν τα εξής:

1. ΜΙΣΘΙΟ. Ο πρώτος συμβαλλόμενος ("εκμισθωτής") έχει στην αποκλειστική κυριότητα, νομή και κατοχή του τους κάτωθι αγρούς:

Ο εκμισθωτής εκμισθώνει με το παρόν συμφωνητικό στο μισθωτή τους παραπάνω αγρούς, με τους εξής όρους και συμφωνίες που είναι όλοι ουσιώδεις:

2. ΔΙΑΡΚΕΙΑ. Η διάρκεια της παρούσας μίσθωσης ορίζεται,

Αρχίζει την....., και λήγει την .....

3. ΜΙΣΘΩΜΑ. Το ετήσιο μίσθωμα ορίζεται σε ευρώ €.....

4. ΧΡΗΣΗ. Ο μίσθιος αγρός θα χρησιμοποιηθεί για αποκλειστικά για αγροτική καλλιέργεια. Απαγορεύεται απόλυτα οποιαδήποτε μετατροπή της χρήση ή του τρόπου εκμετάλλευσης του μισθίου, η ολική ή μερική υπομίσθωσή του, ή η με οποιοδήποτε τρόπο, με ή χωρίς αντάλλαγμα παραχώρηση της χρήσης του μισθίου σε τρίτους καθώς και η πρόσληψη συνεταίρου, χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του εκμισθωτή.

5. ΚΑΛΗ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΜΙΣΘΙΟΥ. Ο μισθωτής υποχρεούται να κάνει καλή χρήση του μισθίου, να το εκμεταλλεύεται με επιμέλεια και σύμφωνα με τον προορισμό του και να το διατηρεί κατάλληλο για τη συμφωνημένη χρήση, κάνοντας με αποκλειστική δαπάνη και επιμέλεια του κάθε είδους τακτικές ή έκτακτες επισκευές ή βελτιώσεις, διαφορετικά, ευθύνεται για αποζημίωση για τις φθορές και τις βλάβες που προξενήθησαν σ' αυτό.

Το παρόν μισθωτήριο διαβάστηκε και έγινε αποδεκτό από τούς συμβαλλομένους, υπογράφη από αυτούς και ο καθένας έλαβε από ένα όμοιο αντίτυπο.

ΟΙ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟΙ

Ο/Η ΕΚΜΙΣΘΩΤΗΣ

Ο/Η ΜΙΣΘΩΤΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 9

Ηλεκτρονικό Μισθωτήριο

ΑΑΔΕΑνεξάρτητη Αρχή
Δημοσιών Εσόδων

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ ΥΠΟΒΛΗΘΕΙΣΑΣ ΔΗΛΩΣΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΙΣΘΩΣΗΣ
ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ
(ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΥ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΥ)

ΑΡ. ΔΗΛΩΣΗΣ	ΗΜ/ΝΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΜΙΣΘΩΤΗ: Α/Α 1	
Κύριος	Πασσατό
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΙΣΘΩΤΗ: Α/Α 1 ΓΙΑ ΧΡΗΣΗ ΤΟΥ ΟΠΟΙΟΥ ΕΚΔΟΘΗΚΕ ΤΟ ΠΑΡΟΝ	
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ/ΕΠΩΝΥΜΙΑ	
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΙΣΘΩΣΗΣ	
ΕΙΔΟΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ	ΗΜ/ΝΙΑ ΥΠΟΓΡΑΦΗΣ
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΜΗΝΙΑΙΟ ΜΙΣΘΩΜΑ	ΤΟ ΜΙΣΘΩΜΑ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΖΕΤΑΙ ΣΕ ΕΙΔΟΣ
ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ Η ΥΠΕΚΜΙΣΘΩΣΗ ΜΕΙΟΝ ΗΛΕΚΤ. ΠΛΑΤΦΟΡΜΑΣ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 111, Ν. 4446/2016	ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΙΣΧΥΟΣ

Σελίδα 1.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ	---
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΚΙΝΗΤΟΥ: Α/Α 1	
Καπηγορία Ακινήτου	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΑΚ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	
ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΚΥΡΙΩΝ & ΒΟΗΘ. ΧΩΡΩΝ	ΕΠΙΦΑΝΕΙΑ ΑΓΡΟΤ/ΧΙΟΥ/ΟΙΚΟΠΕΔΟΥ/ΓΗΠΕΔΟΥ
ΜΗΝΙΑΙΟ ΜΙΣΘΩΜΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΑΡΟΧΗΣ ΔΕΗ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ	

Σελίδα 2.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 10**ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ**

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

Κεντρική Υπηρεσία Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. Δομοκού 5 – 10445 ΑΘΗΝΑ

1. Ο/Η ..... του ..... που γεννήθηκε την....., κάτοικος ....., οδός ..... αριθ. ...., κάτοχος του υπ' αριθ. ..... Α.Δ.Τ.

2. Ο/Η ..... του ..... που γεννήθηκε την....., κάτοικος ....., οδός ..... αριθ. ...., κάτοχος του υπ' αριθ. ..... Α.Δ.Τ.

3. Ο/Η ..... του ..... που γεννήθηκε την ..... κάτοικος ....., οδός ..... αριθ. ...., κάτοχος του υπ' αριθ. ..... Α.Δ.Τ.

4. Ο/Η ..... του ..... που γεννήθηκε την ..... κάτοικος ....., οδός ..... αριθ. ...., κάτοχος του υπ' αριθ. ..... Α.Δ.Τ.

με ατομική μας ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις ⁽²⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνουμε ότι:

με την υπ' αριθμ. ..... Ληξιαρχική Πράξη Θανάτου την ..... , απεβίωσε ο ..... του .....

Σύμφωνα με:

1. Πιστοποιητικό εγγυτέρων συγγενών		2.Πρακτικό δημοσιευμένης διαθήκης	
3.Κληρονομητήριο		4.Άλλο	

Οι κάτωθι υπογεγραμμένοι αποδεχόμαστε να καταχωρηθεί η ΕΑΕ έτους ..... στα στοιχεία του θανόντα σύμφωνα με τις υποδείξεις του νόμιμου κληρονόμου ..... του .....

Η παρούσα υποβάλλεται στον ΟΠΕΚΕΠΕ προκειμένου να υποβληθεί αίτημα αναγνώρισης συνδρομής λόγω ανωτέρας βίας λόγω θανάτου και να καταχωρηθεί η ΕΑΕ στα στοιχεία του θανόντα.

Ο/Η Δηλών/-ούσα

1.....	.....	.....	.....
Ονοματεπώνυμο	Υπογραφή	Ημερομηνία	Βεβαίωση για το γνήσιο της υπογραφής
2.....	.....	.....	.....
Ονοματεπώνυμο	Υπογραφή	Ημερομηνία	Βεβαίωση για το γνήσιο της υπογραφής
3.....	.....	.....	.....
Ονοματεπώνυμο	Υπογραφή	Ημερομηνία	Βεβαίωση για το γνήσιο της υπογραφής
4.....	.....	.....	.....
Ονοματεπώνυμο	Υπογραφή	Ημερομηνία	Βεβαίωση για το γνήσιο της υπογραφής

(1) Αναγράφεται από τον ενδιαφερόμενο πολίτη ή Αρχή ή η Υπηρεσία του δημόσιου τομέα, που απευθύνεται η αίτηση.

(2) «Όποιος εν γνώσει του δηλώνει ψευδή γεγονότα ή αρνείται ή αποκρύπτει τα αληθινά με έγγραφη υπεύθυνη δήλωση του άρθρου 8 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών. Εάν ο υπαίτιος αυτών των πράξεων σκόπευε να προσπορίσει στον εαυτόν του ή σε άλλον περιουσιακό όφελος βλάπτοντας τρίτον ή σκόπευε να βλάψει άλλον, τιμωρείται με κάθειρξη μέχρι 10 ετών.

(3) Σε περίπτωση ανεπάρκειας χώρου η δήλωση συνεχίζεται στην πίσω όψη της και υπογράφεται από τον δηλούντα ή την δηλούσα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 11– ΟΜΑΔΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΦΥΤΙΚΟΥ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ ΟΣΔΕ 2022

ΟΜΑΔΑΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑ
1	ΣΚΛΗΡΟΣ ΣΙΤΟΣ	✓
2	ΜΑΛΑΚΟΣ ΣΙΤΟΣ-ΛΟΙΠΑ ΣΙΤΗΡΑ	✓
3.1	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ	✓
3.2	ΑΡΑΒΟΣΙΤΟΣ ΕΝΣΙΡΩΣΗΣ	✓
4	ΕΛΑΙΟΥΧΟΙ ΣΠΟΡΟΙ	✓
6	ΑΓΡΑΝΑΠΑΥΣΗ	✓
7	ΡΥΖΙ	✓
8	ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	✓
9	ΒΟΣΚΟΤΟΠΟΙ	✓
10	ΖΑΧΑΡΟΤΕΥΤΛΑ	✓
11	ΟΣΠΡΙΑ ΒΡΩΣΙΜΑ	✓
12	ΒΑΜΒΑΚΙ	✓
13	ΛΙΝΟΣ ΜΗ ΚΛΩΣΤΙΚΟΣ	✓
14	ΛΙΝΟΣ ΚΛΩΣΤΙΚΟΣ	✓
15	ΕΛΑΙΩΝΕΣ	✓
16	ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	✓
17	ΚΑΠΝΟΣ	✓
18	ΤΟΜΑΤΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ	✓
19	ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΑ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	✓
20.2	ΡΟΔΑΚΙΝΙΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ	✓
21	ΑΚΡΟΔΡΥΑ (ΚΑΡΠΟΙ ΜΕ ΚΕΛΥΦΟΣ)	✓
24	ΓΕΩΜΗΛΑ	✓
25	ΣΠΟΡΟΠΑΡΑΓΩΓΗ	✓
28	ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΣΤΑΦΙΔΑΣ	✓
29	ΜΠΑΝΑΝΕΣ	✓
36.2	ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΟΙΝΟΥ	✓
36.3	ΑΜΠΕΛΩΝΕΣ ΓΙΑ ΕΠΙΤΡΑΠΕΖΙΑ ΧΡΗΣΗ	✓
37	ΕΣΠΕΡΙΔΟΕΙΔΗ	✓
38	ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ	✓
39	ΚΗΠΕΥΤΙΚΑ ΥΠΟ ΚΑΛΥΨΗ	✓
40	ΑΝΘΟΚΟΜΙΚΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	✓
41	ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ ΦΥΤΑ	✓
42	ΓΗ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΝΤΑΣΣΕΤΑΙ ΣΕ ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΌΧΙ
43	ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΗ ΚΑΝΝΑΒΗ	ΌΧΙ
45.1	ΛΟΙΠΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	✓
45.2	ΛΟΙΠΕΣ ΔΕΝΔΡΩΔΕΙΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ	✓
45.3	ΦΥΤΩΡΙΑ	✓
47	ΧΩΡΟΙ ΕΚΤΡΟΦΗΣ ΣΑΛΙΓΚΑΡΙΩΝ	✓
48	ΕΚΤΑΣΕΙΣ ΜΕ ΑΠΕ	ΌΧΙ
49	ΔΑΣΙΚΑ ΔΕΝΤΡΑ	ΌΧΙ
66	ΠΥΡΗΝΟΚΑΡΠΑ	✓
67	ΜΗΛΟΕΙΔΗ	✓
68	ΣΠΑΡΡΑΓΓΙΑ	✓
69	ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΝΝΑΒΗ	✓
993	ΜΗ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΕΚΤΑΣΕΙΣ	ΌΧΙ

3 Η ενημέρωση της ομάδας καλλιέργειας 99 προέρχεται από την ΕΑΕ2021 και δεν λαμβάνεται υπόψη στη δηλωθείσα έκταση του αγροτεμαχίου

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 12– ΚΑΛΛΙΕΡΓΗΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΚΥΡΙΟΤΕΡΩΝ ΕΙΔΩΝ

Είδος Καλλιέργειας	Καλλιεργητική Περίοδος (έναρξη - λήξη)
Ελιά	1 Ιαν. - 31 Δεκ.
Εσπεριδοειδή	1 Μαρτ. - 15 Νοεμ.
Πορτοκάλια Merlin	1 Ιαν. - 30 Νοεμβ.
Πορτοκάλια Valencia	1 Ιουν. - 1 Μαρτ.
Μηλιά	1 Φεβ. - 31 Οκτ.
Αχλαδιά	1 Φεβρ. - 31 Ιουλ.
Ροδιά	15 Φεβρ. - 10 Σεπτ.
Κερασιά	15 Νοέμβ. - 30 Ιουν.
Ροδακινιά	1 Οκτ. - 30 Ιουν.
Βερικοκιά	1 Οκτ. - 30 Ιουν.
Αμυγδαλιά	1 Φεβρ. - 31 Αυγ.
Φυστικιά	1 Φεβρ. - 31 Ιουλ.
Καρυδιά	1 Φεβ. - 30 Σεπτ.
Φουντουκιά	1 Σεπτ. - 31 Αυγ.
Καστανιά	1 Φεβ. - 31 Οκτ.
Συκιά	15 Φεβρ. - 30 Σεπτ.
Μπανάνα	1 Μαρτ. - 15 Νοεμβρ.
Αβοκάντο	1 Ιαν. - 31 Δεκ.
Μαστίχα Σχίνου	1 Ιαν. - 31 Δεκεμ.
Ακτινίδια	1 Ιαν. - 31 Οκτ.
Βατόμουρα	15 Φεβ. - 30 Σεπτ.
Αμπέλια	1 Ιαν. - 31 Οκτ.
Σκληρό Σιτάρι	1 Νοεμ. - 31 Ιουλ.
Μαλακό Σιτάρι	1 Νοεμ. - 31 Ιουλ.
Σίκαλη	1 Νοεμ. - 31 Ιουλ.
Τριτικάλε	1 Νοεμ. - 31 Ιουλ.
Κριθάρι	1 Νοεμ. - 31 Ιουλ.
Βρώμη	1 Νοεμ. - 31 Ιουλ.
Καλαμπόκι	1 Απρ. - 31 Οκτ.
Τριφύλλι	1 Απρ. 30 Ιουν.
Μηδική	1 Φεβρ. - 31 Οκτ.
Βίκος Σανός	1 Φεβ. - 31 Μαΐου
Βίκος Καρπός	1 Φεβ. - 30 Ιουν.
Μπιζέλι Σανό	15 Οκτ. - 31 Μαΐου
Μπιζέλι Καρπό	15 Οκτ. - 30 Ιουν.
Κουκιά Κτηνοτροφικά	15 Οκτ. 30 Ιουν.
Φθινοπωρινές Καλλιέργειες	1 Σεπτ - 30 Ιουνίου
Εαρινές Καλλιέργειες	1 Απρ. - 31 Αυγ.
Βαμβάκι	1 Απρ. - 31 Οκτ.
Ηλίανθος	15 Μαρτ. - 31 Αυγ.
Πατάτα Εαρινή	1 Ιαν. - 30 Ιουν.
Πατάτα Θερ.	1 Μαρτ. - 31 Οκτ.
Πατάτα Φθιν.	1 Ιούλ. - 30 Νοέμ.
Κηπευτικά Θερμοκηπίου	1 Ιαν. - 31 Δεκεμ.
Τομάτα	1 Μαρτ. - 30 Σεπτ.
Αγγούρια	1 Μαρτ. - 30 Σεπτ.

Κολοκύθια	1 Μαρτ. – 30 Σεπτ.
Μελιτζάνες	1 Μαρτ. – 30 Σεπτ.
Πιπεριά	1 Μαρτ. – 30 Σεπτ.
Μπάμια	1 Μαρτ. – 31 Αυγ.
Φασόλια Ξερά	1 Μαρτ. – 30 Σεπτ.
Φασολάκια	1 Μαρτ. – 31 Ιουλ.
Κρεμμύδι	1 Νοέμ. – 30 Ιουν. και 1 Φεβ. - 31 Αυγ.
Πράσσα	1 Ιούν. - 31 Οκτ.
Ραδίκια-Αντίδια	1 Αυγ. - 30 Ιούν.
Σπανάκι	1 Ιούλ. - 30 Μαΐου
Άνιθος	1 Σεπτ. - 30 Μαΐου
Σέλινο	1 Αυγ. - 30 Μαρτ.
Λάχανο	1 Σεπτ. - 31 Μαΐου
Κουνουπίδι	1 Ιούλ. - 30 Νοέμ.
Καρότο	1 Ιαν. - 31 Δεκεμ.
Πατζάρια	1 Αυγ. - 30 Νοέμ.
Αρακάς	15 Ιαν. - 30 Ιούν.
Ρεβύθια	1 Μαρτ. – 15 Ιούλ.
Φακές	15 Οκτ. - 30 Ιούν.
Μποστανικά	1 Μαρτ. – 30 Ιούλ.
Υπόλοιπα Υπαίθρια, Θερινά Κηπευτικά	1 Μαρτ. - 30 Νοέμβ.
Υπόλοιπα Υπαίθρια, Χειμερινά Κηπευτικά	1 Σεπτ. – 31 Μαΐου
Καπνός	1 Μαρτ. – 15 Ιούν.
Αρωματικά - Φαρμακευτικά	1 Μαρτ. - 30 Οκτ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 13 – ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΦΟΡΕΙΣ ΜΕ ΤΟΝ ΟΠΕΚΕΠΕ

Φορέας	Αντικείμενο	Ρόλος/Λειτουργία	Συγκατάθεση
Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων (Γ.Γ.Π.Σ.) του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών	Λαμβάνονται στοιχεία τα οποία χρησιμοποιούνται για τη διασταύρωση των στοιχείων που περιλαμβάνονται στις Αιτήσεις Ενιαίας Ενίσχυσης των παραγωγών, η υπηρεσία αυθεντικοποίησης (authentication) πολιτών σε πληροφοριακά συστήματα του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. μέσω διαπιστευτηρίων (credentials) του TAXISnet καθώς και στοιχεία της περιουσιακής κατάστασης όπως αποτυπώνεται στο Ε9 για τον έλεγχο της εγκυρότητας του ΑΤΑΚ	Εκτελών επεξεργασία / Διασταύρωση στοιχείων	την ΟΧΙ
Τραπεζικά Ιδρύματα	Ο οργανισμός αποστέλλει τον Υπεύθυνος αριθμό IBAN που δηλώνει ο/η επεξεργασίας παραγωγός στην αίτησή του Διασταύρωση προκειμένου να διενεργηθεί έλεγχος τραπεζικών για την επιβεβαίωση της ορθότητας στοιχείων του αριθμού.		ΟΧΙ / ΝΑΙ
Τραπεζικά Ιδρύματα	Αποστολή δεδομένων παραγωγών Υπεύθυνος που επιθυμούν να λάβουν «Κάρτα επεξεργασίας Αγρότη»		ΝΑΙ
Μεταποιητικές επιχειρήσεις	Στο πλαίσιο των συνδεδεμένων Υπεύθυνος ενισχύσεων, οι μεταποιητικές επεξεργασίας/ επιχειρήσεις ενημερώνουν τον Διασταύρωση Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. σχετικά με τις πρώτες στοιχείων ύλες που παρέλαβαν από τους/τις παραγωγούς. Οι πληροφορίες αυτές αξιοποιούνται στο πλαίσιο των διασταυρωτικών ελέγχων της Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης. Ενδεικτικές κατηγορίες μεταποιητικών επιχειρήσεων που συνεργάζονται με τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. είναι οι ακόλουθες:		ΟΧΙ
	<ul style="list-style-type: none"> ● Αγροτικές Συνεταιριστικές Οργανώσεις (ΑΣΟ) ● Ομάδες Παραγωγών ● Ορυζόμυλοι ● Εταιρίες Εμπορίας Αγροτικών Προϊόντων 		

- Τυποποιητές / Συσκευαστές / Μεταποιητές / Εξαγωγείς
- Ελληνική Βιομηχανία Ζάχαρης
- Σποροπαραγωγικές επιχειρήσεις

ΤΑΑ πρώην Κέντρα Έγκριση δηλώνουν οι γεωργοί στο πλαίσιο των συνδεδεμένων καθεστώτων φορέων Δημοσίου	Εκτελών επεξεργασία / Συνεργασία του	την ΟΧΙ /
Ελέγχου Πιστοποίησης Πολλαπλασιαστικού Υλικού & Ελέγχου Λιπασμάτων (ΚΕΠΠΥΕΛ)		

Τυροκομεία όλης της Παραδόσεις γάλακτος των γεωργών χώρας	Εκτελών επεξεργασία / Διασταυρωτικοί έλεγχοι	την ΟΧΙ /
--	--	-----------

Δήμοι όλης της χώρας	Οι δήμοι διενεργούν ελέγχους και αναζητούν τα τέλη για βοσκήσιμες γαίες από τους/τις παραγωγούς	Υπεύθυνος επεξεργασίας / Συνεργασία φορέων του Δημοσίου	ΟΧΙ /
-----------------------------	---	---	-------

Δήμοι όλης της χώρας/ Κτηματικές υπηρεσίες όλης της χώρας	Οι κτηματικές υπηρεσίες του Δημοσίου που διενεργούν ελέγχους επεξεργασίας / και αναζητούν τα τέλη από τους/τις παραγωγούς για τις γαίες που διαχειρίζονται	Υπεύθυνος επεξεργασίας / Συνεργασία φορέων του Δημοσίου	ΟΧΙ /
--	--	---	-------

Περιφέρειες όλης της χώρας	Οι υπηρεσίες των περιφερειών που διενεργούν ελέγχους και αναζητούν τα τέλη από τους/τις παραγωγούς για τις γαίες που διαχειρίζονται	Υπεύθυνος επεξεργασίας / Συνεργασία φορέων του Δημοσίου	ΟΧΙ /
-----------------------------------	---	---	-------

Περιφέρειες όλης της χώρας	Καταχώρηση ελέγχων που διενεργούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους	αποτελεσμάτων επεξεργασία / Διασταυρωτικοί έλεγχοι	Εκτελών επεξεργασία /
-----------------------------------	---	--	-----------------------

Οργανισμοί Βελτιώσεων	Εγγείων	Οι φορείς αναζητούν στοιχεία υποβοήθησης κατά τις εργασίες τους	Υπεύθυνος επεξεργασίας / Συνεργασία φορέων του Δημοσίου	ΟΧΙ /
------------------------------	----------------	---	---	-------

Δασικές Υπηρεσίες και Ελληνικό Κτηματολόγιο	Οι υπηρεσίες που καταρτίζουν τους Δασικούς Χάρτες και επεξεργασίας /	Υπεύθυνος επεξεργασίας / Συνεργασία	ΟΧΙ /
--	--	-------------------------------------	-------

αναζητούν στοιχεία υποβοήθησης φορέων του
κατά τη σύνταξη των χαρτών Δημοσίου

Ελληνικό Κτηματολόγιο Διαχείριση δασικών χαρτών και Εκτελών «φόρτωμα» στο χαρτογραφικό επεξεργασία / υπόβαθρο της χώρας προς Συνεργασία ενημέρωση των γεωργών φορέων του Δημοσίου

Δικαστικές Αρχές και Αναζήτηση στοιχείων διερεύνησης Υπεύθυνος ΟΧΙ Σώματα Ασφαλείας υποθέσεων επεξεργασίας/ Συνεργασία φορέων του Δημοσίου

Δημόσιες Αρχές Χρήση στοιχείων για την εκτέλεση Υπεύθυνος ΟΧΙ γνωμοδότησης και ερευνών επεξεργασίας/ Συνεργασία παρακολούθησης της φορέων του χρήσης των γεωργικών Δημοσίου εκτάσεων και μονάδων κτηνοτροφίας

Ανεξάρτητες Αρχές Αναζήτηση στοιχείων διερεύνησης Υπεύθυνος ΟΧΙ υποθέσεων επεξεργασίας/ Συνεργασία φορέων του Δημοσίου

ΔΕΗ Α.Ε. Χορηγούνται στοιχεία ψηφιακών Υπεύθυνος ΝΑΙ γεωχωρικών δεδομένων που επεξεργασίας απεικονίζουν τις καμένες εκτάσεις σε διάφορα Τοπικά διαμερίσματα με στόχο την αποκατάσταση των πληγέντων παραγωγών

Επιμελητήρια Στοιχεία παραγωγών, φυτικού και Υπεύθυνος ΝΑΙ ζωϊκού κεφαλαίου προκειμένου να επεξεργασίας συμμετέχουν σε προγράμματα για τη στήριξη της κτηνοτροφικής / φυτικής παραγωγής και σύνδεση με δευτερογενή τομέα

Κτηνοτροφικοί σύλλογοι Στοιχεία επικοινωνίας Υπεύθυνος ΝΑΙ παραγωγών/αιτήσεων επεξεργασίας κτηνοτρόφων προκειμένου να διενεργηθούν ενημερώσεις για διάφορα θέματα

Πανεπιστήμια/ Ερευνητικά ιδρύματα Στοιχεία για χρήση σε ερευνητικά Υπεύθυνος ΝΑΙ προγράμματα επεξεργασίας

ΕΛΓΑ	Αποστολή στοιχείων της ΕΑΕ που Υπεύθυνος Εκτελών την ΟΧΙ εμφανίζονται στην Δήλωση επεξεργασίας / Καλλιέργειας / Εκτροφής (γενικά Διασταυρωτικοί στοιχεία αίτησης, φυτικού, ζωϊκού έλεγχοι για την κτλ.) εισπραξη ης ασφαλιστικής εισφοράς
ΕΛΓΑ	Δεδομένα με γεωχωρική αναφορά Εκτελών την ΟΧΙ τα οποία αφορούν επιτόπιους επεξεργασία / ελέγχους που πραγματοποιούνται Διασταυρωτικοί στο πλαίσιο των αποζημιώσεων έλεγχοι καθώς και κάθε άλλων χαρτογραφικών ή γεωχωρικών δεδομένων που μπορούν να συμβάλουν στους διασταυρωτικούς ελέγχους του ΟΠΕΚΕΠΕ
ΕΛΓΑ	Καταχώρηση των εξατομικευμένων Εκτελών την ΟΧΙ ζημιών καλλιέργειών στην σχετική επεξεργασία / εφαρμογή του Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. Διασταυρωτικοί σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία έλεγχοι
Υπουργείο Οικονομικών	Αποστολή στοιχείων προσδιορισμού Υπεύθυνος Εκτελών την ΟΧΙ αγροτικού εισοδήματος για την επεξεργασία / άσκηση ελέγχου Συνεργασία μεταξύ φορέων του δημοσίου
Ομάδες παραγωγών	Στο πλαίσιο των συνδεδεμένων Εκτελών την ΟΧΙ ενισχύσεων, οι ομάδες παραγωγών επεξεργασία / ενημερώνουν τον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. Διασταυρωτικοί σχετικά με τις πρώτες ύλες που έλεγχοι παρέλαβαν από τους/τις παραγωγούς. Οι πληροφορίες αυτές αξιοποιούνται στο πλαίσιο των διασταυρωτικών ελέγχων της Ενιαίας Αίτησης Ενίσχυσης
Πιστοποιητικοί φορείς	Πιστοποίηση των εκτάσεων των Εκτελών την ΟΧΙ γεωργών που συμμετέχουν σε επεξεργασία / προγράμματα Αγροτικής Ανάπτυξης Διασταυρωτικοί έλεγχοι
Εταιρείες παραγωγής βιοκαυσίμων	Καταχώρηση παραδόσεων γεωργών Εκτελών την ΟΧΙ που διαθέτουν σύμβαση με τη επεξεργασία / συγκεκριμένη εταιρεία παραγωγής Διασταυρωτικοί βιοκαυσίμων και αποστολή στο έλεγχοι

		Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας	
Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας		Αποστολή στοιχείων παραδόσεων Υπεύθυνος ΟΧΙ & γεωργών όπως καταχωρήθηκαν από επεξεργασίας / τις Εταιρείες Παραγωγής Συνεργασία μεταξύ Βιοκαυσίμων φορέων του δημοσίου	
Ασφαλιστικοί φορείς		Αποστολή στοιχείων προσδιορισμού Υπεύθυνος ΟΧΙ αγροτικού εισοδήματος για την επεξεργασίας / άσκηση ελέγχου Συνεργασία μεταξύ φορέων του δημοσίου	
ΕΛΓΟ – ΔΗΜΗΤΡΑ		Αποστολή στοιχείων παραδόσεων Εκτελών την ΟΧΙ γάλακτος επεξεργασία / Διασταυρωτικοί έλεγχοι	
Ελληνικό Κτηματολόγιο		Αποστολή προσωπικών στοιχείων Υπεύθυνος ΝΑΙ και στοιχείων αγροτεμαχίων που θα Επεξεργασίας/ χρησιμοποιηθούν για την Συνεργασία μεταξύ προσυμπλήρωση της Ηλεκτρονικής φορέων του Δήλωσης Κτηματολογίου δημοσίου	
ΔΕΔΔΗΕ (Διαχειριστής Ελληνικού Διανομής Ενέργειας)	A.E.	Αποστολή προσωπικών στοιχείων, Υπεύθυνος ΝΑΙ αγροτεμαχίων, αριθμού παροχών Επεξεργασίας	
ηλεκτρικού ρεύματος	Δικτύου	ηλεκτρικού ρεύματος και στοιχεία ιδιοκτητών για επεξεργασία προκειμένου να χρησιμοποιηθούν στο αγροτικό τιμολόγιο	